ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيڤا دروپشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 52 (19919) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 12 ՄԱՅԻՍ 1998 | 10 ԷՋ

ՈՒԹԵՐՈՒ ԽՄԲԱԿԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԱՆԲԱՒԱՐԱՐ

ԿԸՄԷ ԻՐԱՆ

ԹԵՀԵՐԱՆ, 11 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իրան քննադատեց Ութերու խմբակի յայտարարութիւնը, որ «քաջալերական» որակած էր իսլամական հանրապետութեան քաղաքական վերջին իրադարձութիւնները:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Մահմուտ Մոհամէտի անբաւարար նկատեց յայտարարութիւնը: Ան ըսաւ, որ Ութերու խմբակի կարգ մը անդամները անփոփոխ պահած են իրենց նախկին կեցուածքը միջազգային նոր իրադարձութիւններուն հանդէպ:

Ութերու խմբակի արտաքին գործոց նախարարները թեեւ քաջալերական նկատած էին Իրանի որդեգրած քաղաքականութիւնը, սակայն կոչ ուղղած էին հանր՝ յարգելու մարդկային իրաւունքներն ու միջազգային համաձայնագիրները:

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՒ ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ՝ ԸՆԹԱՑՔԻ ՄԷՋ

Ներքին գործոց նախարար Միշել Մըր երէկ հրապարակեց քաղաքապետական ու թաղապետական ընտրութիւններուն վերաբերեալ երկու հրամանագիրներ: Առաջին հրամանագիրով Մըր նահանգապետներուն ու գաւառապետներուն իրաւասութիւն տուաւ քուէարկողներու անուանացանկերուն մէջ սխալներու սրբագրութեան եւ պակասներու լրացման դիմումները ուղղակիօրէն փոխանցել ցանկերը պատրաստող յանձնախումբերուն: Երկրորդ հրամանագիրով ան սրբագրեց ընտրութեանց հրամանագիրին մէջ սպրդած կարգ մը վրիպակները:

Իր կարգին, Ներքին գործոց նախարարութեան բնդհանուր տնօրէն Աթթալա Ղաչչամ չրջարերական մը յղեց քուէատուփերու պատասխանատուներուն՝ անոնց թելադրելով նկատի չունենալ ինքնութեան փաստաթուղթերուն եւ քուէարկողներու ցանկերուն միջեւ անունները ուղղագրական ոչ հիմնական տարբերութիւնները, եթէ բաւարար ապացոյց տրուի ենթակային ինքնութեան մասին:

ԹԵԿՆԱԾՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԱՄ

Ներքին գործոց նախարարութիւնը երէկ հրապարակած հաղորդագրութեամբ մը յիշեցուց, որ Լեռնային Ղարաբաղի քաղաքապետական ու թաղապետական ընտրութիւններուն թեկնածութեան ներկայացնելու վերջին պայմանաժամն է Ջորեքշաբթի, 13 Մայիսի կէս գիշերը (ժամը 12ին), իսկ թեկնածութիւնը ետ քաշելու պայմանաժամն է Երկուշաբթի, 18 Մայիսի կէս գիշերը:

Այլ ծիրի մէջ ընտրութիւններու թուականներուն մօտենալուն հետ բազմացան Պէյրութի եւ միւս շրջաններուն մէջ թեկնածութիւններու յայտարարութիւնները: Թեկնածութեան մեծ թիւով դիմումներ ներկայացուեցան յատկապէս Քեսրուան - Ֆրթուզ շրջանին մէջ (66 դիմում թաղապետութիւններու եւ 176 դիմում քաղաքապետական խորհուրդներու):

ԿԵՑՈՒԱԾՔՆԵՐ

Երեսփոխան Մուսթաֆա Սաատ հաստատեց, որ ապային իսկական համերաշխութեան հասնելու համար անհրաժեշտ է անկեղծ տիալոգ լրատուութեան, սենթիքաններուն եւ այլ հարցերուն մասին՝ յատկապէս սրբագրելու թերութիւնները ու սխալները:

«Պէտք է ընդգծել, որ քաղաքապետական խորհուրդներուն հետ վերաբերմունքը ձիշդ չէ եղած ցարդ», ըսաւ Սաատ եւ պահանջեց մասնակցիլ ընտրութիւններուն: Ան մաղթեց, որ անոնք կ'ընթանան ժողովրդավարական ու լաւ կազմակերպուած ձեւով:

«Ժողովուրդը կառավարութեան պարտադրեց կատարել այս ընտրութիւնները եւ անկիջելի կը նկատէ պատասխանը ընտրելու իրաւունքը», ըսաւ երեսփոխանը՝ յայտնելով, որ ինք պատրաստակամութիւն յայտնած է տիալոգի եւ համախոհութեան, «սակայն ոմանք պատրաստ չեն պարիսպներուն ետին մնացին եւ փակեցին դուռերը»:

Երեսփոխան Մորիս Ֆատէլ կոչ ուղղեց համախոհական ցանկեր ներկայացնել Թրիփոլիի եւ Մինայի քաղաքապետական ընտրութիւններուն՝ միաժամանակ մերժելով չահարաժիններու բաժնեկցութեան մօտեցումը: Ան ըսաւ, որ փափաքելի է ունենալ համաձայնային, կուսակցական եւ հատուածական ագդեցութիւնները գերծ եւ չրջանին ծառայելու նուիրուած քաղաքապետական խորհուրդներ:

Ժամսա Իսլամիայի անդամ երեսփոխան Խալէտ Տահէր ըսաւ, որ անհրաժեշտ է ընտրութիւնները կատարել ճշդուած թուականներուն եւ ընտրել ատակ անձեր: Ան նաեւ ըսաւ, որ Լիբանանի ապրած անկիւնադարձային այս օրերուն կենսական է յարգել կրօնական այլազանութեան անհրաժեշտութիւնը:

Շիիներու գերագոյն խորհուրդի փոխնախագահ շէյխ Ապտէլ Էմիր Քապլան կոչ ուղղեց բարձրանալու հատուածական ձայրայեղականութենէն ու պառակտումներէն եւ ամէն ձիգ թափելու համախոհական ցանկեր գոյացնելու համար:

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ (PLAN MedNet) ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ԵՒ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

- Յարմարագոյն գիներ
- Լաւագոյն պայմաններ
- Վճարման դիւրութիւններ

EXPRESS INSURANCE COMPANY

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ (PLAN MedNet)Ի «ECONOMIZER»ԷՆ

Մանրամասնութեանց համար դիմել 01-250999 թիւին, Տորա, Սանթըր Տէտէեան, 2րդ յարկ

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒԻ ԱՆՁԻՋՈՂ ԿԵՑՈՒԱԾՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ ՏԱԳՆԱՊԻ ՄԷՋ ՄԽՐՃՈՒԱԾ Է

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն երէկ Ուաշինկթընի մէջ պէտք էր ընդունէր Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուն եւ պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթը: Հանդիպումը չիրականացաւ, որովհետեւ Նեթանիահու մերժեց ներկայ ըլլալ: Ան մերժեց նաեւ Այսրոյրդ պանի 13 առ հարիւրը պաղեստինցիներուն վերադարձնելու առաջարկը:

Պաղեստինցի եւ իսրայէլցի պեկավարներուն հետ հանդիպելու փոխարէն Քլինթըն երէկ լսեց գեկուցումը Տենիս Ռոսի, որ անցնող չաբաթավերջին Երուսաղէմ այցելած էր: Ռոս փորձած էր համոզել Նեթանիահուն, որ սակայն անդրդուելի մնաց: Ռոս Ուաշինկթընի վերադարձաւ ձեռնունայն: Ամերիկացի պատուիրակը երեք անգամ տեսակցութիւն ունեցած էր Նեթանիահուի հետ, որպէսզի ան վերատեսութեան ենթարկէ Ուաշինկթընի գերատիճանին հանդէպ որդեգրած մերժողական կեցուածքը: Նեթանիահու յաւելեալ ժամանակ պահանջած էր՝ դիտել տալով, որ չատ մը հարցերու գծով համաձայնութիւն պէտք է գոյանայ գերատիճան մը գումարելէ առաջ:

Ռոսի առաքելութեան ձախողութեան յստակ տակ, Քլինթըն երէկ հանդիպում մը ունեցաւ արտաքին գործոց նախարար Մատլէյն Օլպրայթի եւ Ռոսի հետ՝ քննարկելու համար Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացի ծրագրի դրեկրուելիք յառաջիկայ քայլը: Սպիտակ Տան աղբիւրներուն համաձայն, Քլինթըն չէ հրաժարած եւակոդմանի գերատիճանի ծրագիրէն, զոր հաւանարար աւելի ուշ իրականացնէ: Քլինթըն հրապարակաւ մեկնարանութիւն չկատարեց Նեթանիահուի կեցուածքին մասին սակայն անոր մօտիկ աղբիւրներ կ'ըսեն, որ Սպիտակ Տան պետը դժգոհ է կացութենէն: Այսուհանդերձ Քլինթըն հրապարակաւ կ'ըսէ, որ Ուաշինկթընի պէտք է հաւատարիմ մնայ Իսրայէլի հետ ունեցած բարեկամութեան:

Աւելի ուշ հաղորդուեցաւ, որ Մ. Օլպրայթ վաղը պիտի տեսակցի Նեթանիահուի հետ Ուաշինկթընի մէջ գինք համոգելու վերջին փորձ մը կատարելու համար:

Մեկնարաններու եւ պէտերու համաձայն, Նեթանիահու որեւէ բան չէ կորսնցուցած՝ մերժելով Քլինթընի հրաւէրը: Անոնք անհանգիստ կը նկատեն, որ իսրայէլցի վարչապետը տուժէ ամերիկացիներուն առաջարկը մերժած ըլլալուն համար: Մեկնարաններ դիտել կու տան, որ Նեթանիահուի դիրքը ամուր է Իսրայէլի մէջ, ինչպէս նաեւ բաւարար գօրակցութիւն կը վայելէ ամերիկեան խորհրդարանին մէջ: Հետեւաբար մտահոգուելու պատճառ չունի: Ըստ պէտերուն, Ուաշինկթըն պարտուած է, որովհետեւ անիկա չէ յաջողած վերաշխուժացնել 14 ամիսէ ի վեր սառած բանակցութիւնները: Ուաշինկթըն չէ յաջողած նաեւ Այսրոյրդ պանը պարպելու նուազագոյն գիջումը ապահովել Իսրայէլէ:

•ՖՐԱՆՍԱ երէկ դատապարտեց Նեթանիահուի անգիջող կեցուածքը եւ Ուաշինկթընի գերատիճանին մերժումը: Արտաքին գործոց նախարարութիւնը յայտնեց սակայն, որ Նեթանիահուի կեցուածքը չյուսալքէ բոլոր անոնք, որոնք խաղաղութեան գօրավիգ կը կանգնին:

•ԵԳԻՊՏՈՍԻ արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսա երէկ յայտարարեց, որ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը կարող իր ամէնէն բարդ տագնապին մէջ մխրճուած է:

ՈՒԱՇԻՆԿԹՈՆ (ՌՈՅԹԵՐ) երկու նախարարութիւն-

ԱԼՄԱԹԻԻ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻՆ ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆԵՐԸ ԵՂԱՆ ՏԻՐԱՊԵՏՈՂ

ԻՐԱՆ ԿԸ ՓՈՐՁԷ ՍԻՐԱՇԱՀԻԼ ԿԵԴՐ. ԱՍԻԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐԸ

Ղազախստանի աւելտրական մայրաքաղաք Ալմաթիի մէջ երէկ կայացաւ Տնտեսական Գործակցութեան Կազմակերպութեան երդ գերատիճանը, որուն ընթացքին անոր 10 անդամ երկիրները խոստացան իրենց 300 միլիոն բնակիչ հաշուող չրջանին մէջ լաւագոյնս օգտուիլ բնական հարստութիւններէն՝ գործակցութեան թափ տալով:

Կազմակերպութեան անդամ են Աֆղանիստան, Իրան, Փաքիստան, Թուրքիա եւ Ազրպէյճան, ինչպէս նաեւ՝ կեդրոնական ասիական նախկին խորհրդային հանրապետութիւնները:

Գերատիճանին ընթացքին աւելտրական իրարու մերժակից չհերը եւ իսլամութեան դերակատարութեան մասին իրարմէ տարբեր տեսակէտները չուքի մէջ ձգեցին էՔՕի անդամներուն համարկումի փորձերը:

Ղեկավարները հրապարակեցին Ալմաթիի Յայտարարութիւնը, որ ողջունեց ցարդ կատարուած համարկումի ձիգերը եւ յաւելեալ ձիգերու կոչ ուղղեց:

Անդամ երկիրները սակայն տարակարծիք մնացին կասպից ծովի քարիւղի եւ կազի հարստութիւններու բաժնեկցելու, ինչպէս նաեւ գանոնք փոխադրելիք խողովակներուն ձամբուն հարցերուն չուրջ:

Ուզպեքիստանի նախագահ Իսլամ Քարիմով մերժեց տարանցումի համաձայնագիր մը կնքել եւ քննադատեց գերատիճանին մասնակցող նախագահներուն ջերմ խօսքերը՝ ըսելով, որ համարկումը ոչինչ կը նշանակէ, մինչ տագնապները անյոյժ կը մնան չրջանին մէջ:

Տաճիկիստան, Ազրպէյճան եւ Աֆղանիստան տագնապներ կը դիմագրաւեն, թէեւ աւելի երկարաձգ պարագային կինադուներ ի գործ կը մնան:

Աֆղանիստանի մէջ չարունակուող բախումները եւ Լեռնային Ղարաբաղի անյոյժ տագնապը խոչընդոտ կը հանդիսանան քարիւղի եւ կազի նոր ճամբաներ գտնելու ծրագիրներուն դիմաց:

Կասպից ծովին մօտակայ 10 երկիրներուն դեկավարները, մէկ առ մէկ խօսք առնելով, խաղաղութեան կոչ ուղղած են:

Քարիմով, որ Փաքիստանը եւ Իրանը ամբաստանած է իր հանրապետութեան մէկ իսլամականներուն գօրակցելու յանցանքով, նշեց, որ դեկավարները համաձայնած են փորձել քաղաքականութիւնը մէկդի ձգել եւ տնտեսութեան վրայ ծանրանալ:

«Սակայն լաւ կը գիտակցինք, որ մինչեւ որ էՔՕի անդամ երկիրներուն մէկ յարատեւ խաղաղութիւն չհաստատուի, մարդ չի կրնար տնտեսական մեծ տարողութեամբ գործակցութեան մասին խօսիլ», ըսաւ ան:

Գերատիճանը հիւրընկալող Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարպաեւ յայտնեց, որ քաղաքական տարբեր մօտեցումներ պէտք չէ տնտեսական գործակցութեան դէմ խոչընդոտ հանդիսանան:

ՆԱԽԱԳԱՀ Ռ. ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԱՐՑԱԽ ԱՅՑԵԼԵՑ

Յաղթանակի, Շուշիի ազատագրման 6րդ տարեդարձի եւ ԼՂՀի բանակի օրուան նուիրուած ձեռնարկներուն մասնակցելու համար Մայիս 9ին Ստեփանակերտ ժամանեցին Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան, Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Յարութիւնեան, արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան, նախագահի աշխատակազմի դեկավար Ալեքսան Յարութիւնեան, «Հայաստան» Համաւյկական հիմնադրամի գործադիր վարչութեան տնօրէն Րաֆֆի Յովհաննիսեան եւ այլ պաշտօնատարներ:

Նախագահ Ռ. Քոչարեան եւ հայրենի պատուիրակութիւնը մասնակցեցաւ «Հայաստան» հիմնադրամի կողմէ կառուցուած Ստեփանակերտի օդակայանի ջրատարին բացման արարողութեան, որուն ընթացքին իսկ առին հիմնադրամին նուագաբանութեան խորհուրդի փոխ նախագահ Գագիկ Յարութիւնեան, Ռ Յովհաննիսեան եւ հիմնադրամին Թորոնթոյի յանձնախումբին ատենապետը: Ջրատարին կառուցման ծախսերը նուագած է Թորոնթոյի համայնքը:

Արարողութեան իսկ առաւ նաեւ նախագահ Ռ. Քոչարեան, որ յայտնեց, թէ հիմնադրամը պէտք է վերածուի Հայաստան, Ղարաբաղ եւ Սփիւռք միասնութեան խորհրդանիշի: Ան համոզում յայտնեց, որ ճիշդ քաղաքականութիւն որդեգրելու պարագային հիմնադրամին աշխուժ գործունէութեան միջոցով կարելի պիտի ըլլայ իրականացնել նպատակները:

Միւս կողմէ, «Առաւօտ» թերթի թղթակիցին հարցումին պատասխանելով՝ նախագահ Քոչարեան ըսաւ. «Իբրեւ Հայաստանի նախագահ պարտաւոր եմ ամէն տարի 9 Մայիսին ալցելել Ղարաբաղ»:

«Ինչ որ կ'ընեմ Հայաստանի համար, կ'ընեմ նաեւ Ղարաբաղի համար», նշեց ան:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԼՂՀի ՄԻՋԵՒ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՔԱՅԼԵՐ

Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարարներ Վարդան Օսկանեան եւ Նաիրա Մելքումեան 9 Մայիսին Շուշիի մէջ ստորագրեցին Ներուն միջեւ գործակցութեան մասին արձանագրութիւն մը:

Ըստ արձանագրութեան, կողմերը խորհրդակցութիւններ պիտի ունենան միջազգային, չրջանային եւ երկկողմանի քաղաքական եւ իրաւական հարցերուն, չրջանային ապահովութեան ստեղծման, Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու կարգադրման առնչուող հարցերուն չուրջ:

Ռ. ՔՈՒՔ ԹՈՒՐՔԻԱ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԻ

ԱՆԴԱՒԱԲԱ, 11 (ՌՈՅԹԵՐ).- Բրիտանիոյ արտաքին գործոց նախարար Ռոպին Քուք յառաջիկայ չաբաթ Թուրքիա պիտի այցելի: Եւրոպական Միութեան եւ Թուրքիոյ միջեւ յարուցած յարաբերութեանց հարցը բնականոնացնելու համար: յայտնեց Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը երեկուընուայ:

Նախարարութեան բանբերը՝ Սերմէյը Ագաեանլի յաւելու, որ Քուք, որուն երկիրը մինչեւ Յուլիս 1ին Միութեան նախագահն է, Մայիս 18ին Անգարա պիտի մեկնի: Ան Թուրքիա այցելող 1ին Միութեան անդամ երկիրն մը ըլլալու է: Միութիւնը արդէն յայտարարած էր կարգ մը մտահոգութիւններ, ներառեալ՝ Թուրքիոյ մարդկային իրաւանց խախտումներ եւ Կիպրոսի գծով Յունաստանի հետ ուներ բանավէճեր: Թուրքիա հակադարձած էր՝ Միութեան հետ բազմակողմանի տիալոգի կոչով:

Ագաեանլի յաւելու, որ Թուրքիա կը շարունակէ կատարած մնալ այս բազմակողմանի: «Անոնք պիտի ունենան հնարաւորութիւն մը՝ ներկայացնելու իրենց տեսակէտները Միութեան մասին եւ Միութեան՝ Թուրքիոյ մասին»:

8

ՊԱՊԷՆ ԿՈՉ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆԵՐՈՒՆ

Յովհաննէս Պօղոս Բ. պապը կոչ ուղղեց Լիբանանի քրիստոնեաներուն հաւատարիմ մնալու իրենց հաւատքին եւ դառնալու վկաները սիրոյ, խաղաղութեան ու Ատուծոյ գութին: Պապը Լիբանանի քրիստոնեաներէն նաեւ պահանջեց հետեւիլ երանելեաց կարգին դասուած հայր Նաամթալա Քասապ Հարտինիի օրինակին եւ մատթեց, որ Ատուածածինը լիբանանցիները կ'առաջնորդէ դէպի հոգեւոր խաղաղութիւն եւ կ'օժանդակէ աւելի եղբայրական ընկերութեան մը կերտումին:

Կաթողիկէ քահանայապետը կը խօսէր երեկ Վատիկանի Պօղոս Զ. սրահին մէջ Հարտինիի եւ սպանացի մայրապետներու երանելի հռչակման արարողութեան մասնակցած բազմութեան հետ հանդիպումին:

Հաւատքին սկիզբը խօսք առաւ մարոնիներու Սֆէյր պատրիարքը, որ շնորհակալութիւն յայտնեց պապին Լիբանանի հոսիրուած սիւնտին, անոր Լիբանան այցելութեան ու հայր Հարտինիի երանելի հռչակման համար:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒՄՆԵՐ

Իսրայէլեան բանակը երէկ անգամ մը եւս խախտեց ապրիլեան հսկացողութեան պայմանները՝ ռմբակոծելով Քֆարթրպնիթի բնակարանային թաղամասերը. կիւղի վարժարանին ուղղակի ռմբակոծումէն վիրաւորուեցաւ 8 տարեկան աշակերտուհի մը: Ռմբակոծուեցան նաեւ լիբանանեան բանակի Վերին Նապաթիէի լքուած կօրանոցը, ինչպէս նաեւ՝ Մարրթ եւ Մըրթպաա չրջանները:

Իր կարգին, Հարաւի Դիմադրութիւնը երէկ ռմբակոծեց Այի Թահէրի եւ Տապչէի դիրքերը: Հարաւէն հաղորդուած տեղեկութիւններուն համաձայն, իսրայէլեան ուժերը հեռացած կը թուին Շաքրայի իրենց դիրքէն, որ ամէն օր կ'ենթարկուէր դիմադրութեան ռմբակոծումին: Այս տեղեկութիւնները չհաստատուեցան:

Միւս կողմէ, Հ. Լ. Բանակի ուժերը նախանչեայ օր խուզարկութիւններ կատարեցին Շրպաա գիւղին մէջ եւ տեղւոյն բնակիչներէն մէկը ձերբակալելով տարին Խիամի բանտը: Իսրայէլեան ուժերը նաեւ ապատ արձակեցին լիբանանցի մը, որ ձերբակալուած էր Օգոստոս 1996ին եւ բանտարկուած՝ իսրայէլեան բանտի մէջ. Պատանդ Նաքուրայի մէջ յանձնուեցաւ Միջազգային Կարմիր Խաչին, որուն միջոցով փոխադրուեցաւ Ապահովութեան գօտիէն ներս:

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՄԱՐՄԻՆԻ ԺՈՂՈՎ

Ապրիլեան հսկացողութեան հսկիչ մարմինը այս առաւօտ կր գումարէ ժողով մր քննարկելու համար Լիբանանի ներկայացուցած երկու գանգատներ. առաջին գանգատը կր վերաբերի բազմաթիւ քաղաքացիներ վիրաւորած Մանսուրիի ռմբակոծումին, իսկ երկրորդը՝ Ժրպահի ռմբակոծումին:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ՝ «ԱԶԴԱԿ»Ի ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ

Երէկ «Ազդակ»ի խմբագրատուն այցելեց հայրենի բանաստեղծ, երգահան Վահրամ Թաթիկեան: Ան առաջին օրէն ներկայ եղած է Ղարաբաղեան Շարժման հաւաքներուն, այցելած է Արցախ եւ երգած՝ Գետաշէնի մէջ:

Վահրամ Թաթիկեան իր յօրինումները պիտի ներկայացնէ լիբանանահայութեան՝ Ուրբաթ, 15 Մայիս 1998 երեկոյեան ժամը 8:30ին, Հ. Կ. Մ-ի «Արարատեան» սրահին մէջ:

ՍԱՀԱՋԴ

Համազգայինի «Գուսան» երգչախումբը եւ «Քնար» պարախումբը կը գուժեն իրենց նախկին անդամուհի՝

ԼՈՒԻԶԱ ՊՈՋԱՊԱԼԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ԵՂԻԱՅԵԱՆ)

մանը, որ պատանեցաւ Գերմանիոյ մէջ:

ՍԱՀԱՋԴ

Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ դպրաց դասը կը գուժէ իր նախկին անդամուհիներէն՝

ԼՈՒԻԶԱ ՊՈՋԱՊԱԼԵԱՆԻ

մանը, որ պատանեցաւ Գերմանիոյ մէջ:

ԺՈՒՆԻԷ ԿԱՐԻՔԸ ՈՒՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՏԱԿ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՄԸ

ԿԻԼԼԷ Ֆ. ՊՈՒԼՏՅԸ

Արտաքին գործոց նախարար Ֆարէս Պուէյդ երէկ նկատել տուաւ, որ Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու, մերժելով Ուաշինկթըն երթալ, բացայայտ կը պարձնէ, որ պէմ է խաղաղութեան գործընթացին եւ պիտի չթոյլատրէ, որ անիկա չեզոքացուի պակուի:

Պուէյդ վերահաստատեց, որ Նեթանիահու ծայրայեղական իր գաղափարաբանութեան պատճառով պիտի արգելակէ խաղաղութեան երթը եւ այս ուղղութեամբ անոր չարժումները քարոզչական խուսանաւումներ են: «Իսրայէլ նոյնիսկ մերժեց Միացեալ Նահանգներու առաջարկած նուազագոյն գիջումը ընել եւ այժմ պէտք է հարց տալ, թէ Ուաշինկթըն պիտի կարենայ հետապնդել իր անկախ քաղաքականութիւնը», հարց տուաւ ան:

Նախարարը մտահոգութիւն յայտնեց, որ Ամերիկայի մէջ իսրայէլեան լոպիներն ու խմբակները արգելակեն խաղաղութեան գործընթացի անկողմնակալ հովանաւորող Մ. Նահանգներու դերը:

Ժունիէի քաղաքապետական ընտրութիւններուն մասին հարցումի մը պատասխանելով՝ Պուէյդ հերքեց այն տեղեկութիւնները, թէ իր քաղաքական հակառակորդներուն հետ տարակարծութիւնները վատթարացած են անոնց պատճառով: «Հաստատ կր մնամ կեցուածքիս վրայ եւ կողմնակից՝ քաղաքական հոսանքներէն չկաշկանդուած, պարկեշտ եւ ատակ քաղաքապետական խորհուրդի մր ընտրութեան», րսաւ նախարարը: Ան նաեւ հաւաստեց, որ պատրաստ է մղելու ընտրական ճակատամարտ մր ժողովրդավարական մթնոլորտի մէջ, որովհետեւ միւս կողմերը խափանած են համախոհական ցանկ մր կազմելու ճիգերը:

«Կր թուի, թէ ամանչ համար ապգային հարցերը բաւարար չեն եւ մէջամտուհ կ'ըլլան նոյնիսկ Ժունիէի քաղաքապետական ընտրութիւններուն», րնդգծեց Պուէյդ պահանջելով վերջ տալ արտաքին միջամտութիւններուն, որովհետեւ Ժունիէ անմիջական կարիքը ունի իր կեդրոնական դարմանող քաղաքապետական խորհուրդի մր:

ՓՈՍՓՎԱԼԻՈՒՔ ՊԷՅՐՈՒԹ ԿԸ ԺԱՄԱՆԷ ՎԱՂԸ

Ռուսիոյ դեսպան Օլէկ Փրկսպկին երէկ այցելեց արտաքին գործոց նախարարութիւն եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներու հետ տեսակցելէ ետք յայտնեց, որ խաղաղութեան գործընթացի ուղղութեամբ պատմիրակ Վիքթոր Փոսոփալիուք վաղը Չորեքշաբթի պիտի այցելէ Պէյրութ տեսակցելու համար իշխանութեան երեք պետերուն եւ Ֆ. Պուէյդի հետ:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Աստղիկ Մինասեան եւ դուստրը՝ Լենա Մինասեան ընտանիք
Համբարեան ընտանիք

Մանսուր ընտանիք
Փափազեան ընտանիք
Պարսամեան ընտանիք
Երկգեան ընտանիք
Գարաճեան ընտանիք
Սարգիսեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կր գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր եւ հարազատին՝

ԿԱՐՊԻՍ ԱԲԳԱՐ ՄԻՆԱՍԵԱՆԻ

մահր, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, 11 Մայիս 1998, առաւօտեան ժամր 9ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնր պիտի կատարուի վաղր՝ Չորեքշաբթի, 13 Մայիս, կէսօրէ ետք ժամր 3ին, Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինր պիտի փոխադրուի Ֆրրն Շրպկէի Ազգային գերեզմանատունր:

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաուագդ:
- Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը. «*Միտանի*» փողոց, «*Ֆարհա*» շէնք. 4րդ յարկ. Ռաս Պէյրութ. Հինգշաբթի 14 եւ Ուրբաթ 15 Մայիսին:

ATN — ATN

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Վաղը՝ Չորեքշաբթի, 13 Մայիս 1998, երեկոյեան ժամը 8:30ին, պատկերասփիւռի Էյ. Թի. Էճ. կայանէն դիտեցէք Հ. Յ. Դ. Ջաւարեան Ուսանողական Միութեան կազմակերպած Սիմոն Ջաւարեանի մահուան 85ամեակի ոգեկոչումը, որ տեղի ունեցաւ «Յակոբ Տէր Մելքոնեան» թատերասրահին մէջ:

Հ. Յ. Դ. ՋԱՒԱՐԵԱՆ
ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 16 Մայիս 1998, երեկոյեան ժամը 9ին, Portemilio պանդոկի «Salle des Etoiles» սրահին մէջ:

ՀՈՎԱՆՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ՝
CAP SUR VILLE UNE REALISATION
COUNTRY CLUB GROUP MURR S.A.L.

ԼԻՒՍԻ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ ԸՆԴ ՀՐԱՉ ՏԷՅԻՐՄԷՆՃԵԱՆ

Նչանուած

Պէյրութ, 9 Մայիս 1998

CLUB CHOOSY RESTAURANT
ԱՐԻՒ ՍԵՆԹԸՐ
Հեռ. 257469 - 70
03- 278260
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
•ԽՈՐՈՎԱԾ ՀԱՒ ԵՒ ԱՂՑԱՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՄԱՍՈՒՆ

ՀԱՄԱԹՈՒԼԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՍԻՈՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՆՈՅՆ ՄԵՏԱԼԻՆ ԵՐԿՈՒ ԵՐԵՄՆԵՐԸ. 1915-1998

«Շարք» օրաթերթի խմբագիրներէն Նահիա Աշմէա Քաաքի ստորեւ տրուած յօդուածին մէջ կ'անդրադառնայ նամաթուլանականութեան վտանգին, որ կը սպառնայ արաբական աշխարհին գործակցութեան եզերք գտնելու սիոնականութեան հետ:

Յօդուածը գրուած է Լիբանանի Նահատակաց տօնին առիթով

Հայրենիքն ու ապրայսօր կր տօնեն ապգային միացեալտնոր նահատակաց օրր, որ կր խորհրդանչէ արարներուն միութիւնր ապգային միասնականութիւնր, անոնց լեգուին, պատմութեան եւ մչակոյթին պահպանումր րնդդէմ թրքացումի քաղաքականութեան, որ փորձեց չնչել արաբժողովուրդին քաղաքական ինքնութիւնն ու ոգին:

Իսկ եթէ իմպիհատականները ջարդեցին արար մտաւորականութեան կարեւոր մէկ մասր ոչնչացրնելու համար արարական ապգային գարթնօնքի ծրագիրր, անոնք չկրցան ահաբեկել քաղաքական նպատակր: Անոնք սպաննեցին մարմիներ, որովհետեւ նպատակր արարական գարթնօնքին չարժումր մնաց ու ապրեցաւ:

Այս ծիրին մէջ պիտի կու տանք, որ եթէ թուրքերը իսկապէս արարներուն ներկայացուցիչները րլլային, ուրեմն անոնք պէտք է արարականանային ու արարերէնր որդեգրէին եւ ոչ թէ գայն սպաննէին թրքացումի չարժումով: Այդ չարժումին նպատակն կր թաղել արարական մչակոյթն ու իսլամութիւնր եւ որմէ հետապնդուեցան աչխարհիկ չարժումներ որդեգրելով:

Ամէն պարագայի թրքացումի քաղաքականութիւնը սուլթան Ապտիւլ Համիտի դէմ իմպիհատականներու կազմակերպած գինուորական - քաղաքական յեղաչրջումին ծնունդր չէր, այլ անիկա սկսած էր Իրաքի դէմ Համիտեան հարձանդով ապատութիւնները կաչկանդելու եւ Համիտեան իշխանութիւնը րռնի ուժով պարտադրելու համար: Այս արարքներուն իրրեւ հակապդեցութիւն կազմուեցան արարական կուսակցութիւնները ու միութիւնները:

Այս ձեւով մէկ հոդի վրայ կր սկսի երկու ապտնականութիւնները (արարական եւ թրքական) միջեւ հակամարտութիւնը: Առաջինր հոդին տէրն է, իսկ երկրորդր պաղութեստէրր:

Հոսկէ մեկնելով համաթուրանականութեան քաղաքականները մերժեցին եղրայրանալ արարներուն հետ եւ կառչած մնացին իրենց թրքականութեան, մինչ արարները կառչած մնացին պատմական իրաւունքներուն, լեգուին, մչակոյթին եւ ապտնականութեան: Այս պատճառով թուրք ղեկավարները դիմեցին ապատութիւններ կաչկանդելու եւ բռնութեան քաղաքականութեան: Անոնք ապգին գրիչր եւ լեգուն ահաբեկելու նպատակով արար մտաւորականները կախաղան բարձրացուցին Դամասկոսի եւ Պէյրութի մէջ՝ խեղդելու համար նաեւ արարական գարթնօնքր: Այս չարժումր, որ Դամասկոսէն չէր իրրեւ իր պայքարի կեդրոնր, թուրքերուն դէմ էր եւ այդպէս ալ մնաց մինչեւ որ արեւմտեան պտութիւնները պրեւեց այս հոդր համաթուրանականութեան հետեւորդներուն սժանդակութեամբ: Քաղաքական պայքարի կեդրոնր Դամասկոսէն փոխադրուեցաւ Գահիրէ, ապա արարական տարբեր մայրաքաղաքներ՝ վերստին Դամասկոս եւ Պէյրութ վերադառնալով:

Այս տօնին առիթով պէտք է րսել, թէ մենք կարիքր ունինք մտաւորական գարթօնքի մր արարական աւելի միակամ ընկերութիւն մր հիմնելու համար, որուն նպատակր պէտք է րլլայ պահպանել հոդր եւ ժողովուրդր հրէական ապտնականութենէն: Այս իմաստով արար մտաւորական Նաժիպ Ազուրիայս պարագիկդրին յայտնած է «Երկու ապգայնականութիւն դէմ յանդիման կր գտնուին Անոնք հակադրուած են իրարու միտքով եւ նպատակով: Անոնց միջեւ հակամարտութիւնր վերջ կր գտնէ, երբ մէկր միւսին յաղթէ»:

Այսօր չրջանր դէմ յանդիման կր գտնուի թրքացումի քաղաքականութեան նման միջոցներու առջեւ, որոնք կր միտան նաեւ նոյն նպատակին՝ խեղդել ապգայնական գարթնօնքի չարժումր համաթուրանականութեան եւ սիոնականութեան նոր պայմանքի կնքումով, ինչպէս, որ պատահած էր 1916 թուականին:

ԵԱՀԻԱ ԱՀՄԻՏ ՔԱԱՔԻ
(«ՇԱՐՔ»էն)

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Ժողովի Տէր Խաչատուրեանի մանուկ Ա. տարեվիցին առիթով. Տիկին Արաքսի Տէր Խաչատուրեան եւ զաւակը՝ Արծիւ 50.000 լ. ո.
Տէր եւ տիկին մեթր Բիւզանդ Պապաեանեան եւ զաւակը՝ Ձօ 50.000 լ. ո.
Տիկին Սօսի Պալեան եւ զաւակուկը 25.000 լ. ո.

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Ժողովի Տէր Խաչատուրեանի մանուկ Ա. տարեվիցին առիթով. տիկին Արաքսի Տէր Խաչատուրեան եւ զաւակը՝ Արծիւ 50.000 լ. ո.. տէր եւ տիկին մեթր Բիւզանդ Պապաեանեան եւ զաւակը՝ Ձօ 50.000 լ. ո. Ծանօթ է. Ակնունի ակումբին:

•Նոյն առիթով. Պապաեանեան ընտանիք 50.000 լ. ո.. տիկին Ռոզա Շահապեան եւ զաւակուկը 25.000 լ. ո.. տիկին Արաքսի Տէր Խաչատուրեան 30.000 լ. ո.. տիկին Ալիս Զարիքեանեան եւ զաւակուկը 20.000 լ. ո.. տէր եւ տիկին Սարգիս Շահապեան. տէր եւ տիկին Ծատուր Քայալ. Նագգաշեան ընտանիք 10.000ական լ. ո.. տէր եւ տիկին Գրիգոր Ալեքսէգեան 10 ամ տոլար՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին:

MESROBIAN TECHNICAL COLLEGE
UNLIMITED EDUCATION . INFINITIVE KNOWLEDGE
1982
B.T.
- Architecture
- Commercial Sciences
- Computer Science
- Kindergarten (Jardinière)
* Gold & Jewellery Design
* Computer's Hardware
Foreign Languages
- English - French - Italian
- Armenian - Arabic - Spanish
Accounting & Book Keeping
- Senior Accountant
- Executive Secretary
Computer Sessions
- Dos - Windows 95 - Word - Excel - Foxpro
- Autocad - Video Animation - Visual Basic
- Visual Foxpro - Corel Draw - 2DS - 3DS - Internet
LEADERSHIP IN TECHNICAL EDUCATION
MESROBIAN TECHNICAL COLLEGE - ARAX STREET
BOURJ HAMMOUD - TEL: 01/260504 - FAX: 01/262955
Email: mesrobca@dm.net.lb
♦Չորրորդ դասընթացքի դասաւանդութիւնները կը սկսին Չորեքշաբթի, 13 Մայիս 1998ին:
♦Արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան ամէն օր կէսօրէ ետք ժամը 3:30էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 8, քարտուղարութեան մօտ:
♦Կառատուն ապահովուած:
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր 9 Մայիսի թիւով հրատարակած էինք CNNին ուղղուած «Ազդակ»ի նամակը:

Մեր ընթերցողները խնդրեցին հրատարակել անգլերէն օրինակը, որպէսզի իրենք եւս նոյնը ուղարկեն CNNին:

Քարոզչական ազդեցութեան իմաստով ճիշդ պիտի չըլլայ, որ նոյն նամակը յղուի տարբեր անձերու կողմէ: Կ'առաջարկենք, որ անոնք որոնք Emailով հաղորդակցելու կարելիութիւն ունին, իրենց բառերով թէկուզ կարճ երկտող մը ուղարկեն CNNին փոխանցելով իրենց ընդվզումը՝ նշուած հաղորդումին մասին: Կը կրկնենք հասցէն՝ cnn.onair@cnn.com.

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՐ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

Տարիներ առաջ մը հանդիսաւորապէս կը յիշենք մեր մայրերը՝ մեր յարգանքը արտայայտելու համար անոնց: Կը ժամադրուինք նայ մայրերուն հետ. Մայիս ամսուան ընթացքին, երախտագիտական եւ շնորհակալութեան մեր զգացումները արտայայտելու: Յաճախ անոնց կ'ընծայենք շատ լուսած մպրեղներ. գովաբանական խօսքեր. արտաբուխ արտայայտութիւններ. երբեմն մեր մպրեղներուն միացնելով նուէր մը. փունջ մը ծաղիկ:

Այս ամէնը մեր պարտքն ու պարտաւորութիւնն է հանդէպ մայրերու: Զաւակէն մօրը ուղղուած գիտակից մատուցում մը, որ սովորամոլութիւն ըլլալէ հեռու է անկատած:

Բազմաթիւ կազմակերպութիւններ. մասնաւորաբար կնոջական միութիւններ յատուկ հանդիսաւորութեամբ կը նշեն «Մայրերու Օր»ը յարգանքին, սիրոյ եւ երախտագիտութեան միացնելով նաեւ «քնարկման փորձ» մը, «ատուգում» մը, թէ մայրերը կը շարունակե՞ն մնալ մեր պատկերացումներուն տիպարը: Արդարեւ, ծանր է բեռը մայրութեան, ու մենք ինչե՞ր կ'ակնկալենք մեր մայրերէն: Բանաստեղծները. գրողները աքանչելի բանաձեւումներով աստուածացուցած են մայրութիւնը. մայրական սէր, մայրական գութ ու գորով, մայրական նուիրում եւ զոհողութիւնը: Բանաստեղծներուն սրտով ու աչքերով դիտուած գեղեցիկ են բոլոր մայրերը: Անգամանալի արարածներ են անոնք: Հոս գոնէ չյիշենք մայրերու մասին գրուած բանաստեղծութիւններու ախոյեան Յովհաննէս Շիրազը.

«... Կին կը գտնես, բայց մայր երբե՞ք չես գտնի»:

Հետեւելով այս իտացուած ճշմարտութեան մայրը շատ կը տարբերի կին արարածէն: Մայրանալով կինը կ'արժեւորուի. կը արբանայ, կ'աստուածանայ՝ իօսքը դարձեալ տանք Շիրազին, որ բանաճիւտութիւն մը ունի այօթքի կարգ անցած.

«Մեր յոյսի դուռն է մայրս,
Մեր տան աղբիւրն է մայրս,
Մեր արեգակն է մայրս,
Մեր տան ճրագն է մայրս»...

Շարքը գովեստի ու արժանաւորութեան կ'երկարի. մինչեւ կը հասնի վերջաբանի մը. ուր բանաստեղծը կը գոչէ.

«Մեր տան աստուածն է մայրս»...

Աստուածացման պաշտամունքին բարձրացած մայրը իրաւամբ երանելի կին մըն է: Պարծենալու իրաւունք ունի ան, թէ մարդկութեան ծնունդին աղբիւրը կը հանդիսանայ ինք: Առանց իրեն աշխարհն կը ցամքի:

Բոլորս կը գիտակցինք այս ճշմարտութեան: Այսուհանդերձ կը սիրենք մայրը տեսնել ամբասիր իր վարք ու բարքին, իր նուիրումին, ազգային իր պարտականութեան մէջ: Արդեօք մայրերը պան մը կը գիտակցի՞ն իրենց առաքելութեան. իրենց պարտաւորութեան: Այս հարցումը կասկածի տակ առնել կը նշանակէ նսեմացնել աշխարհին մատուցած յարգանքն ու արժանաւոր կեցուածքը: Կասկածի՞ նք մօր նուիրումին... Քա՛ւ լիցի: Պիտի չուզեինք քնաւ նման մտածումներ ունենալ հայ մօր առաքելութեան հանդէպ: Ու որքան ալ յիշեցնեն մեզի, թէ դարը փոխուած է, թէ կնոջական հաւասարութեան հարցը տարբեր եզրերու յանգած է, մայրացած կինը իրաւունքներ պահանջելու համար հրապարակ իջած է, ան ինքզինք կը նկատէ յաճախ ստորադաս եւ կ'ուզէ դուրս գալ այդ «բանտէն»: Այս հանգրպարին է, որ շեղումներ, ճեղքեր տեսնուած են մայրական. ընտանեկան դիրք ու կոպին միջեւ: Դարը չի կրնար փոխել մասնաւորաբար հայ մօր նուիրումը: Թող աշխարհ մեքենայանայ, որքան որ ուզէ, բայց չի կրնար մեքենայ դառնալ հայ մայրը որ կ'ուզէ, բայց չի կրնար մեքենայ դառնալ հայ մայրը: Այս պարագային նկատի ունինք հայ ազգին հակատագիրը, աշխարհով գրուած անոր կեանքը, որ ենթակայ է արտաքին հոսանքներու: Այս պարագային որքան քաջ պէտք է ըլլայ հայ մայրը՝ կուրծք տալու համար փչող հովերուն, աչքն ու ձախեն հայ ընտանիքին սպառնացող ուծացման ախտին:

Այսօր այս իրողութիւնը ունինք մեր աչքերուն դիմաց: Վախ մը սողսկած է բոլորիս սրտերուն մէջ. նորագոյն սերունդը հայ պահելու հիմնահարցը մեզ կը հարուածէ: Հարցումը նախ կ'ուղղուի հայ մօր. «Ո՞վ կը խոռվէ: Հարցումը նախ կ'ուղղուի հայ մօր. «Ո՞վ կը խոռվէ: Հարցումը նախ կ'ուղղուի հայ մօր. հաստա՞տ ես հայութեան հիմերուն եւ արմատներուն վրայ: Կ'առաջնորդե՞ս զաւակդ դէպի հայոց լոյսի ապիւրը, դէպի հայ մշակոյթ: Կը պահպանե՞ս հայոց բարքերը. թէ կը հետեւիս օտարամուտ, անհիմն տեսութիւններու, վաղանցուկ ժամանցներու: Տէ՞ր ես լեզուիդ. որ հայ մշակոյթին հայրն ու մայրն է...»:

Սիրելի՛ հայ մայր, եթէ «այո» են պատասխաններդ այս ամէնուն, հազար ապրիս, ա՛լ ոչինչէ կը վախնանք: Ու բոլորս կը բոլորուինք շուրջդ, կ'ողջունենք քեզ մեր համբոյրներով ու կ'ըսենք. «Հալալ ըլլայ քեզ մեր համբոյրներով ու կ'ըսենք. «Հալալ ըլլայ տուած կաթդ. քանի դուն ողջ ու առողջ ես միտք ու հոգիով, վարք ու բարքով, քանի վառ կը պահես հրագը հոգիով, վարք ու բարքով, քանի վառ կը պահես հրագը հայ ընտանիքին, հազար յարգանք քեզ, հայ մայր: Ոչինչէ կը սոսկայ հայ ժողովուրդը, որ պիտի գոյատեւէ համաշխարհային ընտանիքին մէջ իբրեւ ուրոյն տիպար, մարդկութեան պատիւ բերող ազգ»:

Բարի տարեդարձ բոլոր հայ մայրերուն:

ՇԱՀԱՆԴՈՒԻՏ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ ԲԱՐԻ ԵՐԹ ՄԱՂԹԵՑ ՍՕՍԷ ՄԱՅՐԻԿԻՆ ԱՃԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Սօսկ Մայրիկի ածիւնները Հայաստան տեղափոխելու կաղափարը յղացաւ ՀՕՄի Կեդրոնական վարչութիւնը եւ կապմակերպական աշխատանքներու յանձնուեցաւ Գահիրէի Հայ Կարիքի Խաչի վարչութիւնը: Նչանակալից այս նախաձեռնութեան հովանաւորութիւնը ստանձնեց Եգիպտոսի թեմի առաջնորդ Զաւէն արք. Զինչինեան, իսկ բարձր հովանաւորութիւնը ստանձնած էր Եգիպտոսի մէջ Հայաստանի դեսպան Էդուարդ Նալպանտեան, որ կապմակերպական աշխատանքներու յանձնութեան մեծապէս նպաստած էր:

Այսպէս, Մայիս 3ի առաւօտեան Հելիոպոլսոյ «Յուսարեր» ակումբէն Աղեքսանդրիա ուղղուեցան աւելի քան 30 գահիրէահայեր, որոնք Աղեքսանդրիոյ Ագգային կերեզմանատուն հասան ժամը 11ին: Անոնք, Աղեքսանդրիոյ Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցած Ս. պատարագի արարողութենէն ետք կերեզմանատուն ժամանեցին Գալուստ արդ. Դարբինեան, Գրիգոր քհնյ. Մուրատեան եւ աղեքսանդրիահայութեան հոծ բազմութիւն մը:

Սօսկ Մայրիկի չիրիմին առջեւ տեղի ունեցաւ եկեղեցական արարողութիւն, որմէ ետք Հայաստանի դեսպան Էդուարդ Նալպանտեան Գահիրէի ու Աղեքսանդրիոյ թեմական ու քաղաքական ժողովներու ատենապետներ՝ Անդրանիկ Մեսրոպեանի, Նուպար Սիմոնեանի, Պերճ Փալանճեանի եւ Լեւոն Գալուստեանի հետ շիրմաքարի վրայէն հանեցին սեւ չղարչը: Դագաղի մը մէջ գետեղած Սօսկ Մայրիկի ածիւնները եկեղեցական թափորով եւ ՀՄԸՄ «Կամք»ի պրօշակիր սկաուտական շարքերու մէջէն տեղափոխուեցաւ մատուռ: Մատրան մէջ Գալուստ արդ. Դարբինեան կատարեց հոգեհանգստեան պաշտօն: Հոգեհանգստեան պաշտօնէն ետք հայր սուրբ ներկաներուն փոխանցեց օրուան խորհուրդը: «Սօսկի նման հերոսներ ծնունդն են իրենց ժամանակին, բայց իրենց նուիրումով ու գործով կ'ապրին ժամանակէն անդին: Անոնք սիրեցին իրենց ժառանգած աւանդը եւ որպէս ներչնչման աղբիւր՝ փոխանցեցին յաջորդ սերունդներուն: Վկայ է ահաւասիկ Արցախը: Հոն մեր մայրերն ու քոյրերը, գիտակից իրենց ազգային պարտականութեան եւ պարտաւորութեան, խրամատներու մէջ մահու եւ կենաց պայքար կը մղեն հերոս ամուսիններու ու եղբայրներու կողքին: Հաւաքուած ենք այստեղ մեր յարգանքի տուրքը մատուցելու հերոսուհի Սօսկին եւ ականատես րլլալու ներկայիս մէջ: Այո՛, ածիւններու ներկայիս է, եւ կրնանք ուսանելիք մը քաղել, որ ազգային ապագայի պատասխանատուներ ենք մենք եւ մեզմէ յետոյ եկողները: Ազգային ապագան կը կերտուի ներկային մէջ: Ներկան է, որ կը ստեղծէ ապագան»:

Սոյն արարողութեան առիթով Հայ Կարիքի Խաչի վարչութիւնը հոգեճաշ կազմակերպած էր Աղեքսանդրիոյ «Յաւաջդիմասէր»ի սրահին մէջ: Հոգեճաշի ընթացքին, յանուն «Յաւաջդիմասէր»ի վարչութեան, խօսք առաւ Պերճ Հալաճեան, որ ներկաներուն փոխանցեց Սօսկ Մայրիկի ածիւնները հայրենիք տեղափոխելու բարոյական իմաստին, ընդգծեց պայքարող Սօսկի հերոսական արժանիքներն ու հայուհիի խորհրդանիշ դառնալու հանգամանքին: Տիկ. Պայրամեան, յանուն ՀԿ Խաչի վարչութեան չնորհակալութիւն յայտնեց Հայաստանի Հանրապետութեան իշխանութիւններուն, Հայաստանի դեսպանին եւ բոլոր անոնց, որոնք նպաստեցին ՀՕՄի Կեդրոնական վարչութեան այս նախաձեռնութեան յաջողութեան: Տիկ. Պայրամեան իր խօսքի պատրուակով բարի երթ եւ հայրենի Մայր հողին մէջ հանգիստ մաղթեց Սօսկ Մայրիկի ածիւններուն, որոնք պիտի թաղուին անկախ պետութիւն կերտած ազատամարտիկներու կողքին:

Հուսկ խօսք առաւ տիկ. Արտա Սահակեան, որ ներկայացուց Սօսկ Մայրիկի կենսագրական գիծերը եւ անդրադարձաւ Ադեքսանդրիոյ մէջ անոր ապրած օրերուն: Տիկ Սահակեան տպաւորիչ կերպով ներկաներուն հաղորդեց Սօսկ Մայրիկի տառապանքն ու նուիրումը:

Սոյն արարողութեան առիթով Հայ Կարիքի Խաչի վարչութիւնը հոգեճաշ կազմակերպած էր Ադեքսանդրիոյ «Յաւաջդիմասէր»ի սրահին մէջ: Հոգեճաշի ընթացքին, յանուն «Յաւաջդիմասէր»ի վարչութեան, խօսք առաւ Պերճ Հալաճեան, որ ներկաներուն փոխանցեց Սօսկ Մայրիկի ածիւնները հայրենիք տեղափոխելու բարոյական իմաստին, ընդգծեց պայքարող Սօսկի հերոսական արժանիքներն ու հայուհիի խորհրդանիշ դառնալու հանգամանքին: Տիկ. Պայրամեան, յանուն ՀԿ Խաչի վարչութեան չնորհակալութիւն յայտնեց Հայաստանի Հանրապետութեան իշխանութիւններուն, Հայաստանի դեսպանին եւ բոլոր անոնց, որոնք նպաստեցին ՀՕՄի Կեդրոնական վարչութեան այս նախաձեռնութեան յաջողութեան: Տիկ. Պայրամեան իր խօսքի պատրուակով բարի երթ եւ հայրենի Մայր հողին մէջ հանգիստ մաղթեց Սօսկ Մայրիկի ածիւններուն, որոնք պիտի թաղուին անկախ պետութիւն կերտած ազատամարտիկներու կողքին:

Հուսկ խօսք առաւ տիկ. Արտա Սահակեան, որ ներկայացուց Սօսկ Մայրիկի կենսագրական գիծերը եւ անդրադարձաւ Ադեքսանդրիոյ մէջ անոր ապրած օրերուն: Տիկ Սահակեան տպաւորիչ կերպով ներկաներուն հաղորդեց Սօսկ Մայրիկի տառապանքն ու նուիրումը:

ՍՕՍԷ ՄԱՅՐԻԿԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՕՄի Կեդրոնական վարչութեան որոշումով եւ Գահիրէի Հայ Կարիքի Խաչի վարչութեան կազմակերպութեամբ, Աղեքսանդրիայէն դէպի Հայաստան ճամբայ ելաւ հայ ազգային ազատագրական պայքարի նուիրեալ հերոսուհիներէն Սօսէ Մայրիկի աճիւնները՝ ամփոփուելու համար հայ ժողովուրդի վերջին տասնամեայ մաքառումներու խորհրդանիշ դարձած Եռաբլուրին մէջ:

Այս իրադարձութիւնը լոկ աճիւններու տեղափոխութիւն մը ըլլալէ աւելի, դարասկիզբին ու դարավերջին իրենց կեանքը հայրենիքին նուիրած, ազատութեան բագինին զոհաբերած ազատամարտիկներու գիրկընդխառնումն է եւ հայ ժողովուրդի ազգային ազատագրական պայքարի շարունակականութեան եւ հետեւողականութեան վկայութիւն:

Ազատամարտիկ հայուհիի շունչն էր, որ ծընունդ տուաւ հայորդիներու նոր զոհաբերութեան եւ այդ բոլորին գաղափարական աւանդն է, որ պիտի ոգեւորէ յաջորդ սերունդները: Ճիշդ է, որ ազատ ու անկախ Հայաստանի տեսլականով ապրած, կռուած ու մահացած Սօսէ Մայրիկին աճիւնները իրենց խաղաղութիւնն ու անդորրը պիտի գտնեն իրականացած երազի մը մարմնացումը հանդիսացող Մայր հողին մէջ, բայց նոյնքան ճիշդ է, որ այդ աճիւններու ներկայութիւնը Ազատ ու Անկախ Հայաստանի հողին մէջ նոր աւիւն պիտի հաղորդէ հայ ժողովուրդի իրաւունքներուն տենչացող սերունդներուն՝ զանոնք հասցնելով Միացեալ Հայաստանի իտէալին:

Սօսէները իրենց նպատակը շատոնց ճշդած են. եկան նոր նուիրեալներ ու կերտեցին Ազատ, Անկախ Հայաստանի տեսլականը, բայց Սօսէներ ու անոնց հետ ողջ հայութիւնը կը հաւատայինն դեռ կը հաւատան, որ պիտի գան ուրիշներ կատարելագործելու, ամբողջացընելու եւ նուիրագործելու մեր ազգի վախճանական նպատակը՝ Ազատ, Անկախ եւ Միացեալ Հայաստան: «Մարդիկ կան՝ կը ծնին մեռնելու համար, իսկ մարդիկ կան՝ կը մեռնին ապրելու համար», այս վերջիններէն էր Սօսէ Մայրիկ: Կը հաւատանք, որ դեռ մեր մէջ ապրող հայ հերոսուհիին համար ամենաերջանիկ պահն է ազատ ու անկախ հայրենիքի հողը գրկելու պահը: Բայց աւելի երջանիկը պիտի ըլլայ այն ցանկալի օրը, երբ առիթ պիտի ունենայ ընծելու Չաուշներու, Սերոբ Աղբիւրներու կողքին, արձբւաբերդ Սասունի մէջ:

Երէկ եգիպտահայութիւնը հրաժեշտ տուաւ Սօսէ Մայրիկի աճիւններուն, վաղը հայրենի հայութիւնն ու մերօրեայ ազատամարտիկները անկախութեան նուաճումի 80րդ տարեդարձի հրճուանքին մէջ պիտի դիմաւորեն զանոնք, եւ այս բոլորին մէջ ամուր ընտած է Սօսէներու դէպի Սասուն երկրորդ հայրենադարձութեան հաւատը:

Բարի երթ:

«ՅԱՒՍԱՔԵՐ»

ՅՈՒԲԵԼԵՆԱԿԱՆ ՎԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ԿԱՊՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

75ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ՝ ՍՈՒՐԲ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՃԵՄԱՐԱՆԻ

Հովանաւորութեամբ կաթողիկէ հայոց կաթողիկոս - պատրիարք Յովհաննէս Պետրոս ԺԸ. Գասպարեանի, նախագահութեամբ Մերձաւոր Արեւելքի Յիսուսեան հայրերու մեծաւոր հայր Եան Պրոնսվելտի, Ուրբաթ, 1 Մայիս 1998ի երեկոյեան ժամը 5:00ին տեղի ունեցաւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Ճեմարանի հիմնադրութեան 75ամեակին նուիրուած հանդիսաւոր տօնակատարութիւն՝ Ճեմարանին բակին մէջ:

Հանդիսութեան ներկայ էին երեսփոխան Ժաք Ջուխատարեան, Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան ներկայացուցիչ Վարդան եպս. Տէմիրճեան, կաթողիկէ միարանութեան հայրեր, Անարատ Յղութեան առաքինապարփ քոյրեր, ապագային մարմիններու ներկայացուցիչներ, մտաւորականներ, կրթական մշակներ, վարժարանի բրեկամներ, շրջանաւարտներ եւ ծնողներ ու աշակերտներ:

75ամեայ տօնակատարութեան առաջին բաժինով մատուցուեցաւ գոհարանական պատարագ, մասնակցութեամբ հայ կաթողիկէ միարանութեան «կուսունկ» երգչախումբին (խմբավար Էտի Թորիկեան): Պատարագեց եւ քարոզեց Վարդան եպս. Աչկարեան, որ իր քարոզին մէջ վեր առաւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Ճեմարանի 75ամեայ առաքինութիւնը՝ մարդակերտումի եւ հայակերտումի տեսակէտէն:

Յետ պատարագի յորելենական վարչութեան անունով խօսք առաւ Բաֆֆի Յովհաննէսեան, որ իրրեւ Ճեմարանի շրջանաւարտ ոգեկոչեց անդարձ մեկնած վարդապետներուն, տնօրէններուն, ուսուցիչներուն եւ սաներուն յիշատակը եւ արտայայտեց իր սերնդակիցներուն տածած սէրն ու գուրգուրանքը՝ կրթական այս սճախին նկատմամբ:

Ֆրանսերէնով իր սրտին խօսքը փոխանցեց օրուան նախագահ հայր Եան Պրոնսվելտ, որ պրուատեց Յիսուսեան Ճեմարանին գործունէութիւնը՝ քրիստոնէական սկզբունքներու եւ մարդկային արժէքներու պահպանման իմաստով:

Վարդան եպս. Աշգարեան քարոզի պահուն

Օրուան նախագահ հայր Եան Պրոնսվելտ

Յետ պատարագի յորելենական վարչութեան անունով խօսք առաւ Բաֆֆի Յովհաննէսեան, որ իրրեւ Ճեմարանի շրջանաւարտ ոգեկոչեց անդարձ մեկնած վարդապետներուն, տնօրէններուն, ուսուցիչներուն եւ սաներուն յիշատակը եւ արտայայտեց իր սերնդակիցներուն տածած սէրն ու գուրգուրանքը՝ կրթական այս սճախին նկատմամբ:

Ֆրանսերէնով իր սրտին խօսքը փոխանցեց օրուան նախագահ հայր Եան Պրոնսվելտ, որ պրուատեց Յիսուսեան Ճեմարանին գործունէութիւնը՝ քրիստոնէական սկզբունքներու եւ մարդկային արժէքներու պահպանման իմաստով:

Քողազերծուած արձանագիրը

(Լուսանկարները ՐԱՖՖԻ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆի)

Յարգանքի իրենց տուրքը մատուցեցին Ճեմարանի նախկին եւ այժմու ուսուցիչներէն փրոֆ. Լեւոն Նորատիկեան, Գուրգէն Տէմիրճեանեան եւ փրոֆ. Պուսթանի: Անոնք անդրադարձան յորելեար Ճեմարանին բերած նպաստին՝ լիրանանեան հայրենիքին եւ մարդկութեան հոգեմտաւոր վերելքին:

«Կուսունկ» երգչախումբը հանդէս եկաւ գեղարուեստական յայտագիրով եւ հուսկ ապա հանդիսութեան եզրափակումը կատարեց Ճեմարանին ներկայ տնօրէն, հայագէտ հայր Սահակ Քէչիչեան: Ան հակիրճ պատմական րրաւ երեք քառորդ դարու կեանքով լեցուն Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Ճեմարանին եւ անդրադարձաւ անոր արձանագրած նուաճումներուն՝ իմացական եւ արուեստի բնագաւառներուն մէջ:

Վերջաւորութեան տեղի ունեցաւ բացումը՝ վարժարանին մուտքին տեղադրուած մարմարեայ արձանագիրին, ուր ոսկեգոծ տառերով յիշատակուած են անուններ Ճեմարանի տնօրէններուն (իրենց պաշտօնավարութեան տարեթիւերով)՝ ի յիշատակ անոնց անձնուրաց եւ ազգակերտ ծառայութեան:

Տօնակատարութիւնը աւարտեցաւ բնդունելութեամբ:

ԹԳԹԱԿԻՑ

«ԵԱՀԿԸ ՉԻ ՍՊԱՌԵԼ ՆԵՐՈՒԺԸ»

Ինչպես յայտնի է, Ակրպէյճանի Խորհրդարդակցական մեճլիս միաւորման մէջ մտնող 9 կառավարամէտ կուսակցութիւններ վերջերս հանդէս են եկել համատեղ յայտարարութեամբ, որով մտահոգութիւն է արտայայտուում «հանրապետութեան տարածքային ամբողջականութեան վերականգնման առումով ԵԱՀԿ Մինսքի խմբի անգործունէութեան» առթիւ: Ակրպէյճանի քաղաքագէտների կարծիքով, Մինսքի խումբը անչափ կրաւորական դիրք է բռնել Պուտապէշտի եւ Լիսպոնի գերաստիճանի որոշումների կատարման գործում: «Անհնար է հասկանալ ԵԱՀԿ համանախագահների Մ. Նահանգների, Ռուսաստանի եւ Ֆրանսայի անօգնականութիւնը Հայաստանի առջեւ», նշուած է յայտարարութեան մէջ: Ֆրանսան եւ Ռուսաստանը, աւելում է փաստաթղթում, «միակողմանի դիրք են բռնել Ակրպէյճանի գրաւեալ տարածքների ապատման հարցում եւ պաշտպանում են Հայաստանի յարձակողական քաղաքականութիւնը»: Եթէ առաջիկայ ամիսներին Մինսքի խումբն այդ ուղղութեամբ որոշակի քայլեր չձեռնարկի, ապա Խորհրդակցական մեճլիսը համանախագահների դէմ «անվստահութեան քաղաքական ճեռնարկումներ» կը սկսի: Բացառուած չէ, որ Ղարաբաղի խնդրի կարգաւորման ընթացքում Ակրպէյճանը նախընտրի համագործակցել առաւել «ամերիկանացուած» միջազգային կառոյցների հետ: Ի՞նչ է մտածում Լեռնային Ղարաբաղի ղեկավարութիւնը այս կապակցութեամբ, հնարաւոր համարո՞ւմ է արդեօք բանակցութիւնների շարունակումը այլ կազմակերպութիւնների շրջանակում: Այս հարցերին մենք խնդրեցինք պատասխանել ԼՂՀ տեղեկատուութեան եւ մամուլի վարչութեան պետ Ժաննա Կրիկորովային:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Ի՞նչպէս կը մեկնաբանէք Խորհրդակցական մեճլիսի յայտարարութիւնը:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Այդ յայտարարութիւնը գարմանալի չէ, մանաւանդ Հայաստանի վերջին իրաւարճութիւնների յոյսի ներքոյ ԼՂՀ ղեկավարութեան դնահատմամբ ճգնաժամի փուլային կարգաւորման ԵԱՀԿ Մինսքի խմբի նախագիծը բուն կուռեան պարունակում է անվերապահանձնատուութեան պահանջ, որը, հասկանալի է, չի կարող ընդունելի լինել Մտեփանակերտի համար: Ակնյայտ ապրպէյճանամէտ նախագծի իրագործումը չի վերացնում հակամարտութեան ծագման պատճառը, գուրկ է տրամաբանական յուրջ հիմքերից: ԵԱՀԿ «նոր» առաջարկութիւնների համաձայն, դարարաղեան կողմը պէտք է ընդունի վերահսկուող տարածքների վերադարձներու փաստօրէն ինքնասպան որոշում՝ մինչեւ ԼՂՀ իրաւական կարգավիճակի ճշգրտումը: Եթէ այսօր պատերազմում պարտուած Ակրպէյճանը յսել անգամ չի ցանկանում Ղարաբաղի հետ իրաւահաւասար յարաբերութիւնների մասին, ապա ինքնըստինքեան հասկանալի է, որ ԼՂՀ կինուած ուժերի հեռացումից եւ նախկին սահմաններում ապրպէյճանական գօրքերի տեղադրումից յետոյ պաշտօնական Պաքուն էլ աւելի կը խստացնի իր դիրքորոշումը բանակցութիւններում: Դրանից երեւում է ԼՂՀն արտայայտում է հարցի փաթեթային, փոխ չհաւէտ, իրօք փոխ կիջողական լուծման օգտին, որը հիմնուած է կողմերի չհերի կուպակցութեան վրայ: Լեռնային Ղարաբաղի դիրքորոշումն արժանացել է ժողովրդի եւ Հայաստանի քաղաքական կուսակցութիւնների ներկրչիւ մեծամասնութեան պաշտպանութեանը: Այդ միասնութեան հետեւանքը դարձաւ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի հրաժարականը: Իրաւարձութիւնների նման գարգացումը ամենայն հաւանականութեամբ վերջնականապէս համոզեց Պաքուին, որ Ղարարադին ապրպէյճանամէտ որոշում պարտադրելու Մինսքի խմբի փորձերը կանխաւ դատապարտուած են անյաջողութեան: Հայաստանում ով էլ լինի նախագահ, առկայ է նախադիր, որ հասարակայնութիւնը թոյլ չի տայ իրագործել ԼՂՀի համար անընդունելի ծրագիրը:

Նման իրավիճակում ի՞նչ է մնում Ակրպէյճանին: Բնականարար՝ համանախագահներին սպառնալ ԵԱՀԿ միջնորդական առաքելութեան ձախողմամբ, նրանց ստիպել ձնչում գործադրել Ղարաբաղի եւ Հայաստանի վրայ, փորձել խնդիրը լուծել ուրիշի ձեռքերով:

Պաշտօնական Պաքուի այս բոլոր հաշուարկները դատապարտուած են անյաջողութեան: ԼՂՀի ժողովուրդը ոչ ոքի թոյլ չի տայ տնօրինել իր ճակատագիրը եւ արդէն ամմանել է գոյութեան իր համար ընդունելի ձեւը: Դա պարտաւոր են հաշուի առնել ամէնուրեք: Ակրպէյճանի իշխանութիւնները, ի հարկէ, ապատ են հրաժարուելու կամ չհրաժարուելու Մինսքի խմբի ծառայութիւններից, մասնակից դարձնելու ՕԹԱՆի դաշինքը, փուչտու մոճահէտներին կամ թուրք «գորշ գայլերին»: Բայց, կարծում եմ, նոր դաշնակիցների այդ տեսակին փնտռտուքը սակաւ արդիւնաւէտ է: Շատ աւելի իրատեսական կրնկնէր հետեւել Վրաստանի եւ Ռուսաստանի օրինակին, որոնք անմիջական բանակցութիւններ են վարում համապատասխանարար Արխագիայի եւ Ջեչնիայի հետ: Մեր խնդիրները պէտք է լուծենք ինքներս:

Հ.- Ինչպիսի՞ն է ԼՂՀ դիրքորոշումը ԵԱՀԿ Մինսքի խմբի միջնորդական գործունէութեան արդիւնաւետութեան հարցում:

Պ.- ԼՂՀ ղեկավարութիւնը համոզուած է, որ ԵԱՀԿ Մինսքի խումբը չի սպառել իր ներուժը: Գուցէ նրա գործունէութիւնն այնքան էլ արդիւնաւէտ չէ, գուցէ նա հանդէս չի գալիս կողմերի չհերին չհամապատասխանող առաջարկութիւններով, բայց դա չի նշանակում, թէ անհրաժեշտ է ականահարել խմբի միջնորդական ջանքերը: Պէտք է աջակցել եւրոպական կազմակերպութեան գործող ինստիտուտներին, որը նպատակամղուած է հակամարտութեան համապարփակ կարգաւորմանը, հայ-ադրպէյճանական յարաբերութիւնների ներդաշնակեցմանը: Միաժամանակ ԼՂՀ ղեկավարութիւնը, հանրապետութեան նախագահ Արկադի Ղուկասեանը գտնում են, որ Մինսքի խմբի բանակցութիւններին գուգահեռ անհրաժեշտ է համատեղ կողմերի անմիջական չփումներ: Միայն այդ դէպքում կարելի է հաւատալ բանակցութիւնների արդիւնաւէտութեանը, հակամարտութեան լիակատար ու վերջնական կարգաւորման հնարաւորութեան:

(Շարունակելի)

Զրոյցը վարեց
Վ. ԱՂԱՋԱՆԵԱՆ.
Սրեւիսանակերոյ)

ՀԱՅ ԲԱՐԵԲԱԸԲ

ԱՄԲՈՂՋ ԿԵԱՆՔԸ՝ ՍՓԻՒՌՔ ԿՈՉՈՒԱԾ ՊԱՆԴՈԿԻ ՄԷՋ

Լրացաւհայ բարերար Հրաչ Դարբինեանի մահուան 10 տարին: Լինելով թուրքական եաթաղանից մազապուրծ եղած հարիւր հազարաւոր հայերից մէկը, նա իր ողջ կեանքն ու ունեցուածքը նուիրեց հայապահպանութեանը:

Ցնցող յայտնութիւն էր ինձ համար այն իրողութիւնը, որ Հրաչ Դարբինեանն իր ողջ կեանքն ապրել է պանդոկի մէջ՝ սփիւռքեան մեր ժամանակաւոր գոյութեան ամենամեծ հակասութիւնը կազմող տուն ունենալու, մնայուն բնակարան ունենալու գաղափարին ու մտայնութեանը գործնականապէս հակադրուելով:

Փոխանակ սեփական տուն ձեռք բերելու վրայ դրամ ծախսելու, այս ոչ աղքատիկ միջոցների տէր հայ մարդը մտասեւեռուել էր նիւթապէս նեցուկ կանգնել հայ կրթական օճախներին:

1974 թուականին, երբ «Համագգային»ը ծրագրում էր «Նշան Փալանճեան» ճեմարանը բնադարձակել, Անթիլիասում նոր համալիր կառուցել, Հրաչ Դարբինեանը հայ պրոցին նեցուկ կանգնելու համար «Համագգային»ի կենտրոնական վարչութեանը որպէս նուիրատուութիւն փոխանցեց 135 հազար տոլար:

Հրաչ Դարբինեանի հայ պրոցի հանդէպ հաւատքի վերջին դրսեւորումները եղան Սան Ֆրանսիսքոյի «Գուլբենկեան- Զաքարեան» ազգային վարժարանին կատարած մեծագումար նուիրատուութիւնը եւ իր կտակի մէջ այդ նոյն պրոցին յատկացուած կարեւոր բաժինը:

Երիտասարդ տարիներին Հ. Դարբինեանը Սան Ֆրանսիսքոյի հայկական համայնքում եղել է չքնաղ ուսուցիչ: Շրջելով տնից տուն՝ հայերէն է դասաւանդել հայկական դպրոցից գրկուած հայ փոքրիկներին, պատանիներին ու երիտասարդներին:

1905 թուականին վանում ծնուած այս հայորդին կրթութիւնն ստացել է Էջմիածնի «Գևորգեան» ճեմարանում, բայց քաղաքական իրաւարձութիւնների պատճառով ստիպուած է եղել հեռանալ՝ կիսատ թողնելով ուսումը:

1930 թուականին Փարիզից փոխադրուելով Սան Ֆրանսիսքօ, Հ. Դարբինեանը վարել է ազգային-հասարակական բեղուն գործունէութիւն: Նա անդամակցել է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեանը թէ՛ իրրեւ չարքային եւ թէ իրրեւ կոմիտէի անդամ, անձնուիրաբար ծառայել

ԱՔՕ ՊՈՂԻԿԵԱՆ

5

ՈՒՄ ՕԳՏԻՆ Է ԱՇԽԱՏՈՒՄ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

•ՎՃՌՈՐՈՇ ԻՐԱՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ ՅԵՏՈՅ

Վճռորոշ իրաւարձութիւնների իւրաքանչիւր շրջափուլի աւարտին քչերն են պիտակցում այն հանգամանքը, որ արդէն իրենց կամքից անկախ թեւակոխել են մի նոր հանգրուան, որտեղ յաջողութիւն արձանագրելու համար պարտաւոր են անմիջապէս մտածել յաջորդ փուլում սպասուող դժուարութիւնները չուտափոյթ կերպով յաղթահարելու մասին: Մեկնումէ այս հանգամանքը միշտ դրսեւորւում է աւելի ընդգծուած եւ ուռուցիկ ձեւով, որովհետեւ բոլորիս է յայտնի չուտ ոգեւորուելու եւ գործից արագօրէն «սառչելու» մեր հայկական սովորութիւնը: Կանոնաւոր ձեւով, հետեւողականութեամբ առաջադրուած նպատակին հասնելու ունակութեան պատիւարակումը վճռորոշ նշանակութիւն է ունենում մանաւանդ այն ազգերի համար, որոնք իրենց կամքից անկախ յայտնուում են անյուծելի թուացող հակամարտութիւնների ու փոխադարձ մրցակցութեան մէջ: Շատ յաճախ նրանք իրենք էլ չեն գիտում ու պիտակում, որ սեփական յաղթանակը կամ պարտութիւնը արձանագրում են ոչ թէ իրադարձութիւնների գարգացման ճակատագրական պահերին, այլ մինչ այդ տեղի ունեցող խորքային, աննկատ գարգացումների յորձանուտում:

•ԱՊԱՀ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻ ԼՈՅՍԻՆ ՏԱԿ

Այս առումով անցած ամիսը դարձաւ տարեսկզբից չարունակուող ներքին գարգացումների ամփոփումը, իսկ նրա վերջին չարաթը՝ դրանց արտաքին ներկայացման սկիզբը: Աչխարհաքաղաքական այն իրողութիւնները, որոնց համակարգում գործելու են Հայաստանի նոր իշխանութիւնները, նորովի իմաստաւորուեցին տարեսկզբից անընդհատ յետագծուող ԱՊՀ գերաստիճանի ընթացքում: Մոսկուայում կայացած հանդիպումները թէ՛ մեզ եւ թէ մեր հարեւաններին հնարաւորութիւն տուեցին ոչ միայն փոխադարձաբար ճշդել առկայ մօտեցումները, այլ նաեւ՝ կանխատեսել գարգացումների հետագայ ընթացքը, որին նախապատրաստուելու համար մնացած ժամանակի ճիշդ օգտագործումից է կախուած յաջորդ չրջափուլի վերջնական արդիւնքը: Այդ երկկողմ հանդիպումները մեր հարեւանների համար դարձան տարածաչրջանում Հայաստանի նոր դերակատարութեան ճշդում, իսկ մեզ համար՝ սեփական մտադրութիւնների յստակ չարադրման սկիզբ: Ու եթէ Վրաստանի նախագահ էդ. Շեւարտնաձէն Ռոպէրթ Քոչարեանի հետ ունեցած գրոյցից յետոյ մասամբ ապատուեց Տրապիզոնում օրերս իր ընդունած ապրպէյճանական-թուրքական թմրեցուցիչ ազդեցութիւնից եւ թոդնելով դիւանագիտական բառապաչարը, ստիպուած էր խոստովանել, որ հանդիպումն անցաւ «գարմանալիօրէն լաւ», ապա նրա ապրպէյճանական գործընկերոջ այլայլուած տեսքն անգամ յուչում էր, որ Հայաստանի նորընտիր նախագահը մի կողմ է նետել անօգուտ դիւանագիտութիւն խաղալու գործելակերպը եւ պարզ ու յստակ ձեւով չարադրել է Հայաստանի նոր իշխանութիւնների մօտեցումները դարարադեան հիմնահարցի վերաբերեալ: Ակնյայտ է, որ Շեւարտնաձէ-Քոչարեան հանդիպումը եւ նրան յաջորդած Հայաստանի Ազ. նախագահի այցելութիւնը Վրաստան հնարաւորութիւն կրտան մեղմել այդ հանրապետութեան որոչ գանգուածային լրատուութեան միջոցների կողմից վերջերս բարձրացուած աղմուկը դարարադա-պաչնակցական սպառնալիքի վերաբերեալ, սակայն տրամագծօրէն հակառակ արձագանգ է սպասուում մեր միւս հարեւան հանրապետութիւնում: Քարիւղի յծակի միջոցով Հայաստանին միակողմանի գիջումներ պարտադրելու քաղաքականութիւնը, որի յաջողութիւնների գագաթնակէտը Լիսպոնն էր եւ Քոփենհագրնի նախօրէին առաջ քաչուած Լեւոն Տէր Պետրոսեանական «պատերազմ, թէ՛ խաղաղութիւն» հարցադրումը, այս տարուայ առաջին ամիսներին յայտնուեց փակուղու մէջ: ԱՊՀ գերաստիճանը դարձաւ այդ փաստի յստակ վկայութիւնն ու հաստատագրումը՝ «ամփոփելով» Հայաստանի նախագահական ընտրութիւնների արդիւնքները եւ ինքնարերաբար «նուագկեցով» աչնանը կայանալիք Ակրպէյճանի նախագահական ընտրութիւնների նախերգանքը:

•«ՊԱՏԵՐԱԶՄ, ԹԷ՛ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ». ԳՆԴԱԿԸ ԱԼԻԵՒԻ ԴԱՇՏԻՆ ՄԷՋ

Ինչպէս եւ կանխատեսել էինք, Հայաստանում իշխանութեան փոփոխութեան արդիւնքում տէրպետրոսեանական «պատերազմ, թէ՛ խաղաղութիւն» հարցադրումը խաղադնդակի նման փոխանցուեց Հայտար Ալիեւին՝ սեփական քաղաքական դաչտում խաղալու համար: Կարողանայու է, արդեօք, փորձառու, բայց յոգնած ու ծերացած խաղացողը տիրապետել գնդակին, թէ՛ գալիք աչնանը Ակրպէյճանում նոյնպէս աչխարհի հզօրների կողմից խաղարկուելու է 1996ի Սեպտեմբերին Հայաստանում տեղի ունեցած մէկ դարպասի վրայ մրցախաղը՝ ցոյց կրտայ ժամանակը: Ժամանակը չի սպասում եւ այդ պատճառով մէկ-երկու ամիս յետոյ մեր հարեւան հանրապետութիւնում կարող է սկիզբ առնել կամ ներքին փոթորիկ կամ էլ պատերազմի տեղադային նախապատրաստութեան գործընթաց (հնարաւոր է նաեւ երկուսը միասին): Ակրպէյճանին պարտադրուող այս նոր ու դաժան ընտրութիւնն անկասկած նպատակ ունի վերակողմնորոչել նրա չափից աւելի դէպի Արեւմուտք ուղղուած քարիւղի դիւանագիտութիւնը «մտրակի ու կարկանդակի» քաղաքականութիւն: Այդ նպատակին կարող է ծառայել ռուսական դրամագլխի խոչորագոյն ներկայացուցիչ Պ. Պերեզովսկու յայտնուելը ԱՊՀի դեկավար կառոյցներում, որին գուգահեռաբար Ռուսաստանի դեկավար շրջանակներում ընթանում է նաեւ բարեփոխիչների դերի ու նչանակութեան հերթական ուժեղացման գործընթացը: Այդ գործընթացը յանգեցնելու է արդէն աւանդական դարձած «մտրակի ու կարկանդակի» քաղաքականութեան ուժեղացմանը, որը փորձելու է իր յենարանը գտնել Հայաստանում՝ «կոչտ մարդկանց» հակակչռելով աւելի մեղմ առաջնորդներով: Նչուած հանգամանքը կարող է խթան հանդիսանալ դեմիրջեանատիպ գործիչների աչխուժացման համար, մանաւանդ եթէ նոր կառավարութիւնը չկարողանայ արագօրէն տիրապետել երկրի դեկավարման այն թմականերին, որոնք Հայաստանում չուկայական բարեփոխումների սկզբնաւորումից յետոյ դուրս են եկել Հայաստանի նախորդ կառավարութիւնների վերահսկողութիւնից:

•ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԳՈՐԾՕՆԸ...

Մրցող կողմերի համար ժամանակի գործօնը դառնում է վճռորոշ եւ՛ միջպետական, եւ՛ ներքաղաքական, եւ՛ տնտեսական հարթութիւնների վրայ, որոնք ամրողջութեամբ վերցրած միասնական ու անրաժանելի չրղթայ են կազմում: Սակայն ներկայ հանգրուանում Հայաստանի առաւելութիւնը կայանում է նրանում, որ ժամանակին յաղթահարել է ներքաղաքական ճգնաժամը եւ պայմաններ է ստեղծել հարեւան հանրապետութիւնում նմանատիպ գարգացումների կրկնութեան համար: Բայց եթէ ճիշդ չօգտագործուեն առաջիկայ մի քանի ամիսները, ապա գործընթացը կարող է չրջուել հակառակ ուղղութեամբ եւ 100 օրուայ ժամկէտը հատած կառավարութեանը դնել ծանր վիճակի մէջ: Ուստի նրանից պահանջուում է ուժերի առաւելագոյն լարում եւ, ամենակարեւորը՝ հասարակայնութեանը համախմբող ու գօրաչարժի ենթարկող կանխարգելիչ այնպիսի քայլեր, որոնք կ՛արթնացնեն արդարութեան չուտափոյթ վերականգնման հանդէպ նիրհող անորոչութեան մէջ գտնուող հաւատը: Այս առումով, դեռեւս չեն նկատուում ակնյայտ տեսաչարժեր, որոնք կարող են յոյս ներչնչել հասարակայնութեանը:

•ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ ՈՒ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ընկերային հարցերի տակ կքած ժողովրդին համախմբելու համար ագգային գաղափարը բաւարար պայման չէ, եթէ այն չի դրւում առաջնթացի ընդհանուր հունի մէջ եւ չի միաձուլւում նաեւ արդարութեան գաղափարի հետ: Վերջին երկու հարթութիւնների վրայ անհրաժեշտ լուծումներ չգտնելու պարագայում ագգային գաղափարը կտրուելու է իր իրական ենթահողից՝ պայմաններ ստեղծելով ընկերային եւ խաղաղասիրական կարգախօսների տակ քողարկուող ընդդիմութեան ձեւաւորման համար: Արդարութեան չուտափոյթ վերականգնման խնդիրը օրում կախուած մնալու պարագայում հասարակութեան մօտ կարող է ստեղծուել նաեւ այն տպաւորութիւնը, որ հեռացող իշխանաւորները ստացել են սեփական անպատժելիութեան յուրջ երաշխիքներ, ուստի ժամանակ են չահում, վարկաբեկում են իշխանութեան եկած գործիչներին, էլ աւելի են քողարկում ոչ հեռաւոր անցեալի իրենց յանցագործութիւնները ու նաեւ չեն խորչում նոր յանցագործութիւններ կատարելու գայթակղութիւնից...

•ԱՐԴԱՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ի վերջոյ կարող է վրայ հասնել այն պահը, երբ նոր իշխանութիւնների հանդէպ աւելի կրպայ այնպիսի դրժգոհութիւն, որն աստիճանարար մուսացութեան է մատնում հին իշխանութիւնների նկատմամբ կուտակուած ատելութիւնը: Դրանից յետոյ արդարութեան վերականգնմանն ուղղուած ցանկացած քայլ աչխատելու է իշխանութիւնների դէմ՝ հերոսացնելով ոչ հեռաւոր անցեալի յանցագործներին: Անպատժելիութիւնը ծնում է նոր յանցագործութիւններ՝ խախտելով այն հաւատը, որի վրայ է կառուցւում աւղջ հասարակութիւնը: Խոստովանենք, որ այս վճռորոշ հարցում ժամանակն աչխատում է ամենեւին էլ ոչ մեր օգտին, մինչդեռ խնդիրը չի սահմանափակւում սոսկ ընկերային կամ բարոյական ծալքերով: Դա նախ եւ առաջ մեր հասարակութեան հաւատի վերականգնման հարց է, աւանդ որի ոչ տնտեսութիւն է վերականգնւում, ոչ էլ հայրենիք է պաչտպանւում: Իսկ մեզ սպասուող փորձութիւնների ընթացքում եթէ անգամ բոլոր ճակատների վրայ ժամանակն աչխատի մեր օգտին, միայն հաւատի բացակայութիւնը բաւական է, որպէսզի տեղի ունենայ այն, ինչը կատարուեց 1920ի ողբերգական աչնան՝ հայթուրքական ճակատում: Արդարութեան վերականգնումով, հաւատի վերականգնումով միայն կը դառնանք անխոցելի եւ ժամանակը անդառնալիօրէն կ՛աչխատի մեր օգտին: Առայժմ ժամանակն անցնում է, հարցերը մնում են, իսկ քաղաքական դաչտում դեռեւս գոյատեւում են այն ընտրախաւերը, որոնք չեն պիտակում ժամանակի հետ համաքայլ ընթանալու պահանջը: Ուստի ժամանակի չափանիշներով մտածելու ու գործելու անհրաժեշտութիւնը մնում է որպէս քաղաքական համակարգի վերեւում կախուած դամոկլեան սուր, որը չուտով վիրահատական գործողութիւններ է կատարելու նրա փտած ու աւելորդ անդամների նկատմամբ: Ձեւաւորելու է նոր քաղաքական ընտրախաւ, որն ընդունակ կրլինի մտածել եւ գործել մեր գոյատեւմանը սպառնացող անմիջական վտանգներին դիմագրաւելու համար անհրաժեշտ քաթեկորիաներով: Ժամանակի մարտահրաւէրները պահանջում են ապատուել ինքնագոհ բաւարարուածութիւնից, մանուչակի թերթիկների մէջ փակուած ինքնասիրահարուած րգկի հոգեբանութիւնից, որը որտեղ էլ այսօր լինի՝ իշխանութեան, թէ ընդդիմութեան մէջ, գոհ է ստեղծուած կայութիւնից, քանկի տաւապում է ժամանակի գպացողութեան համրնդ հանուր կորստի հիւանդութեամբ: Ժամանակը նոր մարդիկ է պահանջում, որոնք կարող են փոխարինել ինքնագոհ ու մեծամիտ, ծոյլ ու ինքնահաւան դեկավարներին եւ գործել ուժական մրցակցութեան յարափոփոխ միջավայրում՝ քաղաքական, տնտեսական, ընկերային խնդիրները լուծելու եւ ժամանակի անկասելի ընթացքը մեր կողմը չրջելու համար:

ԳԷՈՐԳ ԱՂԱՍԵԱՆ
«Երեւան» տեղեկատուական կեդրոն

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐ

ՌՈՒՍԻՈՅ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՆ ԳԱՂՈՒԹԸ

Մոսկուայի Լազարեան Ճեմարանը

Հայ- ռուսական յարաբերութիւնները դարերու անցեալ ունին եւ ռուսական ամէնէն հին պետութեան՝ Քիեւեան Ռուսիոյ մէջ հայեր բնակութիւն հաստատած են միջին դարերուն:

Հայ մատենագրութեան մէջ սլաւական ցեղերու մասին առաջին յիշատակութիւնը կատարած է Է. դարու հայ գիտնական մատենագիր Աւետիս Շիրակացի. ան «Աշխարհացոյց»ին մէջ կը յիշէ ըսելով. որ սլաւական քանի՛ նի՛ց ցեղեր կ՛ապրէին Թրակիոյ մէջ. զորս գործերը հետագային դուրս մղած են:

Ռուսերու մասին առաջին յստակ յիշատակութիւնը կատարած է Մովսես Կաղանկատուացիի աշխատութիւնը շարունակող Ժ. դարու պատմիչ Մովսես Դասխուրանցի. «Պատմութիւն Աղուանից» աշխատութեան մէջ: Դասխուրանցի կը գրէ. որ ռուսական զօրամաս մը 943- 944 տարիներուն Կասպից ծովու կողմէն կը մտնէ Աղուանից աշխարհ եւ կը տիրէ անոր մայրաքաղաքին Պարտաւի: Պարտաւ այդ ժամանակ արաբական գերիշխանութեան տակ կը գտնուէր. արաբ նրամանատարը՝ Սալար կը փորձէ դուրս հանել ռուսական զօրքերը Պարտաւէն, բայց չի յաջողիր: Ռուսական զօրքերը վեց ամիս կը մնան Պարտաւի մէջ եւ ապա մեծ աւարով կը հեռանան: Դասխուրանցի ռուսերը կը յիշէ ռուզիկ ձեւով:

Յիշենք. որ սլաւական ծագումով իրարու ցեղակից ռուս. ուքրաւացի եւ պիելոռուս ժողովուրդները ունեցած են ընդհանուր անցեալ մը՝ մինչեւ Կիեւեան Ռուսիոյ շրջանը, որուն ժառանգորդները կը կոչուէին. որոնք կազմաւորուած եւ իմբուած էին հին ռուսական պետութեան՝ Քիեւեան Ռուսիոյ կազմին շուրջ, որ գոյատեւած է Ժ.-ԺԲ. դարերուն:

ՀԱՅԵՐ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԾՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Հայեր ռուսաբնակ շրջաններ տարածուած են հաւանաբար Քիեւեան Ռուսիոյ պետութեան սկզբնաւորութենէն բաւական առաջ: Արդարեւ. Քիեւի մէջ յայտնաբերուած հայկական դրամներ. որոնք պատրաստուած են Ժուիլիի մէջ. Ը.-Ժ. դարերուն. ցոյց կու տան. որ հայեր այդ ժամանակներուն արդէն առեւտրական կապեր ու յարաբերութիւններ ունէին ռուսերուն հետ:

Հետաքրքրական է յիշել. որ հայկական սկզբնաղբիւրներու շնորհիւ պատմութեան մէջ կարելի եղած է ճշդել Քիեւի հիմնադրութեան թուականը: Արդարեւ. Զենոբ Գլակ իր «Պատմութիւն Տարօնոյ» երկին մէջ կը յիշէ Կուար քաղաքի ստեղծման առասպելը. այդ առասպելը կը համապատասխանէ Քիեւի հիմնադրութեան վերաբերեալ Նեստոր տարեգիրքի յիշատակութեան:

Քիեւեան Ռուսիոյ մէջ հայկական կազմակերպուած գաղութ գոյութիւն ունեցած է Ժ. դարէն սկսեալ: Գաղթօճախը կազմուած էր զինուորականներէ. արհեստաւորներէ եւ առեւտրականներէ:

Ռուսական «Քիեւօ-Փեչորեան Հարանց Վարք»ին մէջ. գրուած՝ 1080-1090ական տարիներուն, կը պատմուի հայ բժիշկի մը մասին. որուն մատուցած ծառայութիւններէն օգտուած են ոչ միայն հայերը. այլեւ Քիեւեան մեծ իշխան Վսեվոլոտ Եարոսլաւիչ եւ իշխան Վլատիմիր Մոնոմախ:

Քիեւեան Ռուսիոյ հայերը. թէեւ փոքրաթիւ. բայց ներքին վարչական եւ կրօնական ինքնավարութիւն ունէին:

ՀԱՅ- ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿԱՊԵՐ

Հայերու ռուսերը տակաւին Ժ. դարէն սկսեալ զինուորական գետնի վրայ կապերու յարաբերութիւններ ունէին իրարու հետ. արդարեւ. բիւզանդական բանակին մէջ կը ծառայէին ռուսականաբանտինեան զօրագունդեր. որոնք «վարագներ» կը կոչուէին. նոյն ժամանակ կայսրութեան բանակին մէջ կը ծառայէին նաեւ հայկական զօրագունդեր:

Հայկական ու ռուսական զօրագունդերու զինուորական միացեալ գործողութիւններու մասին հետաքրքրական տեղեկութիւններ կը հաղորդէ արաբ պատմագիր Ահմետ Իպն Ապտալլա Վիլամ. ան կ՛ըսէ. որ 954ին Ալի Հասանի դէմ կռուած են հայկական եւ ռուսական զօրագունդեր: Իր կարգին. Ստեփանոս Ասողիկ կը հաղորդէ. որ Ժ. դարու վերջաւորութեան եւ ԺԱ. դարուն սկիզբը ռուսական վեց հազար նոգինոց զօրագունդ մը եղած է Հայաստանի մէջ: Ռուսական այդ զօրագունդը մաս կը կազմէր բիւզանդական բանակին. որ Բարսեղ Բ. կայսեր հրամանատարութեան տակ 1000 թուականին Տայք մտած էր: Այս ժամանակ ռուսաց Վլատիմիր իշխանին եւ Բիւզանդիոնի կայսեր միջեւ դաշինք մը կնքուեցաւ եւ Վլատիմիր ամուսնացաւ կայսեր քրոջ Աննայի հետ:

Ռուսական զօրամասեր 1054ին գործօն մասնակցութիւն ունեցան սելճուքներու առաջնորդ Տուղրիլ բէկի դէմ Մանազկերտի մէջ տեղի ունեցած ճակատամարտին: Ռուսական փոքրաթիւ զօրագունդ մը եղած է նաեւ վրաց Դաւիթ Շինարար (1089- 1125) թագաւորի բանակին մէջ եւ մասնակցած է սելճուքներու եւ հայ-վրացական միացեալ զօրքերու միջեւ 1121 Օգոստոս 13ին Թիֆլիսի մօտ տեղի ունեցած ճակատամարտին:

Քիեւեան Ռուսիոյ իշխանները. իրենց կարգին. յաճախակի առիթներով հայկական զօրագունդեր հրաւիրեցին ուսնոց օժանդակութեամբ կռուելու համար իրենց թշնամիներուն դէմ:

Առաջին ուղղամ Քիեւեան իշխանները 1009ին հայկական զօրագունդեր հրաւիրեցին կռուելու համար Պոլեսլաւ Խրոպիի (992-1025) դէմ: Ուսումնասիրողներու որոշ կարծիքի մը համաձայն. հայկական այդ զօրագունդը հաւանաբար Քիեւեան Ռուսիա մտած է Պալքանիներէն. բաղկացած բիւզանդական բանակին մէջ ծառայող հայկական զօրքերէն եւ կամ ալ Թրակիա աքսորուած պաւղիկեաններէն:

Հետագային Քիեւեան Ռուսիոյ Ֆեոտոր Դմիտրիչ իշխանը հրապարակեց հրովարտակ մը. այդ հրովարտակով ան դիմեց հայերուն՝ անոնցմէ զինուկան օգնութիւն խնդրելով. պոլովցիներուն դէմ կռուելու համար:

Հայկական զօրագունդերու օժանդակութեան դիմեց նաեւ Կալիցիոյ իշխան Լեւ Դանիլեւիչ. 1280ին: Հայկական զօրագունդերը գործօն աջակցութիւն ցոյց տուին Լեւ Դանիլեւիչի. որուն համար իշխանը արտօնութիւն տուաւ անոնց բնակութիւն հաստատելու Կալիցիոյ մէջ:

Տեւտոնեան միաբանութեան Ջիւտորները. որոնք ճզօր իշխանութիւն հաստատած էին Եւրոպայի մէջ, աշխատելով ընդարձակել իրենց տիրոյթները դէպի շրջակայ երկիրներ. մեծ ուժերով յարձակեցան դէպի հարաւ եւ արեւելք: Լեհերը, լաթվիացիները. ռուսերը եւ չեխերը դաշնակցեցան դիմակայելու համար վըտանգը եւ 1410ին, Կրունվալտի ճակատամարտին ջախջախեցին եւ ջարդեցին Տեւտոնեաններու բանակը:

Ռուսիոյ հայերը գործօն մասնակցութիւն բերին այդ ճակատամարտին. դաշնակից բանակի կազմին մէջ կային հայկական. երկու գունդեր. կազմուած Կալիցիոյ մէջ բնակող հայերէն:

Հայկական զօրագունդեր իրենց մասնակցութիւնը բերին նաեւ 1440ին Վառնայ մօտ տեղի ունեցած ճակատամարտին:

ԳԱՂՈՒԹԻՆ ՍՏՈՒԱՐԱՑՈՒՄԸ ԵՒ ԱՆՇՔԱՑՈՒՄԸ

Քիեւեան Ռուսիոյ հայկական փոքրիկ գաղթօճախը ստուարացաւ Հայաստանի վրայ սելճուք-թըրքական արշաւանքներէն ետք. երբ մեծ թիւով հայեր գաղթեցին Հայաստանէն. այդ ժամանակ ալ անոնց մէկ մասը մտաւ Քիեւեան Ռուսիոյ սահմաններէն ներս:

Ռուսական շրջաններու վրայ թաթարական եւ մոնկոլական աւերիչ արշաւանքներու հետեւանքով 1240ին Քիեւեան Ռուսիոյ հայութիւնը մեծ կորուստներու ենթարկուեցաւ եւ տկարացաւ:

Այնուհետեւ. ԺԳ. դարու կէսէն ետք եւ ԺԴ. դարուն սկիզբը Քիեւեան Ռուսիոյ հայկական գաղթօճախը վերակենդանացաւ եւ ստուարացաւ Խրիմէն, Կիլիկիայէն, Պալքաններէն եւ այլ շրջաններէ եկած նոր գաղթականներով:

Գաղութին ստուարացումին շնորհիւ հիմնուեցաւ առանձին թեմ՝ իբրեւ կեդրոն ունենալով Քիեւը:

Ռուսիոյ հայկական հին գաղութը անշքացաւ ԺԴ. դարուն, երբ սկսան մոնկոլական արշաւանքները. այդ տարիներուն Քիեւեան Ռուսիոյ սահմաններուն մէջ բնակող հայութիւնը գաղթեց դէպի արեւմուտք՝ Կալիցիա եւ շրջակայքը. ժողովուրդի գաղթին պատճառով Քիեւի հայոց եպիսկոպոսութիւնը ջնջուեցաւ 1378ին:

Այնուհետեւ, երբ Կալիցիա ինկաւ Լեհաստանի գերիշխանութեան տակ. ինն հաստատուած հայութիւնը կազմեց լեհահայ գաղութին կորիզը:

ՀԱՅ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԵՐ ՎՈԼԿԱՅԻ ԱՓԵՐՈՒՆ

Քիեւեան Ռուսիոյ սահմաններէն դուրս հայկական գաղթավայրեր հաստատուեցան նաեւ Վոլկայի ափերուն. այդ շրջանները սակայն այդ ժամանակ տակաւին ռուսական պետութեան կազմին մէջ չէին մտներ եւ մեծ մասամբ խազարական իշխանութեան կապուած էին:

Հայ առեւտրականներ տակաւին Ը.-Թ. դարերուն յարաբերութիւն ունէին Վոլկայի ափերուն բնակող ցեղերուն հետ: Անոնք արեւելքէն բերած իրենց ապրանքները մետաքս, կերպասեղէն, գորգեր, համեմներ եւ այլ ապրանքներ կը տանէին դէպի Բիւսանդիոն, ուր զանոնք կը վաճառէին կամ այլ ապրանքներու հետ կը փոխանակէին:

Պատմական կարգ մը տուեալներու համաձայն. Ը. դարէն սկսեալ հայկական փոքրիկ գաղթօճախներ գոյութիւն ունեցած են Իթիլ. Պուլկար եւ Կազան քաղաքներուն մէջ:

Վոլկայի ափերուն հաստատուած հայկական գաղթավայրերը ստուարացան Ժ.-ԺԱ. դարուն. երբ սելճուքներու վայրագութիւններէն ու հալածանքներէն փախչելով Անիէն եւ այլ շրջաններէ մեծ թիւով հայեր Աստրախան. Ախթարա (Սարայ) եւ Կազան քաղաքները ապաստանեցան:

Կազանի մէջ հայերը այնքան բազմացան եւ ազդեցիկ դարձան. որ քաղաքին երկու փողոցները կոչուեցան Հայկական. մէկը՝ Հայկական մօտակայ փողոց եւ միւսը՝ Հայկական հեռակայ փողոց:

Դէպի Վոլկայի ափեր հայերու գաղթը մեծ ծաւալ ստացաւ յատկապէս 1235ին. Զարմագանի կողմէ Անիի գրաւումէն եւ աւերումէն ետք. մօտաւոր տուեալներով. միայն Անիի քաղաքէն քառասուն հազար գաղթականներ հասան Վոլկայի ափերը:

Այնուհետեւ մոնկոլ տիրակալները արհեստաւորները զարգացնելու նպատակով մեծ թիւով հայ արհեստաւորներ գերեվարեցին եւ տարին դէպի Վոլկայի ափերը. ամէնէն մեծ գաղթը տեղի ունեցաւ 1262ին:

Վոլկայի ափերը հաստատուած հայ գաղթօճախին կեդրոնը դարձաւ Սարայ քաղաքը. ուր կազմակերպուեցաւ ազգային-եկեղեցական կեանքը եւ կազմուեցաւ առանձին թեմ. որ կ՛ընդգրկէր նաեւ շրջակայ բնակավայրերը:

Ժամանակի ընթացքին, սակայն. թաթարները սկսան նեղել հայերը. որուն պատճառով գաղութին ներկայացուցիչները գաղթի Խրիմ եւ բանակցութեան մէջ մտան Խրիմի վրայ իշխանութիւն հաստատած հեծելավաշիներուն հետ եւ անոնց համաձայնութիւնը առնելէ ետք. 1330ին գաղթեցին Վոլկայի ափերէն եւ Խրիմի մէջ բնակութիւն հաստատեցին:

Թաթարները չուզեցին. որ հայերը մեկնին իրենց տիրապետութեան ենթակայ շրջաններէն եւ փորձեցին արգելք հանդիսանալ. բայց հայերը զինուորական ջոկատներ կազմեցին. կռուելով ճեղքեցին շղթան եւ ժողովուրդը դուրս բերելով թաթարական իշխանութեան ենթակայ շրջաններէն գաղթեցին դէպի Խրիմ:

Այնուհետեւ եւս փոքրաթիւ հայեր մնացին Վոլկայի ափերուն. երբ Ռուսիոյ Իվան Ահեղ ցարը 1552ին գրաւեց Կազանը. ինն կը բնակէին նինգ հազար հայեր:

Թաթարները ռուսերու դէմ իրենց պատերազմին մէջ փորձեցին օգտագործել հայերը. մանաւանդ որ Կազանի հայերուն մէջ վարպետ թնդանօթաձիգներ կային: Սակայն հայ թնդանօթաձիգները չուզեցին կրակել ռուսերուն վրայ. թաթարները զանոնք երկաթէ շղթաներով կապեցին թնդանօթներուն, իբրեւ վարձատրութիւն ազատութիւն տուաւ անոնց. որպէսզի վերադառնան իրենց հայրենիքը:

Ռուսական տիրապետութեան հաստատումէն ետք Անդրկովկասէն. Թուրքիայէն եւ միւնչեւ իսկ Հնդկաստանի. Հոլանտայի, Իտալիոյ եւ այլ երկիրներու հայկական գաղութներէն մեծ թիւով վաճառականներ Վոլկայի ճամբով սկսան առեւտրական կապեր հաստատել Ռուսիոյ հետ. այս ժամանակ ալ հայկական նոր գաղթօճախներ հիմնուեցան Վոլկայի ափերուն. գլխաւորաբար Կազանի եւ Աստրախան քաղաքներուն մէջ:

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

4

ԱՄԲՈՂՋ ԿԵԱՆՔԸ՝ ՍՓԻՒՌՔ...

իր գաղութին ու ժողովրդին:

Հ. Դարբինեան հաւատումէր, որ հայ ժողովրդի ապագան միայն Հայաստանում է, այնտեղ է, որ երաշխաւորւում է հայ ժողովրդի յաւերժութիւնը, նոյնիսկ եթէ հայրենիքը գտնդի մէջ լինի: Այստեղից էլ նա ղէմ էր արտագաղթին եւ նիւթական ամէն ձեւի օգնութիւն էր ցոյց տալիս հայրենիքի մէջ ապրող իր ազգականներին, նրանց կեանքը բարելաւելու համար:

Ասում են, որ Հ. Դարբինեանը ծայրայեղ խնայող է եղել, նոյնիսկ խնայել է իր ճաշի համար: Նա կանոնաւոր յաճախել է եկեղեցու մօտ գտնուղ հիւանդանոցի ճաշարանը՝ փորձելով իր սնունդի համար ծախսել ամենանուազագոյնը: Ճաշարանի աշխատողները նոյնիսկ կարծելով, թէ նա մի աղքատ անձ է, յաճախ գեղչ գնեղով մի պնակ կերակուր էին տալիս:

Հ. Դարբինեանը չունէր հեռախօս եւ հեռուստացոյց, ինչը Միացեալ Նահանգներում աներեւակայելի էր, ինչպէս աներեւակայելի կարող է նկատուել հայ մարդու անձնական նուիրումը իր ժողովրդին:

Հ. Դարբինեանի բարեկամները ակնածանքով ու հիացած պատմում են, թէ ինչպէս, նոյնիսկ հիւանդ ժամանակ, նա յամառօրէն փորձում էր քիչ ծախսել բժշկական խնամքի համար, որովհետեւ դրամը այլեւս իրենը չէր, այլ ազգինը եւ այն չէր կարելի մսխել իր անձի համար:

Նա գրեց իր կտակը՝ այնտեղ դնելով իր ամբողջ կարողութիւնը, մինչեւ վերջին լուման: Հայ դպրոցը նրա սիրտը ջերմացրնող երակն էր: Իր կենդանութեան օրօք գանկացել էր ուրախացնել մանուկներին եւ մեզ բոլորիս: Ու երկու հարիւր տասը հազար տոլար պատկառելի կուրմար փոխանցեց մեսրոպեան դպրոցին: Որպէս երախտագիտութիւն փորձեցինք այն կոչել իր անուամբ: Կտրականապէս մերժեց: Համոզելն անկարելի եղաւ: Ի վերջոյ, բայց դժուարութեամբ համաձայնուեց, որ դպրոցը կրի իր ծննդավայրի անունը՝ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ՎԱՐԺԱՐԱՆ:

Ինչպէս կարելի է յուգմունքով չկարդալ կտակի մնացած մասը.

200.000 - *Հայ Օգնութեան Համահայկականին:*

100.000 - *Հայ Դատին:*

100.000 - *Համագգային Մշակութային Միութեան (կեդրոն):*

10.000 - «*Ասպարէզին*»:

10.000 - «*Հայրենիքին*»:

Ու մնացեալը՝ կրկին Հայ Դպրոցին:

Ու այդ մնացեալ՝ երեք հարիւր հազար:

Գումարը՝ ինն հարիւր երեսուն հազար (930.000):

Բոլորը՝ ԱԶԳԻՆ:

ՀԱՅ — ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԵՐԸ

Հայ-ռուսական մշակութային կապերը հին անցեալ ունին, եւ երկու ժողովուրդները փոխադարձաբար նպաստած են հայ եւ ռուս մշակութային կեանքի զարգացման:

Հայ-ռուսական մշակութային յարաբերութիւններուն սկզբնաւորութիւնը կարելի է նկատել Ժ. դարը. արդարեւ, ռուսեր 988ին ընդունեցին քրիստոնէութիւնը եւ իբրեւ քրիստոնեայ ժողովուրդ՝ շփման մէջ մտան հայ եկեղեցւոյ հետ:

Այդ թուականէն սկսեալ Գրիգոր Լուսաւորիչի եւ Հռիփսիմէի պաշտամունքը լայն տարածում գտաւ ռուս եկեղեցւոյ մէջ. անոնց մասին կան ռուսական բազմաթիւ տարեգրութիւններ: Գրիգոր Լուսաւորիչ եւ Հռիփսիմէ պատկերուած են Նովկորոտի ԺԲ. դարու Սպաս Ներիտիցա տաճարի որմնանկարներուն մէջ: Գրիգոր Լուսաւորիչը սրբացուցած են Նովկորոտի մօտակայ Խութինի մենաստանի (ԺԵ. դար) եւ Մոսկուայի Վասիլ Երանելիի տաճարի (ԺԶ. դար) եկեղեցիները:

Ռոսթով-Սուզտալի մէջ կան ճարտարապետական քանի մը կոթողներ, որոնք շատ նման են հայկական եւ վրացական ճարտարապետութեան: Ընդհանուր առմամբ կարելի է ըսել, որ հայկական եւ վրացական արուեստը մեծ ազդեցութիւն գործած է Ռոսթով-Սուզտալեան Ռուսիոյ շինարարութեան մէջ:

Ռուսիոյ հայկական գաղթավայրերը մշակոյթի եւ լուսաւորութեան կեդրոններ եղած են, որոնց շնորհիւ հայկական մշակոյթը տարածուեցաւ Ռուսիոյ մէջ եւ հոնկէ թափանցեց Արեւելեան Եւրոպա եւ Արեւմուտք:

ԱԶԳ. Լ. ԵՒ ՍՈՖԻԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՔՈԼԷՋԻ ՆԱԽԿԻՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱՒԷՐ

Ազգ. «Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան» քոլէճի նախկին ուսանողներու միութիւնը կը հրաւիրէ քոլէճի նախկին ուսանող ուսանողուհիները ընդհանուր ժողովի մը, որ տեղի պիտի ունենայ Երկուշաբթի, 18 Մայիս 1998, երեկոյեան ժամը 7:30ին, քոլէճի սրահին մէջ:

Խիստ փափաքելի է ձեր ներկայութիւնը:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Անջրպետագնացութիւն

Հակառակ համաձայնութեան մը կնքումին՝

ԱՆՋՐՊԵՏԱՅԻՆ ՆՈՐ ԿԱՅԱՆԻ ՄԸ ԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ԿԸ ՅԵՏԱՁԳՈՒԻ

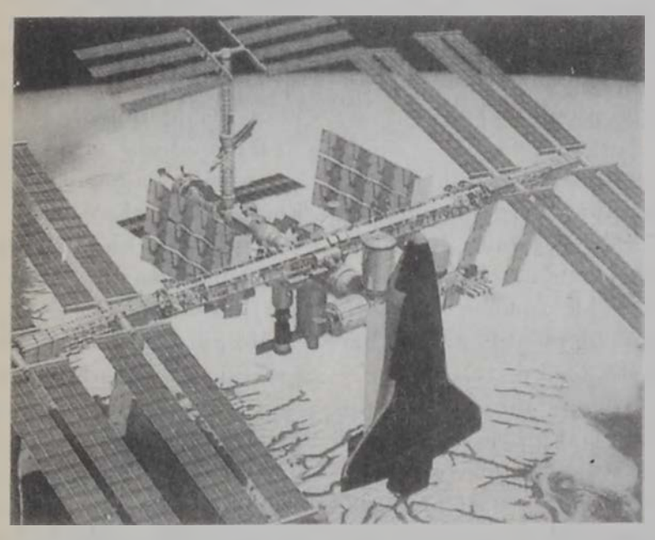
Յունուարի վերջերուն Մ. Նահանգներ, Ռուսիա եւ 13 այլ երկիրներ Մ. Նահանգներու մէջ կնքեցին համաձայնութիւն մը, ըստ որուն, անոնք պիտի գործակցին անջրպետային միջագգային նոր կայանի մը կառուցման համար: Օրին այս երկիրները համաձայնութիւնը ողջունեցին իրրեւ անջրպետագնացութեան մարգին մէջ մրցակցութեան վերջ տուող դէպք:

Կայան, որ կը նկատուի պատմութեան մէջ անջրպետագնացութեան ամէնէն փառասէր ծրագիրը, պիտի փոխարինէ աշխարհի անջրպետային միակ գիտաշխատանոցը՝ Երկրագունդին չուրջ ծիրի վրայ դրուած ռուսական ծերացող Միր կայանը, որ 1986էն ի վեր կ'օգտագործուի:

Մ. Նահանգներու եւ Ռուսիոյ կողքին, համաձայնութիւնը կնքեցին Քանատա, Ճափոն եւ Եւրոպական Անջրպետագնացութեան Գործակալութեան անդամ 11 երկիրներ (Պելճիքա, Բրիտանիա, Դանիա, Ֆրանսա, Գերմանիա, Իտալիա, Հոլանտա, Նորվեկիա, Սպանիա, Շուէտ եւ Զուիցերիա):

Նոր համաձայնութիւնը կը փոխարինէ 1988ին կնքուած համաձայնութիւնը եւ պաշտօնական կը դարձնէ ծրագիրին Ռուսիոյ մասնակցութիւնը, ինչպէս նաեւ Շուէտը եւ Զուիցերիան մասնակից կը դարձնէ անոր:

Ուշադրութիւնը մէջ Ռուսիոյ դեսպան Եուրի Վորոնցով ծրագիրը բնութագրեց իրրեւ «անջրպետին մէջ մարդկութեան միացեալ առաջին տան հիմնադրութեան առաջին քարը»:

Անջրպետային նոր կայանը, որ քանի մը տարիէն գործելու պիտի սկսի:

Տասնամեակ մը առաջ մշակուած ծրագիրը գործնապէս քրնթաքի մէջ պահած էր մինչեւ Նոյեմբերին, սակայն Ռուսիոյ ուշացումը՝ կայանին մէկ բաժինին շինութեան մէջ, ամբողջ ծրագիրին գործադրութիւնը ուշացուցած է:

Ռուս եւ ամերիկացի պաշտօնատարներ կ'ըսեն, որ անջրպետականային առաջին բաժինը, որ սկզբունքով Յունիսի վերջերուն պէտք է արձակուէր, հաւանաբար ծիրի վրայ պիտի դրուի ամառուան վերջերուն:

Ուշացումին պատճառը մեծ համեմատութեամբ Ռուսիոյ դիմագրաւած շինութեան հարցերն են: Անիկա պէտք է կառուցէ այն բաժինը, ուր բնականութիւն պիտի հաստատեն ռուսական-ամերիկեան եւանդամ առաջին խմբակները: Սկզբունքով, առաջին անձնակազմը ծիրի վրայ պէտք է հաստատուէր Յունուար 1999ին, սակայն կը նախատեսուի, որ ատիկա յետաձգուի գարնան վերջերուն կամ ամրան սկիզբներուն:

Յետաձգումը պատճառ պիտի դառնայ, որ ամբողջ անջրպետականային ամբողջական կառուցման թուականը (2003) մէկէն երեք տարի ուշացում արձանագրէ, կ'ըսեն ՆԱՍԱի մասնագէտները:

Ռուսիոյ կողմէ կառուցուած եւ Մ. Նահանգներու կողմէ ֆինանսաւորուած այս առաջին բաժինէն ետք, յաջորդիկ 5 տարիներուն կայանին աւելի քան 100 մասերը պիտի միացուին Երկրին չուրջ ցած ծիրի վրայ, 45 թռուիչքներ օգտագործելով:

Անջրպետականայներ պիտի կարենան անձնակազմի մինչեւ 7 անդամներ ընդունիլ եւ պիտի ունենան ամբողջական 5 գիտաշխատանոցներ:

Մնայուն անձնակազմեր ֆութպոլի մարզադաշտի մը մեծութեամբ կայանին մէջ գիտական հետազօտութիւններու պիտի ձեռնարկեն: Կայանը նաեւ առաջին հանգրուանը պիտի ըլլայ արեգակնային դրութեան հետախուզութեան:

Միր կը պատրաստուի աւելի ցած ծիրի վրայ իջնել՝ի վերջոյ աւարտելու համար իր առաքելութիւնը:

մասերէ, ուր աստղանաւորդները կ'ապրին, կ'աշխատին եւ հետազօտութիւններու կը ձեռնարկեն: Աւելի քան 100 աստղանաւորդներ ցարդ այցելած են հոն:

Ըստ ռուսական անջրպետագնացութեան գործակալութեան, ի վերջոյ Միր պիտի այրի Երկրին վերին մթնոլորտին մէջ, թէեւ անոր կարգ մը բաժինները կրնան ովկիանոսին մէջ իյնալ:

ՆԱՍԱ մտահոգութիւն արտայայտած է Միրին ծիրը փոխելու գործողութեան մասին՝ ըսելով, թէ Ռուսիա անոր մասին անհրաժեշտ գիտելիք չունի:

◆ԱՆՋՐՊԵՏԱՅԻՆ «ԹԱՓՕՆՆԵՐԸ» ՎՏԱՆԳ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՆ ՆՈՐ ԿԱՅԱՆԻՆ

Ամերիկեան կառավարութեան մէկ գրասենեակին համաձայն, Երկրին չուրջ ծիրի վրայ գտնուող աւելի քան 35 միլիոն թափօններուն պատճառով ապագայ անջրպետակայանը 10 տարուան ընթացքին հինգէն մէկ հաւանականութիւն ունի անոնց հետ յուրջ բախումի:

Գրասենեակը կ'ըսէ, որ բոլոր բախումները աղէտալի պիտի չըլլան, սակայն հարիւրէն մէկ հաւանականութիւն կայ, որ թափօնները քանդեն կայանին մէկ մասը կամ աստղանաւորդ մը սպաննեն:

Մ. Նահանգներ կրնան այս վտանգը նուազեցնել անջրպետին մէջ առարկաներու հսկողութեան դրութիւնը բարելաւելով, սակայն այդ դրութիւնը տակաւին սպասած արդիւնքները չի տար, կը յայտնէ գրասենեակը:

Ըստ անոր տեղեկագիրին, ամերիկեան պաշտպանութեան նախարարութիւնը եւ ՆԱՍԱ ներկայիս կրնան միայն չուրջ 8000 թափօններու (աւելի քան 10 սմ. երկարութեամբ) հետեւիլ:

Վտանգաւոր են 110 հազար կտորներ, որոնք մէկէն 10 սմ. երկարութիւն ունին: Անոնք բաւարար չափով մեծ են լուրջ վնաս հասցնելու համար, սակայն շատ փոքր են Երկրին վրայ գտնուող հսկողութեան դրութիւններուն կողմէ տեսնուելու համար:

◆ԱՆՋՐՊԵՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՆԸ Ի ՍՊԱՍ ԲԺՇԿԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Ամերիկեան Քոլիւմպիա անջրպետագնացը 16 օրուան գիտական առաքելութենէն մը ետք, անցեալ շաբաթավերջին Երկիր վերադարձաւ:

Քոլիւմպիայի անձնակազմին 7 անդամներէն եւ աւելի քան 2000 այլ ապրող հակներ, ներառեալ՝ մուկեր, առնէտներ, ձուկեր, խխունջներ եւ մարախներ փորձարկումի ծառայեցին 99 միլիոն տոլար արժողութեամբ ուղեղի եւ ջղային դրութեան ուսումնասիրութեան համար:

ՆԱՍԱ խիստ քննադատութեանց ենթարկուած էր անասուններու պաշտպան խմբակներու կողմէ, երբ առնէտներուն ձագերուն կէսէն աւելին անսպասելիօրէն սատկած էին յայտնապէս անոնց մայրերուն անտեսումին պատճառով՝ գիտնական թռուիչքին պատճառած բնկճուածութեան հետեւանքով:

Առաքելութեան աւարտին առնէտներու ձագերուն 96էն 52 սատկած են:

Սակայն, հակառակ այս հարցերուն, գիտնականներ յայտնեցին, թէ առաքելութիւնը յաջողութեամբ պսակուած է, եւ անիկա կրնայ նոր դարմանումներու առաջնորդել անքնութեան, արեան գերճնշումի եւ չարժումներու պատճառած անհանգստութեանց համար:

Գիտնականները կը յուսան նաեւ, որ իրենց հետազօտութիւնները Ալցայմըրզ տառապող հիւանդներուն պիտի նպաստեն:

Միւս կողմէ, անցեալ Հոկտեմբերին ՆԱՍԱի եւ ամերիկեան Առողջապահութեան ու Մարդկային Սպասարկութեանց միջեւ կնքուած համաձայնութիւն մը պիտի արտօնէ, որ անջրպետագնացութեան մէկ օգտագործուող արհեստագիտութիւնը օգտագործուի կիներու վերարերեալ հիւանդութիւններու ախտաճանաչումին մէջ:

ՆԱՍԱի տնօրէն Տէնիըլ Կոլտին կ'ըսէ, թէ գործակալութիւնը մեքենաներ կը շինէ եւ միջոցներ կը մշակէ դէպի Լուսին եւ Հրատ իրենց ճամբուն ընթացքին հիւանդ աստղանաւորդներ դարմանելու համար:

Կարգ մը կազմածներու մաս կը կազմեն ուղեր «տեսնող» եւ անմիջապէս անոր ախտաճանաչումը կատարող մեքենաներ, երեք տարածութեամբ նկարահանումի մեքենաներ եւ յատուկ համակարգիչներ:

ԱՆՋՐՊԵՏԻՆ ՄԷՋ ՈՒՏԵԼՈՒ «ՎՏԱՆԳՆԵՐԷՆ»

Միրի «բնակիչներէն» ամերիկացի աստղանաւորդ Տէյվիտ Վուլֆ կ'ըսէ, թէ անջրպետին մէջ ճաշ ուտելը կրնայ երբեմն «աղէտի» վերածուիլ:

Մինչ Երկրի վրայ ճաշի սեղանին վրայ թափած ճաշը կամ հեղուկը դէպի վար կ'ուղղուի, անջրպետին մէջ անիկա կրնայ երեսիդ հասնիլ, կը յայտնէ ան եւ հետեւեալը կը պատմէ պատահած դէպքի մը մասին.

«Յանկարծ անակնկալօրէն արագ ձեւով երեսս, դէպի վեր քիթս եւ աչքերս տաք սուրճով ծածկըւեցաւ: Չէի կրնար նոյնիսկ շնչել, մինչ դէմքս ծածկուած էր հետզհետէ աճող տաք սուրճի կոյտով մը», կ'ըսէ ան:

Վուլֆ կը պատմէ նաեւ այլ դէպք մը, երբ ելակի անուշի տոպրակ մը թափած է դէպի Միրի հրամանատար Անաթոլի Սոլովիովը:

Նախ հարց տուի ես ինձի, թէ ի՞նչ կրնայ ըլլալ «այս մեծ հաստ կոյտը, որ կ'ուղղուի դէպի հրամանատարին գլուխը»: Սոլովիով կրցած է փրկըւիլ այդ կոյտէն, որ այս անգամ ուղղուած է դէպի պատկերասփիւռի մը պաստառը, սթերէօ մը եւ դէպի պատին մէկ մասը: «Բաւական լաւ ձեւով կրցանք մաքրել զանոնք, սակայն ես անկասկած իմ հետքս ձգեցի Միրի վրայ», կ'եզրակացնէ ան:

◆ՄԻՐ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ ԻՐ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐՋ ՏԱԼՈՒ

Մինչ այդ, ռուսական Միր անջրպետակայանը այս ամիս առաջին քայլը պիտի առնէ իր 12 տարուան առաքելութեան վերջ տալու աշխատանքներուն մէկջ:

Ըստ ռուսական անջրպետագնացութեան գործակալութեան, Մայիս 15ին «Փրոկրէս» տիպի բեռնատար անջրպետանաւ մը պիտի արձակուի դէպի Միր, յաւելեալ վառելիք փոխադրելու եւ օժանդակելու համար, որ կայանը աւելի ցած ծիրի վրայ հաստատուի:

Գործակալութեան մէկ բաներին համաձայն, այս գործողութիւնը չուրջ 8 ամիս պիտի տեւէ եւ 2էն 4 նման անջրպետանաւերու արձակումին պիտի կարօտի:

«Այս ժամանակաշրջանին Միր Երկրին վերեւ 130 քմ. բարձրութեան պիտի իջնէ, ապա դէպի Երկիր պիտի մղուի», կ'ըսէ ան՝ աւելցնելով, որ աստղանաւորդները անջրպետակայանէն պիտի հեռանան ապահով բարձրութեան մը վրայ, չուրջ 150 քմ.:

124 թոն կշռող կայանը կը բաղկանայ գլխաւոր 5 դասական ուժգր նուագ է Հրատի վրայ, որ Երկրէն աւելի փոքր է:

Միւս կողմէ, չափազանց խորունկ հովիտներ կրնան փաստ ըլլալ, թէ անցեալին ջուր հոսած է հոն: Անոնցմէ մէկը 9 քմ. խորք ունի եւ կրկնտ Քէնիրնէն երեք անգամ աւելի մեծ է, կ'ըսէ գիտնականը: Գիտնականները կարմացուցած է նաեւ քանի մը հազար քիլոմեթրներու վրայ տարածուող տափակ չրջան մը, որ մոլորակին մակերեսին չուրջ մէկ երրորդը կը ծածկէ: Անիկա կը թուի չորցած ովկիանոսի մը յատակը ըլլալ, թէեւ այս գծով որեւէ փաստ գոյութիւն չունի: Աւելին. մոլորակին չուրջ ծիրի վրայ թռչտող արբանեակները ի յայտ բերած են անոր մթնոլորտին մէջ «երկու հսկայ ուղեգծեր, որոնցմէ իւրաքանչիւրը Հրատի կէսը կը ծածկէ»:

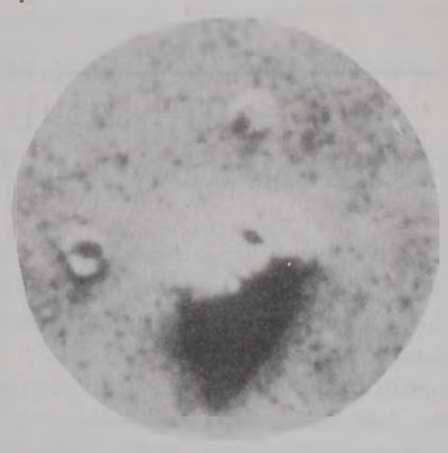
Ըստ Ճորճ Ուաշինկթըն համալսարանին մթնոլորտային մարզի գիտնական Ճերրըմ Քլիթինկի, անոնք արդիւնք են բնածխական կապարաիլքներու, որոնք օդին ճրնշումին, խտութեան եւ ջերմաստիճանին կ'ազդեն: Անոնք նաեւ կապուած են մոլորակին մակերեսը գտնուող բարձր վայրերուն, կ'ըսէ ան եւ կ'աւելցնէ, թէ այս պիսի բան գոյութիւն չունի երկրագունդին վրայ:

Հարց տալով, թէ ինչու կը կազմուին այդ «ուղեգծերը», ան կը յայտնէ, թէ կարելիութիւն մը կրնան ըլլալ դէպի արեւելք ուղղուող հրատեան հովերը, որոնք բառացիօրէն կրնան պատճառել մթնոլորտային կուտակում: Երկրագունդին վրայ արեւմուտքէն սուրացող հովերը կը հակակչռեն արեւելքէն սուրացող հովերը եւ կրնան նման երեւոյթ մը կանխարգիլել:

ՀՐԱՏԵԱՆ «ԴԷՄՔԸ»՝ ՊԱՐԶ ԲԼՈՒՐ ՄԸ

ՆԱՍԱ անցեալ շաբաթ հրապարակեց Հրատի մէկ նկարը, որ ցոյց կու տար, թէ հրատեան «դէմքը» պարզ բլուր մըն է:

Մարս Սրրվէյըրի կողմէ ղրկըւած նկարը՝ մոլորակին Սիտոնիա շրջանէն, լուսարձակի տակ առնըւած էր 1976ին Վայքինկ անջրպետագնացին կողմէ ղրկուած նկարները տեսնելէ ետք:

Ամէնէն հանրածանօթ «հրատցին» այս ձեւով երեւցած էր Վայքինկի նկարներուն մէջ: Մարս Սըրվէյըրի նորագոյն նկարներուն համաձայն, անիկա պարզ բլուր մըն է:

Այդ օրերէն ի վեր կարգ մը գիտնականներ կ'ըսեն, թէ «դէմքը» ո՛չ թէ 1.6 քմ. երկարութեամբ բնական երեւոյթ մըն է, այլ անիկա կրնայ արտերկրացիներու կողմէ կառուցուած «կոթող» մը ըլլալ:

ԴԷՊԻ ԱՆՋՐՊԵՏ ՄԱՋ ՂՐԿԵԼՈՒ ԱՌԱՋԱՐԿ...

Լճեռաուերր 2001 բնակելի երկիրը ամբողջովին մշակած է ծրագիր մը, որ երկրագունդի մարդոց կ'առաջարկէ 50 տոլարի փոխարէն մեկ մարդ եւ պատկամներ կամ մառնագիներ պարունակող Ու. Տէ. ճերը ղրկել դէպի անջրպետ:

Մագերր Ու. Տէ. ճեր կը պարունակեն տեսարժան այն է, որ արտերկրացի ցեղ մը կրնայ յայտնարարել, թէ մարդ իւնչպէս կազմուած է եւ ցոյնիակ գայն վերաստեղծել երկրագունդին միլիոնաւոր ինքնաերը նեռաւորութեան վրայ ու ամէն միլիոնաւոր տարիներ եմ:

Անջրպետանաւուն արձակուելէ *Արիսի 5* պիսի երթիսով, կը նախատեսուի Սեպտեմբեր կամ Հոկտեմբեր 2001 թուականին: Անոր բեռներէն մէկը պիտի ըլլայ 160 Կգ. կշռող անջրպետակառք մը, որ 4-5 միլիոն նոգիի իրամանիչ կրնայ ճանապարհ մը մազ (31,6 մազ) պիտի պարունակէ: Այդ բոլոր մագերը միասին 450 կրամ պիտի կշռեն:

Անիկա նաեւ պիտի փոխադրէ Ու. Տէ. ճերը եւ կազմած մը, որ պիտի օժանդակէ նաեւ անհատական արտերկրացիներու կողմէ կառուցուած «կոթող» մը ըլլալ:

*Լճեռաուերր 2001*ի բնակիչները *Մեթսըրիս* Ապրիլ 1997ին նոր սահմաններ կարած էր առաջին անգամ ըլլալով դէպի անջրպետ մարդկային մոխիրներու բեռ մը ղրկելով: Անոնց մաս կը կազմէին *«Սթար Թրէք»* յայտագիրը սահդծող Ճին Ռոտընպերրիի մոխիրները:

Այդ մոխիրները 10 տարի երկրին չուրջ ծիրի վրայ պիտի դառնան, ապա մրնոլորտին մէջ իրրեւ փոշի մուտ պիտի գործեն:

Մագրատելի փառասիրութիւնը հետապնդած է նաեւ արեգակնային դրութենէն անդին, ուր մարդկային Ու. Տէ. ճեր դեռ չ'հասած:

Ըստ *Լճեռաուերր 2001*ի փոխնախագահ Տէյվիտ Պրատբըրնի, անջրպետանաւը երկրին ձգողական դաշտէն դուրս գալ եմ դէպի Լուսնի ուղղութիւն եւ Լուսնի ձգողական ուժը օգտագործելով պիտի ուղղուի արեգակնային դրութենէն դուրս:

Վառաջարկուած անջրպետանաւը ուղղել դէպի անջրպետին այն գօտին, ուր ՆԱՍԱ մոլորակներու կարելիութիւն գտած է:

Պատրաստեց՝ Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ (Աղբիւր՝ *Ռոյթըրզ*)

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՆՇՄԱՐ

ԿՈԼ-ԷՎԸՐԷՅՃԸ ԲԱՐԻ՞Ք ԹԷ «ՉԱՐԻՔ»...

Ահա հարցուում ենք, որ շաբաթավերջին գրաւեց Ֆութպոլի աշխարհին բոլոր լուսարձակները: *Կոլ-էվըրէյ*ի դրութեան մասին շատ հաւանաբար առաջին անգամն է, որ այսքան շատ մեկնաբանութիւններ կը հոսի միջազգային մամուլին մէջ, պարզապէս որովհետեւ ցարդ անիկա այսքան վճռական դեր չէր կատարած կլոր գնդակի պատմութեան հոլովոյթին մէջ, ոչքան այսօր:

Արդարեւ շաբաթավերջին Ֆլանտրայի մէջ Լանս ախոյեանի տիտղոսին տիրացաւ միայն *կոլ-էվըրէյ*ի տարբերութեամբ գերապանցելով Մէսը: Միեւնոյն օրը, Մէսէն քիչ անդին, սահմանակից Գերմանիոյ Պունդսլիկայինի մէջ պատմութիւն կերտած երբեմնի հսկայ Մէօնշընկլատպախի բախտը ժպտաց եւ շնորհիւ իր *կոլ-էվըրէյ*ին մասպաւրծ փրկուեցաւ Բ. դասակարգ նահանջելէ, իսկ 24 ժամ ետք, այս անգամ Մանչին միւս կողմը՝ Անգլիոյ մէջ, յաձախ հսկօր ու մեծանուն Լիվըրփուլի շուքին տակ մնացած Էվըրթընն եւս, շնորհիւ իր *կոլ-էվըրէյ*ին, ապրդեցաւ Ա. դասակարգ փոխադրուելէն եւ մնաց պատուաբեր բարձրագոյն դասակարգին մէջ:

Վերոնշեալ խումբերուն համար *կոլ-էվըրէյ*ի դրութիւնը միայն բարեբեր կը նկատուի բնականաբար. սակայն կայ նաեւ մեծալին միւս երեսը: Մէսի համար, օրինակ, *կոլ-էվըրէյ*ը գէթ այս հանգրուանին, կրնայ դիտուիլ «չարիք»ի տեսանկիւնէն, իսկ Պոլթընի (որ նոյնքան կէտ ունէր ոչքան Էվըրթընը) եւ Քարլսրուհէի (որ Մէօնշընկլատպախի հաւասար կէտ ապահոված էր) համար ոչ թէ «չարիք», այլեւ աղէտ իսկ կրնայ նկատուիլ այդ դրութիւնը...

Յաւենայդնդէպս, ինչ որ ալ ըլլայ պարագան, *կոլ-էվըրէյ*ի դրութիւնը (որ արդար դրութիւն մըն է անկասկած) այլ տուեալներու կողքին, իր կարգին, եկաւ յուշելու, որ յարձակողական խաղաոճ որդեգրող, այլ իսօսքով աւելի կոլ նշանակող կազմն է, որ միշտ ի պատուի է փառատօնէն, եւ այսուհետեւ երբեմնի պաշտպանողական տափակ ու անհրապոյր խաղաոճի տրամաբանութիւնը ի սկզբանէ դատապարտուած է դասուելու երկրորդական, աւելի՛ն՝ լուսանցքային:

ՄԱՐՋԱՍԷՐ

ԱՐՁԱԳԱՆԳՆԵՐ՝ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԴԱՇՏԵՐԷՆ

ՍՊԱՆԻՈՅ ախոյեանութեան 37րդ շաբթուան եւ նախավերջին հանգրուանի մրցումներէն ետք, այնպէս կը թուի թէ անցեալ տարուան ախոյեան *Ռէալ Մատրիտ* 2րդ դիրքն ալ պիտի չկրաւէ, որովհետեւ 1-0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք *Էսփանիոլ*ն նահանջեց 4րդ դիրք:

2րդ դիրքը գրաւող *Աթլեթիք Պիլպաոյի* համար այս մէկը աւելի մըն էր վերջնականապէս հաստատուելու համար հոն, սակայն չկրցաւ յաղթական վերադառնալ նախավերջին դիրքը գրաւող *Մերիտայի* դաշտն եւ 0-0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց անոր հետ:

Ռէալ Մատրիտի նման 60ական կէտ ունին նաեւ *Ռէալ Սոսիետատ* եւ *Մայորքա*, որոնք եւս իրենց կարգին հաւասարութիւններ արձանագրեցին իրենց մրցակիցներուն հետ:

Երրդ դիրքը գրաւող *Ռէալ Պեթիս* 2-0 արդիւնքով պարտուեցաւ *Ռասինկ Սանթանտէրի*ն:

Աթլեթիք Մատրիտ 5-2 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք *Պարսելոնան* բարձրացաւ 7րդ դիրք:

Այսպէսով, մինչեւ վերջին հանգրուան անորոշ է, թէ ո՛վ պիտի ապահովէ «Չեմփիընզ Լիկ»ի երկրորդ տոմսը եւ Եու. է֊ֆա Ա֊ի տոմսերը, որովհետեւ գրեթէ բոլոր վերոյիշեալ խումբերուն ալ կէտերը իրարու համահաւասար են:

Վերջին դիրքը գրաւող Սփորթինկ Խիխոն արդէն իսկ ապահոված է Բ. դասակարգի իր տոմսը: Թեներիֆէ, Քոմփոսթելա, Մերիտա եւ Ռէալ Օվիեդոյ առաջիկայ չարաթավերջին իրենց ջանքը պիտի կատարեն Ա. դասակարգին մէջ մնալու համար:

Այսօր եւ էսթրեմատուրա արդէն իսկ բարձրացան Ա. դասակարգ:

●*ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԻ* մէջ պարագան նոյնը չէ, քան ինչ որ է *Սպանիոյ* մէջ:

Փորթօ եւ *Պենֆիքա* պիտի մասնակցին «Չեմփիընզ Լիկ»ին:

33րդ եւ նախավերջին հանգրուանի մրցումներուն Փորթօ 7-2 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Սալկէյրոյշը եւ պրագիլյի Մարիս Ժարտէլ նշանակեց հինգ կոյ:

Կիմարայէշ եւ Սփորթինկ Լիսպոն պարտութեան մատնելէ ետք իրենց մրցակիցները, ապահովեցին Եու. է֊ֆա Ա֊ի իրենց տոմսը: Այժմ, վերջին դիրքին համար պայքար կը մղեն Պաւշիսթա (5րդ) եւ Մարիթիմօ (6րդ): Կիմարայէշ եւ Լիսպոն ունին 56ական կէտ, Պաւշիսթա՝ 55, իսկ Մարիթիմօ՝ 53:

●*ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ* ախոյեանութեան 34րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն, ախոյեան *Ֆ. Քլիւժ* (6-0 արդիւնքով) յաղթանակով աւարտեց 1997-1998 եղանակը: *Այսպէսով, անիկա 18 կէտի առաւելութիւն մը ունենալ 2րդ դիրքը գրաւող Կլնքի վրայ, որ 2-0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց, սակայն հանդիսացաւ փոխ ախոյեան:*

4րդ դիրքը գրաւեց Անտրլէխթ, 27 կէտ ետ մնալով ախոյեան Ֆ. Քլիւժէն:

●*ՅՈՒՆԱՍԱՆԻ* ախոյեանութեան 32րդ հանգրուանի մրցումներուն, *Օլիմփիաքոս* երկրորդ տարին րլլալով հանդիսացաւ ախոյեան, 5-3 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք իր մրցակիցը:

Հակառակ անոր, որ ախոյեանութեան աւարտին մնացած է երկու հանգրուան, ինչ որ այ պատահի 2րդ դիրքը գրաւող Փանաթինայքոս պիտի չկարենայ երեսպանցել նոր ախոյեանը, (հակառակ վեց կէտի տարբերութեան), որովհետեւ այս եղանակին, անիկա երկու անգամ պարտուեցաւ Օլիմփիաքոսէն:

●*ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ* ախոյեանութեան 34րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն, *հակառակ անոր որ 2րդ դիրքը գրաւող Փ. Ս. Վ. Այնտհովըն 3-0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց, սակայն անիկա արդէն իսկ ապահոված էր «Չեմփիընզ Լիկ»ի իր տոմսը, ախոյեան Այաքս Ամսթերտամի հետ:*

Վիթէս Արնհայմ, Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ եւ Վիլեմ Թիլպուրկ պիտի մասնակցին Եու. է֊ֆա Ա֊ի մրցաշարքին:

Վերջին դիրքը գրաւող Վուլֆսպուրկ փոխադրուեցաւ Բ. դասակարգ: Վալվիք եւ Կրոնինկըն փլէյ օֆֆի մրցում մը պիտի կատարեն Բ. դասակարգի վեց խումբերուն հետ, որոնցմէ երկուքը միայն պիտի բարձրանան Ա. դասակարգ:

ԼԵՎԱՄԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

Շաբաթավերջին տեղի ունեցան Հ.Մ.Ը.Մ. Լեվամի պասքեթպոլի եւ ֆութպոլի մրցումները: Պասքեթպոլի մրցումներուն Հայկաձորիկ Մեսրոպեան վարժարանի փոքր տղոց կազմը տիրացաւ ախոյեանութեան, 39-28 արդիւնքով յաղթելէ ետք Հուիփսիմեանցի հնգեակին:

Ֆութպոլի մրցումներուն Ագգ. Եղիշէ Մանուկեան քոլէճի մեծ տղոց կազմը եղաւ օրուան մեծագոյն յաղթականը, 9-1 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնելէ ետք Ճեմարանի կազմը:

Ստորեւ՝ չարաթավերջի մրցումներուն արդիւնքները՝

●ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

Փոքր աղջիկներ

Յառաջ (Այնճար) - Ե. Մանուկեան 14-3 (Յառաջ հասաւ աւարտականի)

Փոքր տղաք

Ս. Խանամիրեան - Արփարեան 18-7 (Ս. Խանամիրեան 3րդ հանդիսացաւ)

Մեսրոպեան - Ս. Հուիփսիմեանց 39-28 (Մեսրոպեան՝ ախոյեան)

Միջակ աղջիկներ

Ճեմարան - Յառաջ (Այնճար) 37-23 (Ճեմարան հասաւ աւարտականի)

Միջակ տղաք

Ս. Հուիփսիմեանց - Ս. Խանամիրեան 41-26 (Հուիփսիմեանց հասաւ աւարտականի)

Մեծ աղջիկներ

Ե. Մանուկեան - Լ. եւ Ս. Յակորեան 28-7 (Ե. Մանուկեան 3րդ հանդիսացաւ)

●ՅՈՒԹՕՊՈՒ

Փոքր տղաք

Քառասուն Մանկանց - Կիլիկեան 2-0

Յառաջ (Այնճար) - Գ. Զաթայպաչեան 3-0 (ի բացակայութեան)

Ս. Խանամիրեան - Արփարեան 4-0

Ճեմարան - Թուխնոց Բոյն 0-3

Ե. Մանուկեան - Լ. եւ Ս. Յակորեան 5-0

Մեծ տղաք

Ս. Հուիփսիմեանց - Ս. Ագնէս 4-1

Արհեստից - Յառաջ (Այնճար) 4-4 (Արհեստից յետ փենալթիներու 3-2 արդիւնքով յաղթական)

Ե. Մանուկեան - Ճեմարան 9-1

Լ. եւ Ս. Յակորեան - Դպրեվանք 2-1

Մեսրոպեան - Խանամիրեան 5-0

ՄԱԹԵՈՒՍԻ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՄՈՆՏԻԱԼԸ

Ամիսներ առաջ ան յայտնած էր, թէ պիտի վերադառնայ ազգային խումբ: Այդպէս ալ պատահեցաւ եւ Լոթար Մաթէուս նկատի առնուեցաւ Գերմանիոյ մարգիչ Պերթի Ֆոկցի կոդմէ մասնակցելու համար իր հինգերորդ եւ վերջին Մոնտիալին:

Նախապէս 1982ին, 1986ին, 1990ին եւ 1994ի Մոնտիալներուն մասնակցած Մաթէուս վերջին անգամ Դեկտեմբեր 1994ին կրած էր ազգային խումբին չապիկը Ալպանիոյ (2-1) դէմ մրցումին:

Արդէն իսկ 37 տարիքը բոլորած Մաթէուս իր կազմին Պայէրն Միւնիխի հետ, վերջին օրուան մրցումներուն կրցաւ տպաւորիչ մրցումներ կատարել: 1979էն 1984 Պորուսիա Մէօնչընկլատպախի անդամ, ան 1984ին մաս կազմած է Պայէրն Միւնիխին: 1988էն 1992 մաս կազմելէ ետք Ինթէր Միլանին, ան վերստին միացաւ Պաւարիոյ կազմին:

1985ին, 1987ին, 1994ին եւ 1997ին Գերմանիոյ ախոյեանութեան տիտղոսին, 1986ին բաժակին, իսկ 1989ին Իտալիոյ ախոյեանութեան տիտղոսին եւ վերջապէս 1991ին եւ 1996ին Եու. է֊ֆա Ա իրաժակին տիրացած, Մաթէուս 122 անգամ կրած է ազգային խումբին չապիկը:

1990ի Մոնտիալին, աչխարհի ախոյեան Գերմանիոյ խմբապետ, Մաթէուս ծանօթ է իր թիւ 10 չապիկով:

Հետաքրքրական պիտի րլլայ դաշտին վրայ Մաթէուս-Քլինսման գործակցութիւնը: Վերջին տարիներուն երկու մարգիկներ յաւ յարաբերութեան մէջ չէին: Սակայն մարգիչ Ֆոկցի ներկայութիւնը կրնայ իր ապդեցութիւնը ունենալ եւ մոռցնել տայ անձնական հարցերը:

Տարի մը առաջ տեղական լրատուամիջոցներու այպանեցին Մաթէուսը, որ ամէն գնով փորձած էր մուտք գործել ազգային խումբն ներս, նոյնիսկ գարտուղի միջոցներով:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ, ԱՆԳԼԻՈՅ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿՈԼ - ՍՔՈՐԼՐՆԵՐԸ

Ֆրանսայի, Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ ախոյեանութիւնները չարաթավերջին հասան իրենց աւարտին, հետեւաբար յստակացան նաեւ անոնց այս եղանակի կոլ - սքորըրներ, այլ խօսքով՝ ռմբաձիգները...

Ֆրանսայի մէջ ախոյեանութեան 7րդ դիրքը գրաւող Օքսէռի յառաջապահ Սթեֆան Կիվրաշ 21 կոյով գրաւեց պարագլուխի դիրքը, իր ետին ձգելով Մոնաքոյի յառաջապահներ Տաւիտ Թրեզեկէն, եւ Վիքթոր Իքփեպան:

Անգլիոյ մէջ պարագլուխի դիրքը գրաւեցին երեք մարգիկներ՝ դասաւորման 3րդ դիրքը գրաւող Լիվրփուլի Մայքրլ Օուրըն, Պլէքպըրնի Քրիս Սաթրնն ու Քովենթրիի Տայրն Տապլինը, որոնք նշանակած են 18ական կոյ:

Գերմանիոյ մէջ ախոյեանութեան 3րդ դիրքը գրաւող Պայէր Լեւերքուզընի ռմբարկուն՝ Ուլֆ Քիրշթրն կրաւեց պարագլուխի դիրքը (22 կոյ), մէկ կոյով գերազանցելով ախոյեան Քայզրսլաուտէրընի յառաջապահ Օլաֆ Մարշալը:

Ստորեւ՝ կոլ - սքորըրներու ցանկը՝

ՖՐԱՆՍԱՅ	ԿՈՒ.
1. Սթեֆան Կիվարշ (Օքսեռ)	21
2. Տաւիտ Թրեզեկէ (Մոնաքօ)	18
3. Վիքթոր Իքփեպա (Մոնաքօ)	16
4. Անթոնի Տրոպլինաք (Լանս). Լիլիան Լասալաթ (Պորտօ)	14ական
5. Մարքօ Սիմոնէ (Փ. Ս. Ժ.). Պրիւնօ Ռոտրիկէզ (Մեռ)	13ական
ԱՆԳԼԻԱ	
1. Մայքըլ Օուըն (Լիվըրփուլ), Քրիս Սաթըն (Պլէքպըրն), Տայր Տապլին (Քովենթրի)	18ական
2. Տենիս Պերկքամփ (Արսենալ), Լիմի Հասըլպայնք (Լիվ.), Քէյվին Կալակըր (Պլէքպըրն)	16ական
3. Ճոն Հարսթըն (Ուեսթ Համ) Ալան Քոլ (Մանչեսթըր Եունայթըտ)	15ական
4. Տարըն Հաքըրպի (Քովենթրի)	14
5. Փաուլօ Ուանչոփ (Տերպի)	13
ԳԵՐՄԱՆԻԱ	
1. Ուլֆ Քիրշթըն (Պայէր Լեւերքուզըն)	22
2. Օլաֆ Մարշալ (Քայզըրսլաուտըրն)	21
3. Սթեֆան Շափուիզա (Պորուսիա Տորթմունտ), Միքայէլ Փրից (Հերթա Պերլին)	14ական
4. Ֆրետի Պոպիչ (Շթուտկարթ), Քարսթըն Եանքըր (Պայէրն Միւնիխ)	13ական
5. Թոմաս Հասլըր (Քարլսրուհէ)	12

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆՔԻՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

«Ազդակ»ի մարզական մրցանքին պատասխանները հետեւեալներն են.

1. *Ինթէր Միլան*
2. *3-0*
3. *Միքա Հաքիճէճ*

Առաւելագոյն կէտ (35) ապահովեցին 5 մասնակցողներ, որոնք գուշակած էին առաջին եւ երրորդ հարցումներուն պատասխանները:

Յետ վիճակաձգութեան, EDOX ժամացոյցը շահեցաւ՝ ՀՐԱԿ ՊԵՔԵՐԵԱՆ:

Հ. Պեքերեանէ կը խնդրուի ներկայանալ «Ազդակ»ի խմբագրատուն ստանալու համար իր նուէրը:

ՕՐԱՑԵՑՔ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆ *ՈՒԱԿ ՏԸ ՏԱԿ*- (*Քոնքորտ, Սիթէ, Սաժէս, Փլաճէթ/ Ապրաժ*).- Միացեալ Նահանգներու նախագահը վերընտրուելու համար գործի կը լծէ իր քարոզչական մեքենան: Իր դէմ եղող մեղադրանքները մոռցնելու համար ան պատերազմ կը յայտարարէ աննման երկրի մը դէմ: Յաջող բեմադրութիւն՝ Պերի Լեվինսընի եւ դերասանութիւն՝ Ռաալերր Տը Նիրոյի եւ Տասթին Հոֆմանի:

◆ *ՏԸ ՌԷՅՆՄԷՅՔԸՐ*- (*Քոնքորտ, Սաժէս, Փլաճէթ-Ապրաժ, Ջուք*).- Քոփոլա կը ներկայացնէ «Քագինօ»-ի ոճով այլ ժապաւէն մը: Մաթ Տէմընը, Միքի Ռուրք եւ Տանի Կլովըր կը փորձեն զարտուղի միջոցներով գումար ապահովել:

◆ *ԱՆԱՍԹԱԶԻԱ*- (*Էլիթ, Ամփիր/Սոտեքօ, Էլիզէ, Էսփաս եւ Սէնթ Էլի*).- Կենդանի գծանկար մը, որ կը ներկայացնէ ռուս դքսուհիին կեանքը:

◆ *ՌԵՏ ՔՈՒՆԸՐ*- (*Քոնքորտ, Փլաճէթ/Ապրաժ եւ Քասլիք*).- Ութշորթ կիր վտանգաւոր օրեր կ'ապրի Չիճաստահի մէջ: Սովորական ժապաւէն մը: Բեմադրութիւն մոռ Աւճէթի:

◆ *ՍՖԻՐ*- (*Էլիթ, Սաժէս, Ամպասատ եւ Ֆրիուէյ*).- Գիտաերեւակայական նորագոյն պատրաստութիւնը: Բեմադրիչ՝ Պերի Լեւինսընի օգտագործած է հին ժապաւէններու գաղափարներ, որոնց կարգին *Ապիս*- եւ *Միչլս Օտիսի*-:

◆ *ՏԸ ՊՈՔՍԸՐ*- (*Քոնքորտ, Փլաճէթ/Ջուք եւ Ապրաժ*).- Ճիմ Ճերիտըն անգամ մը եւս կը նկարագրէ Իրլանտան իր ցաւերով: Բանտէն ազատ արձակուած Տենի Ֆլին կ'ուզէ փոխել իր ապրելաձեւը, կողքին ունենալով նախկին սիրուհին:

◆ *ՏԸ ՄԸՆ ԻՆ ՏԸ ԱՅՐԸՆ ՄԱՍՔ*- (*Քոնքորտ, Վանտոմ, Փլաճէթ Ապրաժ եւ Քասլիք*).- Ալեքսանտր Տիւմայի Թրուա Մասքըթէր»-ը անգամ մը եւս պատրաստուած Հոլիվուտի մէջ: Դէպքը կը պատահի 1660ին:

◆ *«ԿՈՒՏՈՒԻԼ ՀԱՆԹԻՆԿ»*- (*Քոնքորտ, Փլաճէթ / Ապրաժ եւ Ջուք*).- Ամերիկեան սովորութիւններուն դէմ պայքարող անձ մը, որ կը փորձէ փոփոխութիւններ մտցնել իր միջավայրէն ներս: Բեմադրիչ Կաս Վան Սանթի հետաքրքրական ժապաւէնն է: Դեր ստանձնած են Մաթ Տեմընն՝ օսքարի տիրացած եւ Ռոպին Ուիլիըմս:

◆ *«ԷՋ ԿՈՒՏ ԷՋ ԻԹ ԿԷԹՍ»*- (*Ամփիր / Տիւճ, Սոտեքօ, Քոլիզէ, Էսփաս, Սէնթ Էլի*).- Ճէք Նիքըլսըն վտանգաւոր անձնաւորութեան մը դերը ստանձնած է, մտահոգելով իր շրջապատը:

Այս դերին շնորհիւ, Նիքըլսըն եւ Հելըն Հանթ շահեցան լաւագոյն դերասանի *օսքարը*:

◆ *ԹԱՅԹԵՆԻՔ*- (*Սէնթ Էլի, Էլիթ, Ամփիր / Սոտեքօ եւ Էսփաս*).- Ճէյմս Քամերոնի գերպատրաստութիւնը, որ շահեցաւ 10 *օսքար*: Դերասաններէն աւելի չուրն ու հրսկայ զբօսանաւը իրենց վրայ կը կեդրոնացնեն հանդիսատեսին ուշադրութիւնը:

◆ *ՄԱՐԻՄ 2*- (*Փլաճէթ Ջուք / Ապրաժ, Քոնքորտ, Վանտոմ*).- Միշտ այդ անճանօթ արիւնաքրտուն, որ աջ ու ձախ անմեղներ կը սպաննէ: Ուէս Քրէյվընի բեմադրած ժապաւէնը սովորական վախադող պատրաստութիւն մըն է:

◆ *ՏԸ ՈՒԻՆԿԸ ԱՖ ՏԸ ՏՈՎ*- (*Փլաճէթ Ջուք / Ապրաժ, Քոնքորտ*).- Լոնտոն, դարուս սկիզբը... երիտասարդ ուսանողուհի մը կը սիրահարի լրագրողի մը:

◆ *ՏԵՍՓԸՐԷՅԹ ՄԵԺԸՐՋ*- (*Էսփաս, Ամփիր / Սոտեքօ, Էլիթ, Սէնթ Էլի*).- Ոստիկան մը իր հիւանդ զաւակը բուժելու համար կը դիմէ ամէն տեսակի միջոցներու:

◆ *ԵՈՒ. ԷՍ. ՄԱՐՇԸԼՋ*- (*Ամպասատ, Ֆրիուէյ, Միթէ, Ամփիր / Սոֆիլ եւ Տիւճ*).- Օդանաւի արկածի մը արդիւնք, բանտարկեալ մը կը յաջողի խոյս տալ գործի լծելով ոստիկանութիւնը:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

Քոնքորտ.- 738439	Քոլիզէ.- 342962
Փլաճէթ / Ապրաժ.- 292192	Էսփաս.- 212526
Փլաճէթ/ Քասլիք.- 912503/4	Վանտոմ.- 443992
Ամպասատ.- 217490	Սէնթ Էլի.- 406706
Էլիթ.- 840286	Ամփիր / Տիւճ.- 792123/4
Ամփիր / Սոտեքօ.- 616706/7	Ամփիր / Սոֆիլ.- 204080
Ֆրիուէյ.- 485590	Սաժէս .- 336075

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԼՈՒ. ԼԻ.

7:30 - *Լուրեր*
8:00 - *Ցրահաս Շի*
լուրեր
8:30.- *Մուվի Մաճիք*
9:00.- *Սուպիրէ*
11:00.- *Թերեզա*
12:00.- *Քլիրքաթ*
14:30.- *Լուրեր*
15:30.- *Եաուիաթ*
16:30.- *Կենդանի*
գծանկար
17:30.- *Մոնտիալ*
18:00.- *Ուժուն*
18:30.- *Տը Պոլտ Էնտ Տը*
Պիութիֆուլ

19:30.- *Լուրեր*
20:00.- *Ալօ Նաամ*
20:30.- *Նիսան Ֆիլ*
Լսիֆա
21:30.- *Ալ Քալամ*
Պիսըրրաք
23:30.- *Ի Էն Ճի.*

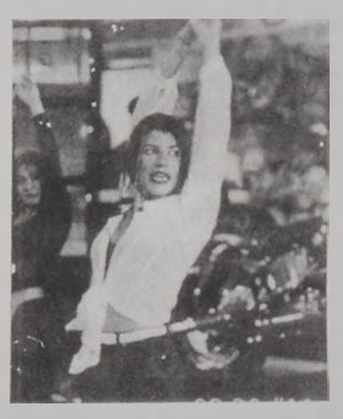
ԼՈՒ. ԹԻ. ՎԻ.

7:30.- *Թելէ*
Մաթէն
9:00.- *Լսրրօ Ֆլէշ*
9:15.- *Քլիփս*
9:30.- *Պատմական*
վաւերագրական
10:30.- *Մակալին*
12:15.- *Ուսա Թենսա*
13:15.- *Տէ Շիֆր Է Տէ*
Լեթր
13:45.- *Լսրրօ Ֆլէշ*
14:00.- *Թէ. Էֆ. Ի*
լուրեր
14:30.- *Թուշէ Կանիէ*
15:00.- *Քլիփս*
15:30.- *Լղանի Լղանի*
17:00.- *Քաթըն Էնտ*
Քենտի
17:30.- *Մինի Սթիւտիօ*
18:25.- *Էմ. Թի. Վի.*
Սփորց
18:30.- *Ուսա Թենսա*
19:15.- *Քըլ Մէյլէ Լիլիէ*
20:00.- *Լուրեր*
20:30.- *Սլայտըրմ*

21:30.- *Սաժըլ Մաուքաֆ*

ԼՈՒ. ՊԻ. ՍԻ.

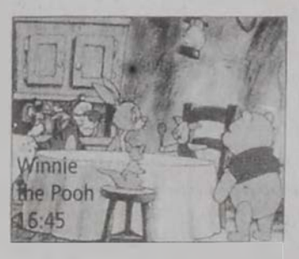
7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի*
լուրեր
7:30.- *Էլ. Պի. Սի.ի*
լուրեր
8:00.- *Ցրահաս Շի*
լուրեր
8:30.- *Մա Ըլաք Իլլա*
Վաւեհա

9:30.- *Վաուալլն Ֆայֆ*
Օ
10:30.- *Նահարքում*
Սայիտ
12:45.- *Թանժարա Ուա*
Ղաթահա
13:15.- *Լուրեր*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի*
լուրեր
14:00.- *Ցրահաս Շի*
լուրեր
14:30.- *Ռոհայտ*
15:00.- *Լուրեր*
15:30.- *Ըսհաա Ը'շաա*
16:30.- *Քեսթիոն Փուր*
Էօն Շաութիոն
17:00.- *Քիֆ Ու Լէյշ*
18:00.- *Թուկետըր Ուի*
Սթէնտ
18:15.- *Ալֆ*
19:00.- *Լրաբական*
յայտագիր
20:00.- *Լրաբերէն*
լուրեր
20:30.- *Լէյլի Լէյլթէք*
21:30.- *Լմերիկեան*
երկար ժապաւէն

ՄԱՒ-ՍԹ-ԱՔ-ՊԱՒ.

7:00.- *Լրաւ Էլ*
Սապահ
13:00.- *Լսպու Լրաա*
14:00.- *Ալ Մաուժա Էլ*
Ժատիտա
15:00.- *Լուրեր*
15:15.- *Լան Լիիշ*
16:15.- *Կենդանի*
գծանկար՝
Մարսուփիլամի
16:45.- *Կենդանի*
գծանկար՝ Ուինի Տը
Փուհ

17:15 - *Կենդանի*
գծանկար՝ Կաամի Պէրկ
17:45.- *Լնգլերէն լուրեր*
18:00.- *Նէյպըրկ*
18:30.- *Պլասըմ*
19:00 - *Թիքէք Լրեյնա.*
Վիկա Լրէյք
20:00.- *Լրաբերէն*
լուրեր
20:30 - *Լրաբական*
յայտագիր
21:30.- *Լմերիկեան*
երկար ժապաւէն

ԼՈ. ՊԻ. ԷՆ.

15:30.- *Ճիմ*
Լեռըր
17:00 - *Կենդանի*
գծանկար
18:00.- *Լիլաւի*
Մասրուքա
19:00.- *Լյաւ Էլ Ղատտար*
20:00.- *Լրաբերէն*
լուրեր
21:30.- *Լմերիկեան*
երկար ժապաւէն
23:00.- *Վաւերագրական*

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

♦«*ԱՆՏԱԼՈՒՍԻԱ*».- Պար. Քարաքալա խումբին կատարողութեամբ. «Իվուար» սրահ, Մին Էլ Ֆիլ:

♦«*ԱԽԸՐ ԱՅՅԱՄ ՍՈՔՐԱԹ*».- Բեմադրութիւն՝ Մարուան Ռահպանիի. «Քապինա Տի Լիպան»:

ԱԼՄԱԹԻԻ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻՆ...

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԴԷՊԻ ԱՆԳԱՐԱ

Թուրքիոյ ուժանիւթի փոխ նախարար Եուրտաքուլ Եիղիթկիւրէն ըսած է, թէ ուժանիւթի մարկի աւերիկացի մասնագէտներու պատուիրակութիւն մը Անգարա պիտի այցելէ Մայիս 25էն 27:

Ան յայտնած է նաեւ, որ ուժանիւթի մարկի թրքական պատուիրակութիւն մը Ղազախստան պիտի այցելէ: «Ժողովներ պիտի գումարուին վրացի պաշտօնատարներու հետ», աւելցուցած է ան:

Ինչ կը վերաբերի ապերի պաշտօնատարներու հետ յետադգացած հանդիպումի մը հարցին՝ պաշտօնատարը ըսած է, թէ Թուրքիա կ'ուզէ Պաքուի հետ հաստարակաց ռազմավարութեան մը ծիրէն ներս գործել: «Ապերի պատուիրակութիւնը կարելի եղածին չափ շուտ պիտի գայ», դիտել տուած է ան:

(«ՌՈՅԹԵՐՋ», Թ. Տ. Ն.)

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•Ամրան եղանակին Satellity:
Հեռ. 443517 եւ 891838:

ՕԱԽՈՒ Է

•Ոսկերիչի գործատեղի մը Անթիլիասի շրջանին մէջ, 110 քառ. մեթր, լման կազմածներով: Դիմել՝ հեռ. 266095 եւ 263385 թիւերուն:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական թղթոսկի	32.94 - 34.98 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50.00 - 51.00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	4029.77 - 4031.81 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4978.97 -4980.99 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2135.54-2137.58 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	411.63 - 412.67 լ.ո.
Սեուտական ռիալ	403.10 - 405.10 լ.ո.
Սմանեան ռիալ	3653.82 -3657.86 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	415.25 - 419.29 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	442.28 - 444.32 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2487.75 - 2490.82 լ.ո.
Գերմանական մարք	854.71 - 857.06 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորէն	758.17 - 760.68 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	253.27 - 255.60 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1024.60 - 1026.47 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	39.10 - 40.81 լ.ո.
Դանիական քուրոն	216.21 - 220.10 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	197.87 - 199.66 լ.ո.
Սպանական փեզէթա	7.80 - 11.83 լ.ո.
Թրքական լիրա	0.0065 - 0.0085 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2905.86 -2907.30 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	868.00 -870.00 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	11044- 11047 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	2478.00 - 2482.00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1514.00 - 1526.00 լ.ո.
Քանատական տոլար	1056.12 - 1058.79 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	962.24 -964.59 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	122,000 - 132,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	112,000 - 122,000 լ.ո.
Սմանեան մէկ ոսկի	97,000 -100,000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	540,000 - 550,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	14,100,000 - 14,600,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	295.145 - 299.15 $
Մէկ օնս արծաթ	5.81 $ - 5.82 $

● ՍՄԱԼԹՏԷՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԻՒ

	Գինի Ա. ճշդում	Գինի Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	12 7/8	12 7/8
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	12 3/4	12 7/8

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, պրամանիշներու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Քանատական տոլար	1.4350/55
Գերմանական մարք	1.7767/72
Հոլանտական ֆլորէն	2.0016/21
Զուիցերիական ֆրանք	1.4839/44
Պելճիքական ֆրանք	36.63/68
Ֆրանսական ֆրանք	5.9575/95
Իտալական լիր	1751.9/2.5
Ճափոնական եէն	132.83/88
Շուէտական քուրոն	7.6228/23
Նորվեկիական քուրոն	7.4251/71
Դանիական քուրոն	6.7686/06
Մեկ սթերլին	1.6290/96
●Մէկ օնս ոսկին	300.10/60

ARA TRAVEL IATA ԱՆԴԱՄ

ARMENIAN AIRLINESի
SALES AGENT,

ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ
ԻՐ ՅԱՐԳՈՅ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ,
ՈՐ Կ'ԱՊԱՀՈՎԷ

ՊԷՅՐՈՒԹ - ԵՐԵՒԱՆ - ՊԷՅՐՈՒԹ
ԵՒ ՀԱԼԷՊ - ԵՐԵՒԱՆ - ՀԱԼԷՊ
ARMENIAN AIRLINES ընկերութեան
• օդաճնաւային տոմսեր • ապրանքի փոխադրութիւն

ԱՐԱ ԹՐԱՎԷԼ,
Պուրճ Համուտ, Նամակատան շէնք,
Հեռ. 266594 - 261296 : FAX: 261296

Sidon Travel & Tourism Ltd.

Ձեզի համար ԲԱՐԵԿԱՄ, ՄԱՍՆԱԳԷՏ եւ ՎՍՏԱՀԵԼԻ
օդաճնաւային ճամբորդական ընկերութիւնն է,
որ ծառայութիւն կը տրամադրէ դէպի աշխարհի բոլոր շրջանները:

(Սեփականատէր՝ ԿԱՐՕ ԱՒԱԳԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ)
Պուրճ Համուտ, «Արմենիա» շէնք, հեռ. 261887 եւ 03-322022

ՄԱՀՀԱՁԳ

Տէր եւ տիկին Կարապետ Շէքէրճեան եւ դուստրը՝
Գարէն
Տիկին Լենա Շէքէրճեան եւ զաւակները՝ Վիրկն
եւ Մեւաք Արմէնեան
Տիկին Հուրի Շէքէրճեան եւ դուստրը՝
Իւրսիւլա Շիրինեան
Տիար Վահէ Շէքէրճեան եւ զաւակները՝
Մարտիկ, Վանեսա եւ Վահէ
Տէր եւ տիկին Կարի Շէքէրճեան
Տէր եւ տիկին Հիւսկր Ուրֆայեան
Տիկին Պէաթրիս Շէքէրճեան եւ զաւակները՝
Միհրան եւ Համբար
Ապաճեան ընտանիք
Թորոսեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կր գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ, զոքանչին եւ հարազատին՝

ՄԱՔՐԻՆԷ ՇԷՔԷՐՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ)

մահր, որ պատահեցաւ Կիրակի, 10 Մայիս 1998, իր բնակարանին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Երկուշաբթի, 11 Մայիս, կէսօրուան ժամը 12ին, Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը ամփոփուեցաւ Ֆրըն Շրըպկի ազգային կեդրոնական գերեզմանատան ընտանեկան դամբարանին մէջ:

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

●Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, *«Միհրզ»* փողոց, *«Նուժէյմ»* շէնք. Ա. յարկ (Լիբանանեան Կարմիր Խաչի կեդրոնին դիմաց) երեքշաբթի 12 եւ Չորեքշաբթի 13 Մայիսին:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

70 ԱՄԵԱԿ

ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ՝

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՄԵՐԳ

ԲԱՐՁՐ ՀՈՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ՝

Ն. Վ. ՓԱՈՒՋԻ ՀԸՊԷՅՃԻ

(ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԵՒ ԲԱՐԶՐԱԳՈՅՆ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ)

Մասնակցութեամբ՝

«ԳՈՒՍԱՆ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ

ԵՒ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻ

Գեղարուեստական դեկավար՝

ԵՐՈՒԱՆԴ ԵՐԿԱՆԵԱՆ

Հինգշաբթի, 21 Մայիս 1998, երեկոյեան ժամը 8:30ին, Ամերիկեան նամալսարանի *«Էսէմպլի Հոլ»*ին մէջ:

BARON TRAVEL AND TOURISM AGENCY

SALES AGENT FOR ARMENIAN AIRLINES

- ՕԴԱՆԱՒԻ ՏՈՄՍԵՐ
- ԱՊՐԱՆՔԻ ԾՐԱՐՈՒՄ
- ARAMEXի ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
- ՊԱՆԴՈԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ

Մեփականատէրեր

ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՒ ԱԼՊԷՐ ՆՈՒՃՈՒՏԵԱՆ

- *Կ'ապահովենք ազնիւ եւ խմբային պտոյտներ Հայաստանի մէջ:*

Հասցէ՝ Պուրճ Համուտ, Մարաշ փողոց, անուշավաճառ Նուկայի կից, հեռ. 01/263624, 01/241344, 03/275657, Fax: 01/263624:

ՀԵՌԱՁԱՅՆԱՅԻՆ ԽԱՉԱՁԵՒՈՒՄՆԵՐՈՒ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

- C.F. կ'ընդունի հաղորդակցութիւններ յատուկ բարեկամներէ միայն, արգիլելով խաչաձեւումներ:
- Հեռաձայնային խօսակցութիւնները արձանագրեցէք 12 ժամ տեւողութեամբ եւ գաղտնօրէն:
- 500 կամ 1000 լ. ո. աշխատող հեռաձայններու միջոցաւ կրնաք ճշդել իւրաքանչիւր հաղորդակցութեան ժամանակը:

KOUPALY - PHONE
Tel. 01- 563039 / 563040

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

- ՍԷԹԼԱՅԹ ՌԻՍԻՎԸՐ
- ՎԻՏԷՕ
- ՔԱՄԵՐԱ
- ՌԱՏԻՕ-ՔԱՍԷԹ
- ԷՐ -ՔՈՆՏԻՍԻՈՆ
- ԼՈՒԱՅՋԻՄԵՔԵՆԱՅ
- ԿԱԶՈՎՓՈՒՌ
- ՄԱՅՋՐՕՈՒԷՅՎ ՓՈՒՌԵՐ

ԵՒ ԵԼԵԿՏՐ ՏՆԱՅԻՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

Պուրճ Համուտ — Քաղաքապետարանի հրապարակ,

ՀԵՌԱՁԱԾՆ՝ 01 - 241000

2րդ մուտք, Սաճքր Պլանքոյէն: Կառատուճը ապահովուած:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱՁԴԵՐԸ բացառութիւն են: Մահապէս կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ վայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

Optique La Vista

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի հրապարակ, Աղասարգիսեան հաստ.ի դիմաց, հեռ. 03-302752 եւ 01-262071

ԱԶԴԱԿԻ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն. 258526, 260115 եւ 241274:

PLAZA LIFT (ITALY)

ՎԵՐԵԼԱԿ

(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ)

Երկար տարիներու մեր մասնագիտութեամբ եւ փորձառութեամբ յանձն կ'առնենք նորոգել կամ վաճառել հին եւ նոր վերելակներ:

ՋԱԼՋԱ, ՀԵՌ. 03-255420 ԵՒ 03-810507

ՔԵԼԵՄԻ ՀԱՅԲԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ

Տեղի կ'ունենայ Կիրակի, 17 Մայիս 1998, կէսօրուան ժամը 1էն սկսեալ, ճաշարան «Ալ Մարժէթ» Րէյֆուն-Քլէյաթ մայրուղիին վրայ:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՍԱՀԱՁԴ

Տիկին Մարի Արթինեան
Տիկին Էմիլի Արթինեան եւ դուստրը
Տէր եւ տիկին Յովիկ Տարագճեան
Տէր եւ տիկին Գեղամ Կիւրինեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սարգիս Տէր Սահակեան եւ գաւակունք
Տիկին Թրֆանտա Ֆէյլքեան
Տիկին Տինա Մալիքեան եւ գաւակունք
Սարաֆեան ընտանիք
Ջիլէեան ընտանիք
Գապանճեան ընտանիք
Ճապրայեան ընտանիք

եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, կաւկին, եղբօր եւ հարազատին

ՎԱՐԴԳԷՍ ՍԻՄՈՆ ԱՐԹԻՆԵԱՆԻ

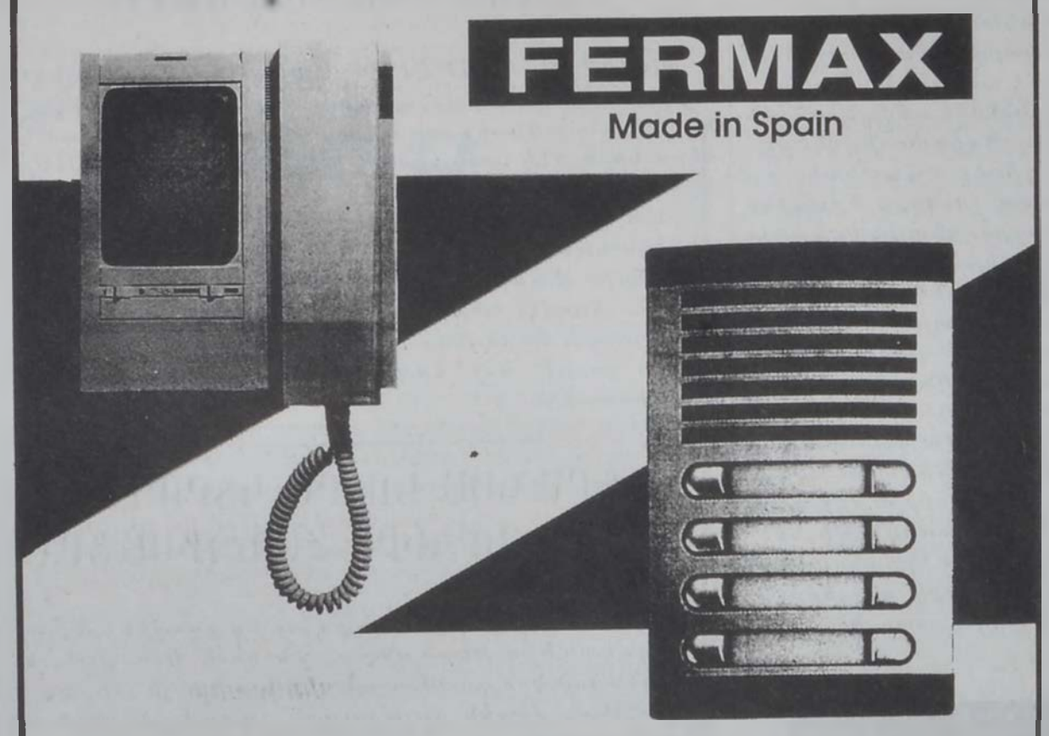
(ԾՆեալ՝ Պէյրութ 1935ին)

մահր, որ պատահեցաւ Կիրակի, 10 Մայիս 1998ին, առաւօտեան ժամը 7ին:

Թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ Նոյն օրը Կիրակի 10 Մայիսին, կէսօրէ ետք ժամը 3ին, Ռմկեայ Մ Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի հայ կաթողիկէ գերեզմանատունը:

- Ներկայ ընդունիլ իբրեւ մաուազդ
- Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Ժէյթաուի, Շաբաթ 16 եւ Կիրակի 17 Մայիս 1998ին:

The most advanced technology of Audio and Video interphones with door-lock openers.

- Elegant and compact design
- Infra - red detector CCD.
- 100% weather proof
- 24 month warranty

GAS G. Ayanian & Sons

Dora, Tel: 255222/3/4/5/6 Cellular: (03) 627728/9
Gemayzeh, Tel: 447000 - 445429, Fax: (01) 265187 - 582357

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

- Semerjian Optic կարիքը ունի վաճառող փորձառու օրիորդի մը: Դիմել՝ հեռ. 260756 կամ 268657:

ԾԱԽՈՒԷ

- Երեք յարկանի շէնք մը, Նոր Սիս շրջանին մէջ, Պուլղուրճեան կեդրոնի կից: Հեռ. 260907:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱՖՀԻԼի մօտ

- ՆՈՒԱՃԱԳՈՅՆ սակերով
- ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
- Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից,
Հեռ. 248238, 262221:

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէկ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնելի գիրով (հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

STUDIO **Lantern**

- Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ եւ passporth գունաւոր լուսանկարահանումներ:

Հեռ. 01-266866 եւ 03- 268852

ՅԱՐԵՑ ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Չգայեակաւորեցէք որեւէ մէկուն խոյ ձեր մօտիկներով կամ իրականութենէն փախչելու ձեր արամադրութեամբ ներդրեցէք մի՛ մասնիլ ձեր սիրելիները:

ՑՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Եղէք շատ իրապաշտ եւ հոգացէք պրամական ձեր հարցերը՝ ձեր ոտքերը գետնին ամուր պահելով: Այսօրուան՝ նրագոյնը մի՛ բլլաք:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Ոչինչ բանի մը համար մի՛ չդայեակաւոր: Թեմայ մտնէ ձեզ մը, նոյն ատեն ունիք հանգիստ ծախսելու ժամ մը, որով կրնաք զուարճացնել ձեր շրջապատը: Ուրեմն անցէք գործի եւ ուրախացէք:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Օրը նպաստաւոր է նուիրուելու յարդ աշխատանքներու, որոնք կը պահանջեն կեդրոնացում եւ կամքի ուժ: Այս գործը ձեզի կրնայ բերել շատ եւ բարոյական գնահատանք:

ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Դարձեալ առեղծագործ արամադրութիւն ունիք: Պիտի նմայէ ուրիշները ձեր գործնական գաղափարներով եւ արտահայտչական աշխատանքներով: Դրամական շահեր պիտի ապահովէք:

ԿՈՅՄ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Փափաք ունիք յարդարելու ձեր բնակարանը կամ փոխադրելու նոր յարկաբաժին մը: այս ձեռով պիտի իրագործէք ձեր արժէքաւոր աշխատանք մը:

ԿՇԻՌՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Զգուշութեամբ վարեցէք ձեր ինչքերնաշարժը եւ օրը յատկացուցէք առեղծագործական աշխատանքներու, որոնք կը պահանջեն կեդրոնացում եւ մանրակրկիտ գործունէութիւն:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Օրը լաւ է, եւ դուք ձեզ կրնաք առաջնակարգ դիրքի վրայ դնել աշխատանքի մարզին մէջ. պիտի արժանանաք բարձր գնահատանքի եւ պաշտօնի բարձրացման:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Երէկ գործ մը կը փնտռէիք, պիտի յաջողիք նոր բանակցութիւններ իրագործել: Թեմայ մտնէ ձեզ մը, նոյն ատեն ունիք հանգիստ խօսելու ժամ մը, որով կրնաք զուարճացնել ձեր շրջապատը: Ուրեմն անցէք գործի եւ ուրախացէք:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Մեծ յաջողութիւն պիտի ունենաք, մանաւանդ երբ չէք վախնար տարբեր մեթոտներով եւ ոճերով աշխատելու: Օրը բարիքներ պիտի բերէ իրեն հետ:

ՁՈՎԱՆՈՑՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

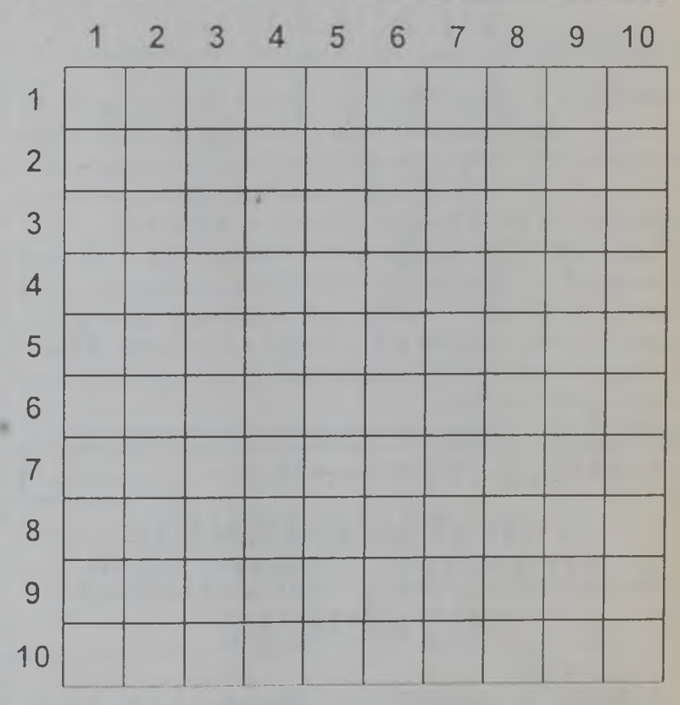
Ինչպէս միշտ, այսօր եւս պիտի բլլաք առեղծագործ: Պիտի ունենաք առաւելութիւններ՝ շօշափելի դարձնելու ձեր որոշումներն ի վեր:

ՋՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Անհնարին շահ ու դրամ պիտի առանձնաշնորհ աշխատանքի մարզին մէջ: Համարձակ կերպով յառաջդիմեցէք ձեր վարպետին կամ աւելիին: Գործի մարզը շատ յաջող պիտի բլլայ, երէ վարանիք չբլլաք:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3967

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

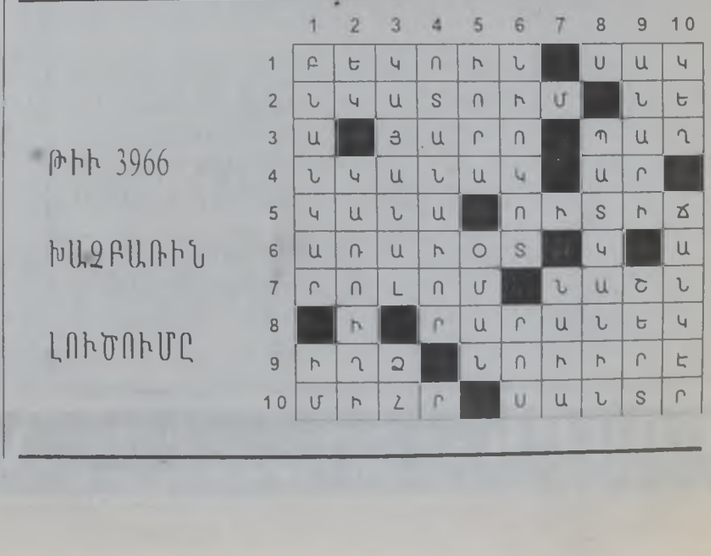

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Թատերական գաւեշտ:*
2. *Վտիտ, աղկատ - Յունական ածական:*
3. *Դրոյթ, պունապան (հակ.) - Այրուբենէն:*
4. *Մեծ մայր - Փոխադարձ դերանուն:*
5. *Լերդախոտ, գարօշ:*
6. *Պտուղի մը - Կենդանական սննդանիւթ:*
7. *Հակած - Խելայեղ, կատաղի:*
8. *Կրկնուած բաղաձայններ - Նոր աշխարհ եկած:*
9. *Զարոգի - Հայկական ամիսներու ԺԸ. օրը:*
10. *Յանդիմանութիւն - Իգական օտար անուն:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Գոյութիւն ունին - Պաստառ:*
2. *Փրկել - Ամօթ, ծաղր (հակ.):*
3. *Վկայութեան խօսքան - Կրկնուած բաղաձայններ:*
4. *Լիբանանեան կուսակցութեան մը անդամ:*
5. *Կարիճ - Ձմիւն (հակ.):*
6. *Մկրտարան, յուսարան - Բազմութիւն:*
7. *Հարց - Բաժնի:*
8. *Ածխափոշի:*
9. *Ստեփան Զօրեանի ծննդավայրը:*
10. *Վահան Թէքէեանի երկերէն - Ունայն:*

ԹԻՒ 3966

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ ԿՈՐԻՋԱՅԻՆ ՓՈՐՁԵՐ ԿԱՏԱՐԵՑ

Հնդկաստանի վարչապետ՝ Ատալ Պեհարի Վաճպայի երէկ յայտարարեց, թէ Հնդկաստան արեւմտեան Ռաճաստան նահանգին մէջ կորիպային ստորերկրեայ երեք փորձարկումներու ձեռնարկած է:

Ան ըսաւ, որ ուսումնասիրութիւնները կը շարունակուին, սակայն արձանագրուած է:

Ըստ բրիտանացի կիտնականներու, կորիպային փորձերը 4,7 աստիճան ռիխթըր արձանագրած են, ինչ որ թեթեւ երկրաշարժի մը կը համապատասխանէ:

Փաքիստան երէկ խիստ կերպով քննադատեց փորձերը:

ՈՒՔՐԱՆԻԱՅԻՆ ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԻՆ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ԿՈՉ

Միւս կողմէ, Ուքրանիոյ նախագահ Լէոնիտ Քուչմա երէկ կոչ ուղղեց Արեւմուտքին՝ յաւելեալ գումարներ յատկացնելու Չեռնոպիլի կորիպային քանդուած հնոցը պաշտպանող ծածկով մը պատելու համար: Ան ընդգծեց, որ գործարանը հետզհետէ աւելի փտանպաւոր կը դառնայ:

Վերակառուցման եւ Բարգաւաճման Եւրոպական Դրամատան վարիչներուն եւ պաշտօնատարներուն ուղղելով իր խօսքը՝ Քուչմա յայտնեց, որ 1986ի կորիպային աղէտին իրրեւ հետեւանք արձանագրուած կորուստները երկիրին պիւտճէին տարեկան եկամուտին 6 անգամին կը համապատասխանեն:

Դրամատունը երէկ ընդհանուր 110 միլիոն տոլար արժողութեամբ երկու համաձայնութիւններ կնքեց քանդուած թիւ 4 հնոցին վերանորոգութեան աշխատանքներուն սկսելու համար: Ուքրանիա այդ գումարին աւելի կը պահանջէ:

Միւս կողմէ, երէկ Դրամական Միջազգային Ֆոնտը յայտնեց, որ գօրաւիգ պիտի կանգնի միլիառաւոր տոլարներու հասնող երկար տեւողութեան վրայ կարկ ապահովելու Ուքրանիոյ փորձերուն, երբ խորհրդային նախկին հանրապետութիւնը փոխատուութեան երկար ցանկի մը պայմանները լրացնէ:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԻՐԱՆԵԻԻՐԱՔԵԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԹԵՀԻՐԱՆ, 11 (ՌՈՅԹԵՐ)- Իրան եւ Իրաք միացեալ գործողութեան մը ձեռնարկեցին Երկուշաբթի օր փնտռելու համար 1980-1988ի միջեւ սպաննուած գինուորներուն մնացորդները, հաղորդեց ԻՐՆԱ լրատու գործակալութիւնը:

Տասը իրանցիներէ բաղկացած խմբակ մը իրաքեան սահմաններէն ներս անցաւ մասնակցելու համար փնտռտուքի աշխատանքին: Առաջին անգամ ըլլալով Իրաք եւ Իրան միացեալ աշխատանք մը կը կատարեն:

ԻՐԱՔ Կ'ԱՄԲԱՍՏԱՆԷ ԹՈՒՐՔԻԱՆ

ՊԱՂՏԱՏ, 11 (ՌՈՅԹԵՐ)- Իրաք Երկուշաբթի օր ամբաստանեց Թուրքիան՝ դիտել տալով, որ անիկա նոր ամբարտակներ կը կառուցէ Եփրատի եւ Տիգրիսի վրայ՝ րնաարարելով անոնց վարին հոսանքին վրայ գտնուող երկիրներուն ջուրէն օգտուելու իրաւունքները:

Արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ բանբերը ըսաւ, որ Թուրքիա կը խախտէ միջազգային օրէնքը:

Իրաք եւ Սուրիա կ'ըսեն, որ Թուրքիայէն հոսող ջուրը չի բաւարարեր իրենց պահանջը, որովհետեւ Անգարա ամբարտակներ կառուցելով կը տկարացնէ Եփրատի եւ Տիգրիսի հոսանքը:

ՖԻԼԻՓԵԱՆՆԵՐՈՒՆ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԱԽԿԻՆ ԴԵՐԱՍԱՆ Ճ. ԷՍԹՐԱՏԱ՝ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ ՅԱՂԹԱԿԱՆԸ

ՄԱՆԻԼԱ, 11 (ՌՈՅԹԵՐ)- Միլիոնաւոր Ֆիլիփինցիներ Երկուշաբթի օր մասնակցեցան քուէարկութեան րնտրելու համար Ֆիլիփեաններու նոր նախագահ: Նախատեսութիւններուն համաձայն, նախկին դերասան Ճոզէֆ Էսթրատա պիտի ապահովէ յաղթանակը:

Ըստ րնտրական մարմինին կողմէ փոխանցուած տեղեկութիւններուն, քուէարկելու իրաւունք ունեցող Ֆիլիփինցիներուն (34 միլիոն) 65 առ հարիւրը մասնակցած է քուէարկութեան, որ բաւական խաղաղ եղած է բազատած նախկին րնտրութիւններուն կարգ մը վայրերու մէջ խռովութիւններ եւ բախումներ արձանագրուած են՝ 7 կոչ պատճառելով: Դէտեր կ'ըսեն սակայն, որ անցեալին չատ աւելի արիւնալի միջադէպեր արձանագրուած են:

ՕՋԵՐ, ՕՋԵ՞Ր ՍԻՐՈՒՆ ՕՋԵՐ...

ՊԱՆՔՈՔ, 11 (ՌՈՅԹԵՐ)- Թայլէնտցի գիւղացիի մը մէկ շաբթուան կամաւոր բանտարկութիւնը վերջ գտաւ Երկուշաբթի օր: Թայլէնտցիին սենեակակիցները թունաւոր օձեր էին:

27 տարեկան Պունբէունկ Պուաքհան 168 ժամ անցուց ապակեայ սենեակի մը մէջ, 100 քոպրաներու եւ թունաւոր այլ տեսակի տասը օձերու հետ: Ան իր ժամանակը անցուց՝ օձերուն հետ խաղալով եւ պատկերասփիւռ դիտելով:

Պունբէունկ կ'ըսէ, որ մանկութենէն հիացած է օձերով: Ան յաճախ իր բնակարանէն ներս կը հիւրընկալէր 60-70 օձեր: Յարդ. ան միայն մէկ անգամ խայթուած է...

ՀԱԿԱՌԱԿ ԹԱՓՈՒՐՈՂ ՈՒՂԵՐՈՒՆ

ՔՈՍՈՎՈՅԻ ՏԱԳՆԱՊԸ՝ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՊԱՅԹՈՒՄԻ ՎՏԱՆԳԻՆ ՏԱԿ

Հակառակ Յարաբերական խմբակին կողմէ Եուկոսլաւիոյ դէմ պատժամիջոցներ հաստատելու որոշումին եւ րնդհանրապէս արեւմտեան ճիգերուն՝ Քոսովոյի տագնապը սանձելու, Սերպիոյ այդ նահանգին մէջ կայունութիւնը չափազանց պայթուցիկ կը մնայ:

Յունաստանի պաշտպանութեան նախարարին համոզումով տագնապը կրնայ վերածուիլ պատերազմի մը, որ չատ աւելի ծանրակշիռ կրնայ րլլալ քան համայնավարութեան փլուզումէն իվեր Պալքաններու մէջ տեղի ունեցած որեւէ պատերազմ:

«Քոսովոյի տագնապը Պոսնիոյ տագնապէն չատ աւելի ծանրակշիռ կրնայ րլլալ», րսած է Աքիս Յոհաթցոփուլոս հարցազրոյցի մը րնթացքին: Ան պիտել տուած է, որ այս հարցը կրնայ անմիջական եւ լուրջ հետեւանքներ ունենալ Նախկին եուկոսլաւ Մակեդոնիոյ հանրապետութեան մէջ, որ այսպէսով մեծ թիւով բնակիչներ ունի, ինչպէս նաեւ՝ Ալպանիոյ վրայ:

Նախարարը կը նախագահէր Արեւմտեան Եւրոպական Միութեան արտաքին եւ պաշտպանութեան նախարարներու ժողովին, որ երկու առաւօտուն սկրսած էր Հոտոսի մէկ, ուր Քոսովոյի բախումները օրակարգի գլխաւոր նիւթը կը կազմէին:

Ան ըսաւ, որ Ա Ե Միութեան յոյն նախագահութիւնը Քոսովոյի հարցով հասարակաց դիրքորոշումի մը որդեգրումը պիտի հետապնդէ՝ չեչտելով այպանացիներուն եւ եուկոսլաւ իշխանութիւններուն միջեւ անմիջական բանակցութեանց անհրաժեշտութիւնը եւ միաժամանակ մերժելով րնդունիլ արտաքին գինուորական գործողութիւններու պատրաստը:

Արեւմուտքին կողմէ միջնորդութեան փորձերը կարգ ձախողութեան մատնուած են: Անոնց նորագոյնը՝ չարաթավերջին, ամերիկացի բանագնաց Ռիչըրտ Հոլպրուքի Պելկրատ այցելութիւնն էր:

ԸՆԿՈՒՄՆԵՐ ՓՐԻՇԹինԱՅԻ ՄՕՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մինչ այդ Քոսովոյի մէջ բախումները կը չարունակուին: Երէկ անոնց պատճառով Քոսովոյի արեւելք - արեւմուտք կրթական մայրուղին կարճ ժամանակով փակուեցաւ: Մայրուղին մայրաքաղաք Փրիշթինայէն հագիւ 12 քմ. արեւմուտք կը գտնուի:

Ուրբաթ օր այդ մայրուղիին վրայ պատահած երկու տարբեր յարձակումներու պատճառով 6 ոստիկաններ վիրաւորուած էին:

Շարաթավերջին յարձակումները չարունակուած են յատկապէս Օրլաթ եւ Լափուշնիք գիւղերուն չուրջ: Առնուազն երկու ոստիկանական փոխադրակառքեր քանդուած են բախումներուն պատճառով, կ'րսեն ականատեսներ:

Ըստ սերպական իշխանութիւններուն, Քոսովոյի Ազատագրութեան Բանակը կը կանգնի յարձակումներուն ետին:

ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԱՆԱՐԴԱՐԱՑՆԱԼԻ

Միւս կողմէ, Եուկոսլաւիոյ վարչապետ Ռատոյկ Քոնթիչ երէկ րսաւ, որ Պելկրատի դէմ հաստատուած արեւմտեան նոր պատժամիջոցները յուսախարութիւն կը պատճառեն, անարդարացի են եւ սպասուած արդիւնքը չեն կրնար տալ:

Յարաբերական խմբակը Մայիս 9էն իվեր արգիլած է Եուկոսլաւիոյ մէջ օտար որեւէ նոր չահարկումի ձեռնարկել պատժելու համար նախագահ Սլոպոտան Միլոշեւիչը, որ կը մերժէ Քոսովոյի հարցով օտար որեւէ միջնորդութիւն:

Ռուսիա, որ Սերպիոյ աւանդական դաշնակիցն է, մերժած է մասնակից դառնալ խմբակին որոշումին:

(ՌՈՅԹԵՐ)

16 ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԽՄԲԱԿԻ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻՆ՝

ՄԻԱՑԵԱԼ ԿԵՑՈՒԱԾՔԻ ԿՈՉ

ԳԱՀԻՐԷ, 11 (ՌՈՅԹԵՐ)- Բարգաւաճման րնթացքի մէկ պտուտը 16 երկիրներու խմբակը հաստատական տագնապ իր ապրեցութիւնը ունեցած է այլ չրջաններու վրայ եւս: Հետեւաբար անհրաժեշտ է միջազգային գործակցութիւնը մեծցնելու համար տագնապին դադարեցման ուղիին վրայ: Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաք Գահիրէի մէջ րացումի կատարեց եռօրեայ կերաստիճանին, որուն կը մասնակցին 16 երկիրներու դեկավարներ: Բացման խօսքին մէջ Մուպարաք դիտել տուաւ, որ միացեալ կեցուածքը պէտք է որդեգրուի, ինչպէս նաեւ դէպի ապատ չուկայ տանող քայլերը ուսումնասիրուած պէտք է րլլան, որպէսզի հարաւարեւելեան ասիական երկիրներու եւ եգիպտական տագնապին ու վերիվայրումները չկրկնուին: Մուպարաք հաւաստեց, որ այս տագնապը անցողական է եւ պարզապէս հանգրուան մըն է ասիական տնտեսութիւններու ամման ուղիին վրայ: Եգիպտոսի դեկավարը դիտել տուաւ նաեւ, որ ապատ չուկայի ծրագիրը հանգրուանային եւ աստիճանական գարգացում պէտք է ունենայ:

Գերաստիճանին մասնակցող դեկավարներուն կարգին է Ինտոնեզիոյ նախագահ Սուհարթօ, որ մէկ չարթուան այցելութիւն մը կու տայ Եգիպտոս, հակառակ իր երկիրին մէջ տեղի ունեցող խռովութիւններուն եւ իր իշխանութեան դէմ րողոքի ցոյցերուն: Սուհարթօ րսաւ, որ ասիական երկիրներու խմբակը համաչխարհային առեւտուրի բանակցութիւններուն մէջ միացեալ կեցուածքի կոչ ուղղեց Երկուշաբթի օր:

Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաք Գահիրէի մէջ րացումի կատարեց եռօրեայ կերաստիճանին, որուն կը մասնակցին 16 երկիրներու դեկավարներ: Բացման խօսքին մէջ Մուպարաք դիտել տուաւ, որ միացեալ կեցուածք պէտք է որդեգրուի, ինչպէս նաեւ դէպի ապատ չուկայ տանող քայլերը ուսումնասիրուած պէտք է րլլան, որպէսզի հարաւարեւելեան ասիական երկիրներու եւ եգիպտական տագնապին ու վերիվայրումները չկրկնուին: Մուպարաք հաւաստեց, որ այս տագնապը անցողական է եւ պարզապէս հանգրուան մըն է ասիական տնտեսութիւններու ամման ուղիին վրայ: Եգիպտոսի դեկավարը դիտել տուաւ նաեւ, որ ապատ չուկայի ծրագիրը հանգրուանային եւ աստիճանական գարգացում պէտք է ունենայ:

16 երկիրներու խմբակին մաս կը կազմեն Այճերիա, Արժանթին, Պրազիլ, Զիլի, Եգիպտոս, Հնդկաստան, Փերու, Սենեգալ, Վենեզուելլա եւ Զիմպապուէյ: Վերջերս Սրի Լանքա անդամակցութեան դիմում ներկայացուց:

Համաչխարհային Առեւտուրի Կազմակերպութեան անդամ երկիրներու արտաքին գործոց նախարարները ժողովի մէջ այս չարթուան մէկ ժողովի մը պիտի գումարեն: Մուհարթօ եւ այլ դեկավարներ կոչ ուղղեցին, որ որեւէ նոր որոշումի արդարացման րնթացքի մէկ եղող երկիրներուն համար այ:

Միւս կողմէ, Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսա րսաւ, որ 16 երկիրները պէտք է բանան իրենց չուկաները, պայմանով սակայն, որ ՀԱԿ-ի որոշումները իրենց չահերուն չվնասեն:

ԱԼՃԵՐԻԱ

ԱՆՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՈՃԻՐ

ՓԱՐԻԶ, 11 (ՌՈՅԹԵՐ)- Այճերիոյ մէջ գինեայներ մորթած են ծերունի մը, անդամահատած եւ ապա՝ ականած են անոր դիակը, որուն պայթումէն սպաննուած է ծերունին մէկ ապպականը, հաղորդեց օրաթերթ մը Երկուշաբթի օր:

«Խաղաք» օրաթերթը հաղորդեց, որ ծերունի այճերիացին սպաննուած է իր բնակարանին մէջ, Միտիա նահանգին Ձուամա գիւղը:

Միւս կողմէ, ապահովութեան ուժերն ու բանակը մեծ արչաւի մը ձեռնարկած են Միտիայի Մուննկառնուլերան չուրջ, ուր ենթադրաբար իսլամականներ կ'ապաստանին:

ՖՐԱՆՍԱ ԵՈՒՐՕ ԿՏՐՈՂ ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԿԻՐԸ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱՒ

Ֆրանսա երէկ դարձաւ եուրօ կտրող առաջին երկիրը Եւրոպական Միութեան դեկավարներուն՝ Եւրոպական կեդրոնական նոր դրամատան մէջ Ֆրանսայի դերակատարութեան մասին գոյացուցած համաձայնութենէն չարաթ մը ետք:

Եուրոն չրջանառութեան պիտի դրուի 2002 թուականին:

Միւս կողմէ, Ռուսիոյ կեդրոնական դրամատան կառավարիչը՝ Սերգէյ Տուպինին երէկ րսաւ, որ Ռուսիա որեւէ սպառնալիք չ'ակնկալեր՝ իր չրջանային ապրեցութեան՝ եուրոյի չրջանառութեան մէկ դրուելով:

«Իրականութիւնը այն է, թէ ներկայիս եւրոպական երկիրներու հետ պայմանագրութեանց 70 առ հարիւրը տոլարով տեղի կ'ունենայ», դիտել տուաւ ան:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԻՐԱՆԵԻԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ԲԱՐԵԼԱՒՈՒՄԻ ԴԱՆԴԱՂ ԸՆԹԱՑՔԻ ՄԷՋ

«Ռոյթըրզ»ի մեկնաբանական մէկ յօդուածը երէկ լուսարձակի տակ առաւ իրանեւամերիկեան յարաբերութիւնները, որոնք երկու տասնամեակ տեւած փոխադարձ թշնամութեան մթնոլորտէ մը ետք, դանդաղօրէն բարելաւումի ընթացքի մէջ կը գտնուին, ըստ լրատու գործակալութեան:

Նորագոյն քայլը կու գայ Իրանէն, որ ամերիկեան ընկերութիւններու պիտի արտօնէ՝ մասնակցելու երկրին առեւտրական մեծագոյն տօնաւաճառին:

Ամերիկեան գործարարութիւնը, որ շանի օրերուն բարգաւաճ էր Իրանի մէջ, ամէնր տապալումէն ետք՝ 1979ի յեղափոխութեան ընթացքին մեծ վնասներ կրեց:

Ուշադրութիւնը Թեհրանի հետ դիւանագիտական իր կապերը խզեց 1980ին, գինուած իրանցիներու ամերիկեան դեսպանատուն մուտքէն ետք, երբ անոնք ամերիկացի պատանդներ բռնած էին:

Յունիս 1995էն ի վեր, երբ նախագահ Պիլ Քլինթըն Իրանի դէմ քարիւղի եւ առեւտուրի կապուած պատժամիջոցներ նատտատած էր, Իրանի հետ ամերիկեան ընկերութիւններու առեւտրական գործունէութիւնը գործնապէս սառեցուած էր:

Իրանի մէջ գրաւը մեծ է նկատի ունենալով, որ անիկա աշխարհի կազի երկրորդ մեծագոյն պաշարները ունի եւ քարիւղ արտածող երրորդ մեծագոյն երկիրն է:

Եւրոպական, ճափոնական եւ ասիական այլ ընկերութիւններ փութացած են կնքել համաձայնագիրներ, որոնք կը նետաքրքրեն ամերիկեան ընկերութիւնները: Այս ընկերութիւնները մեծ կորուստներ արձանագրած են:

Այժմ անոնց պիտի արտօնուի մասնակցելու Թեհրանի այս տարուան առեւտրական միջազգային տօնաւաճառին, որ Հոկտեմբեր 1ին պիտի սկսի եւ 9 օր պիտի տեւէ:

Սակայն առեւտուրի փոխնախարար Մոճթապա Խորաւութաճ ըսած է, թէ Մ. Նահանգներ պաշտօնապէս պիտի չհրաւիրուին, այլ ամերիկեան ընկերութիւններուն պիտի արտօնուի մասնակցիլ տօնաւաճառին «եթէ իրենք փափաքին»:

Մ. Նահանգներու եւ Իրանի միջեւ յարաբերութիւնները անցեալ Մայիսէն ի վեր, այսինքն նախագահ Մոհամմէտ Խաթեմիի ընտրութենէն ի վեր, բարելաւումի ընթացքի մէջ են:

Դեկտեմբերին ան նրապարակաւ գովաբանած էր ամերիկացի ժողովուրդը՝ ըսելով, որ անոր նետ «քաղաքակրթութեանց տրամաբանական տիալոգ մը» կրնայ տեղի ունենալ:

Յունուարին տեղի ունեցած հարցազրոյցի մը րնթացքին Խաթեմի ամերիկացի եւ իրանցի ժողովուրդներուն միջեւ տիալոգին կոչ ուղղած էր «անվտանգութեան պատին մէջ ճեղք մը յառաջացնելու համար»: Սակայն ան առայժմ երկու կառավարութիւններուն միջեւ յարաբերութիւնները մերժեց:

Յեղափոխութենէն ի վեր ամերիկացի առաջին մարդիները Փետրուարին Թեհրանի մէջ ըմբշամարտի մը մասնակցած էին եւ հետեւորդներ ընդունելութեան արժանացած:

Ամերիկացի պաշտօնատարներ կը քաջալերեն ամերիկացիները Իրան այցելելու «մարդէ մարդ» փոխանակումներու համար, ըստ արտաքին գործոց նախարարութեան բանիեր Ճէյմս Ռուսինի:

Ամերիկացի կառավարական նախկին պաշտօնատարներ եւ ակադեմական դէմքեր Թեհրանի մէջ նամագումարներու մասնակցած են արդէն:

Հակառակ այս բոլորին փոխադարձ ամբաստանութիւնները կը շարունակուին:

Ուշադրութիւնը Իրանը կ'ամբաստանէ «ահաբեկչութիւն» նովանաւորելու, կորիզային զէնքեր ձեռք ձգելու ճիգեր ի գործ դնելու եւ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացին վայրագ կերպով ընդդիմութեան զօրակցելու յանցանքներով:

Իրան կը ներքէ ամբաստանութիւնները:

Մինչ այդ, իրանցի դեկավարներ ներքաղաքականօրէն կը քննադատեն ամերիկեան քաղաքականութիւնը, որ ըստ իրենց կը նպատակադրէ Ծոցի շրջանին տիրապետել եւ Միջին Արեւելքի մէջ խաթարելեան շաներուն նպատակ:

Երկու երկիրներուն միջեւ կառավարութենց մակարդակով յարաբերութենց վերահաստատման դէմ ցցուող այլ կարեւոր խոչընդոտ մը ամերիկեան այն օրէնքն է, որ Իրանի ուժանիւթի մարզին մէջ օտար ընկերութիւններու տարեկան 20 միլիոն տոլար կատաւելի ներդրումներ կ'արգիլէ:

ԱՄԷՆ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՆԵՐԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆԸ GOLDEN BEACHԻ ՄԷՋ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԽԱՆԳԱՎԱՌ ՄԹՆԱԼՈՐՏ ՀԱՅԿԱԿԱՆ, ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՃԱՇԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Ելոյթ կ'ունենայ սիրուած երգիչ

ԳԷՈՐԳ ՄԱՏԱՐԵԱՆ

Ընկերակցութեամբ

ԽԱՉԻԿ ՄԱԼԽԱՍԵԱՆի

ԵՒ ԻՐ ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻՆ

23 տեսակ աղանդեր, ճաշ, խմիչք՝ ուիսքի եւ օղի

- Շաբաթ երեկոյեան՝ սակ 20$
- Իսկ կիրակի կէսօրին՝ սակ 15 $
- Փոքրերուն կէս գին:

Մանրամասնութեանց համար դիմել Սթիւտիօ Խաչիկ Մալխասեան, Սանթըր Գերմանիկ, հեռ. 266118 եւ 03-261061, իսկ երեկոյեան՝ ճաշարան Կոլտըն Պիչ, հեռ. 402559 , 407371 / 2,3,4.5: